

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

1'inci Toplantı
5 Ekim 2017 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Görüşülecek Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın (1/884) Komisyona getirilme şekli hakkında görüşmeler

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/884)

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, Komisyonun ekim ve kasım aylarındaki çalışma takvimine ilişkin açıklaması.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

1'inci Toplantı

5 Ekim 2017 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 11.08'de açılarak iki oturum yaptı.

Görüşülecek Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın (1/884) Komisyona getirilme şekli hakkında bir usul görüşmesi yapıldı.

Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın (1/884) tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanarak maddelerine geçilmesine karar verildi.

Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç, Komisyonun ekim ve kasım aylarındaki çalışma takvimine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 17.28'de toplantıya son verildi.

5 Ekim 2017 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.08

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 1’inci Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde (1/884) esas numaralı Bazı Vergi Kanunları ile Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı bulunmaktadır.

Öncelikle ben yeni yasama yılının memleketimiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum ve Komisyonumuza hayırlı çalışmalar temenni ediyorum.

Şimdi sunumlarını yapmak üzere Maliye Bakanımız Sayın Naci Ağbal’a söz vereceğim ancak öncesinde usul üzerinde iki söz talebi var, onları karşılayacağım.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Görüşülecek Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın (1/884) Komisyonu getirilme şekli hakkında görüşmeler

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, değerli basın mensupları; yeni yasama yılının hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Plan ve Bütçe Komisyonu çalışmalarının başarılı olmasını, hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum yeni dönem için.

Sayın Bakan yeni dönemle ilgili olarak daha bu hafta, başlar başlamaz yeni bir tasarı getirdi. Ülkenin acil reformlara ihtiyacı var, büyük sıkıntılar var ekonomiyle ilgili olarak biliyorsunuz, işsizlik, enflasyon gibi, makro rakamlarla ilgili önemli sıkıntılar var. Bu torba kanunun bunlarla ilgili bir çözüm olacağını düşünmüyorum, onu esasla ilgili konuları tartışırken konuşacağız ama torba kanun –zaten üzerinde de 3 Ekim tarihi yazıyor, bugün 5’i- dün benim elime geçti, 130 maddelik bir tasarı, diğer arkadaşlarımız için de aynı şey söz konusu. Gazetelerden tabii ki daha önceden bazı maddelerle ilgili bilgiler almıştık ama daha dün elimize geçti ve bugün 130 maddelik, bu kadar kapsamlı, önemli bir torba kanun tasarısını görüşmeye başlıyoruz. Bunun için biraz vakit olması, bunların daha önceden tarafımızdan hazmedilebilmesi lazım, oturulup değerlendirilebilmesi lazım. Sayın Başkan, bunu bize, iktidardaki muhalefetteki bütün milletvekillerine verebilmeniz lazım. Bu kadar acil olmaması lazım, acele olmaması lazım. Bunların -daha önceden yaşadık- acil bir şekilde, acele bir şekilde çıkması hâlinde büyük sorunlar oluyor, daha sonra tekrar bunları baştan ele almak zorunda kalıyoruz ama bu arada olan vatandaşa oluyor, firmalara oluyor, yatırımcıya oluyor, sıkıntılar oluyor. Bu aceleyi anlayamıyorum ilk önce.

İkinci olarak da şu konu var: Bu hafta Parlamento çalışmalarına başladı ve torba kanunla başladık; 130 madde, bu bittiğinde hemen bütçe başlayacak önümüzdeki haftalarda, 20'si civarında bütçe başlayacak. Bunu da ancak o tarihte bitirmiş olabileceğimiz Komisyonunda, Genel Kuruldaki çalışmayı bilemiyorum.

Sayıştay raporları 13 Eylülde, 13 Eylülde bakın, Türkiye Büyük Millet Meclisine geldi, Başkana sunuldu 13 Eylülde. Sayıştay raporlarının CD'si –ki 200'e yakın rapordur- daha dün elime geçti, incelemeye başladım. Bu arada gazetelerde yer alıyor, yalan yanlış yer alıyor, eksikleriyle yer alıyor; bunlarla ilgili yorum yapmamız isteniyor. Neden 13 Eylülde geliyor da bizim elimize yirmi gün sonra geçiyor, haberdar oluyoruz? Yani sonuç olarak, bu raporların da zamanında bize verilmesi lazımdı. Bu Meclis çalışması değil, sonuç olarak bir evrak dağıtımıdır. Biz o gönderilen raporların içeriğiyle ilgili herhangi bir işlem yapılmasını istediğimiz zaman o Meclis çalışması olur, onların dağıtılması evrak dağıtımı anlamına gelir. Şimdi burada hiçbirimiz, bu raporlarla ilgili olarak bu torba kanun çalışmalarını da söz konusu olacağı için bilgi sahibi olamayacağız, değerlendirme yapamayacağız. Yine her gün iki bakanlık bütçesi ya da üç dört kurum bütçesi ele alınacak, hiçbir şekilde fırsat bulamadan alalecele geçmiş olacak bütün bunlar. Gereği gibi görevimizi bihakkın yerine getirememiş olacağız, Türkiye Büyük Millet Meclisi denetim görevini yerine getirememiş olacak.

Sayın Başkanım, bu konularda daha hassas olunmasını özellikle rica ediyorum. Zannediyorum sizin de hak vereceğiniz hususları bunlar.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ben bir bilgilendirme yapmak istiyorum Komisyona: 27 Eylül tarihidir bu tasarının Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk ve orada, Meclisin sitesinde, web sayfasında yerini almıştır. Bunun Komisyona havale tarihi 1 Ekim olmuştur ve 3 Ekim tarihinde biz gündemi üyelerimizle paylaştık. Aynı zamanda, dün de tasarının işlenmiş metnini gene üyelerimize gönderdik.

Sayıştay raporlarının Türkiye Büyük Millet Meclisine geliş tarihi 12 Eylüldür ancak bu Sayıştay raporlarının Komisyonumuza havale tarihi ise 1 Ekim olmuştur. Bu arada, biz Sayıştay raporlarının CD'lerini de Sayıştaydan temin ederek 3 Ekim itibarıyla da flaş bellek olarak bütün üyelerimizle paylaştık. Aynı şekilde, biz, mümkün olduğunca bütün Komisyon üyelerimize zamanlı bir bilgilendirme gayreti içerisindeyiz.

OVP de 27 Eylülde Resmî Gazete'de yayımlanmıştır yani 27'si gece yayımlanmıştır ve biz ertesi gün, 28 Eylülde OVP'yi de üyelerimize göndererek mail ortamında paylaşımları yaptık. Tabii ki Komisyonumuza bu Sayıştay raporlarının da sevk edilmesinden önce bizim herhangi bir şey yapma durumumuz yok. Sizin, özellikle, Sayın Kuşoğlu, şeyden istediğinizi de biliyoruz, Meclis Başkanlığına da bu konuda...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Meclis Başkanlığının size göndermesi gerekirdi. Tabii, siz diyorsunuz ki: “Komisyon olarak bize ulaşmadı, Başkanlık tarafından ulaştırılmadı.” Ama ulaşması gerekir her hâlükârda.

BAŞKAN – Bize 1 Ekim tarihinde geldi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet ama bakın, yirmi gün önce gelmiş ve bize daha yeni intikal ediyor.

BAŞKAN – Ve ifade ettiğiniz gibi de gündem dün değil evvelki gün gönderildi ama Meclisin sitesinde 27 Eylülden beri bu tasarı duruyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 27 Eylülde de yoktu, daha sonra da elimize geçemedi. Tabii, hemen olmuyor onlar, bilginiz olmuyor tabii ki. Komisyon tarafından gönderilmesini bekliyorsunuz.

BAŞKAN – Aslında, tabii, en azından, böyle bir teklifin geldiği, Meclise ulaştığı ve Meclis “web”inde yer aldığı konusunda da bundan sonra bir bilgilendirme yapalım. Arkadaşlar, notunuzu alın.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan, değerli bürokratlar ve çok kıymetli basın mensubu üyeleri; öncelikle, yeni yasama yılı hayırlı olsun diyorum.

Değerli arkadaşlar, iki yıldır Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyiz hepimiz ve iki yıllık pratiğimizin neredeyse tamamı torba yasalarla geçti ve hepimiz şunu çok iyi biliyoruz ki buradan çıkan yasama kalitesinden hiçbirimiz memnun değiliz. Çünkü torbanın içine -torba da denmez buna- bir çuvalın içine her şey atılıyor, iki gün içinde bu ihtisas konularına tam olarak hâkim olmayan -her konuda ihtisas sahibi olamayız- arkadaşlarımız buna hâkim olmaya çalışıyorlar ama olamıyoruz ve burada kaliteli bir yasama oluşmuyor. İki yıldır bunun düzelmesini istedik, nihayet, AK PARTİ iktidarı dedi ki 16 Nisanda: “Başkanlık sistemine geçeceğiz.” E, ne olacak? “Başkanlık sistemine geçince yasaları Parlamento yapacak.” dedi ve bu pratiği bize önerdi ve Türkiye insanlarına önerdi, 80 milyona önerdi. Dedi ki: “Artık Hükümet, yürütme ayrı olacak, yasaları da Parlamento yapacak yani milletvekilleri yapacak, önerileri de milletvekilleri verecek.” dedi.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – O uygulama şu anda geçerli zaten.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır ama pratik önemlidir. Bakın, bir meclisin itibarı yasa yapmasından geçer, yasaları önermesinden geçer, milletvekillerinin yasaları önermesinden geçer. Bakın, milletvekillerinin uzlaşarak, çeşitli fikirlerin, çeşitli partilerin uzlaşarak, bir orta yol bularak yasa çıkarmasından geçer.

BAŞKAN – Sizin referandum çizgisine geldiğinizi görmek hoş bu arada tabii.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben niye “hayır” dedim? Çünkü bunun böyle olmayacağını biliyordum. Bütün yetkiyi saraya verdiniz ve saray şimdi torbaya her şeyi dolduruyor. Bakın, bu torba yasada 65 yasayı değiştiriyoruz arkadaşlar, 16 ayrı bakanlığı ilgilendiriyor, Meclisin 7 ayrı ihtisas komisyonunu ilgilendiren yasalar var burada. 130 madde arkadaşlar, 130 madde ve biz burada bir hafta içinde bu 130 maddenin hepsine hâkim olmaya çalışacağız, anlamaya çalışacağız, bürokratlar bilgi verecekler bize ve biz de kaliteli yasama yapmaya çalışacağız; bu doğru değil. Ben bu açıdan, bu torbayı aynen iade edelim diyorum, bütün arkadaşlara, bütün parti gruplarına bunu öneriyorum.

İkincisi: Arkadaşlar, bakın, biz siyasi hatalar yapıyoruz, son birkaç yıldır da çok büyük siyasi hatalar yapıyoruz ve siyasi hataların sonuçları vardır. Şimdi, sonuçlarından biri de ekonomiye darbesidir, ekonomiyi darbeler. Mesela, yıllardır neydi AK PARTİ iktidarlarının alametifarikalarından birisi? “Biz bütçe disiplinini sağlıyoruz.” derdi, Cari açık olurdu ama “Bütçe disiplinini sağlıyoruz.” derdi. Geçen yıl Orta Vadeli Programı açıkladığı anda Sayın Bakana dedim ki: Siz yalnızca ekonomik tedbirler düşünüyorsunuz ama sorun siyasi, sosyal bilimcilerle çalışın. Orta Vadeli Programı açıkladınız Sayın Bakan, bütçeyi burada tartıştık, bu bütçe üç ayda dikiş tutmaz dedim ve yılbaşında dolar kuru 2,80’di, 3,90’a fırladı, Orta Vadeli Program çöktü, bütçe çöktü. Yangına su dökmek için ne yaptınız? Efendim, işte, “Kredi Garanti Fonu, mali dengeleri açalım, bütçeyi açalım, kamu yatırımlarını açalım, alacakları erteleyelim.” Sonuç ne oldu? Bütçe açığı. “37 milyar lira daha para harcayacağım.” diyor Sayın Bakan, belki de harcadı.

BAŞKAN – Sayın Paylan, lütfen, usule gelin, usulsüz gidiyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, usul, usul.

Yani sorunun siyasi olduğunu söylüyorum arkadaşlar. Siyasi sorunlar ekonomik tedbirlerle çözülmez, siyasi tedbirlerle çözülür. Mesela, kanun hükmünde kararnamelerin Meclisin birinci gündemi olması lazımkken görüşmüyoruz. Bakın, aylardır kanun hükmünde kararnameler var, yüz binlerce mağduru var, ekonomi de bundan etkileniyor. O açıdan, bu torbayı geri gönderelim, öncelikle siyasi konularla ilgilenelim, kanun hükmünde kararnamelerle ilgilenelim. Daha sonra onlar zaten ekonomiyi düzelterektir, merak etmeyin. Ekonomik tedbirleri bu anlamda güdelim. Ben bu geri gönderme önerimizi bütün parti gruplarına sunuyorum ve sizin kararınızı bekliyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Göndermeyeceğim, kararımı verdim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, “Göndermeyeceğim.” ne demek? Sayın Başkan, siz karar verme mercisi değilsiniz.

BAŞKAN – Başkanlık Divanı bu noktada öyle.

Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Başkanlık Divanına sormadınız bile Sayın Başkan.

BAŞKAN – E, Başkanlık Divanı Başkan demek.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Nasıl yani “Başkanlık Divanı Başkan demek.” Sayın Başkan?

BAŞKAN – Sayın Aydoğdu, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Komisyon, Komisyon olarak karar verir, Başkanlığın idari yetkileri vardır, bu tip yasama yetkilerinde Komisyonun karar vermesi gerekir benim bildiğim kadarıyla.

BAŞKAN – Bahsedilen konu, idari konu efendim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, efendim, idari konu değil, Komisyon karar verir.

BAŞKAN – Sayın Paylan, bakın, Sayın Erdoğan’ın konuşmasını kesiyoruz.

Buyurun Sayın Erdoğan.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, kayıtlara girsin diye söylüyoruz: Torba yasa İç Tüzük’e de, kanunlaştırma ilkelerine de aykırıdır.

Bu yasayla birlikte düzenleyici etki analizi gelmedi bize. Yani bunun bütçeye getirisi ne kadar, götürüsü ne kadar? Varsa bunun bize gönderilmesini talep ediyoruz.

Ayrıca, Sayın Başkan, bu tasarıyla ilgili Sayın Cumhurbaşkanının yaptığı açıklamalar bu tasarı altında imzası bulunan hem Sayın Başbakanın hem sayın bakanların bütün iradelerini yok saymıştır. Sayın Cumhurbaşkanının “Öyle düşünmeden, hesaplamaadan vergi getirilmez.” meyanında beyanları vardır. Benim bildiğim kadarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine kanun tasarısı getirme yetkisi Bakanlar Kurulunda ve milletvekillerindedir. Hâlâ yeni Anayasa’nın o hükümleri yürürlüğe girmemiştir. Bu durumda, Anayasa’ya aykırı bir beyan ve anladığım kadarıyla, sonuç doğuracak bir beyan hâline gelmiştir. Ben burada Sayın Bakana soruyorum: Getirdiğiniz vergiyi hesaplamaadan, düşünmeden mi getirdiniz Sayın Cumhurbaşkanının dediği gibi? Ve anladığım kadarıyla, bizim elimizdeki şu metin şu an itibarıyla geçerli değil çünkü vergi oranlarında ve hükümlerde değişiklik olacağını söyledi Sayın

Cumhurbaşkanı. Bilmiyorum, Sayın Bakan bu konuda bilgi sahibiyse, bu teklif değişecekse bize o teklifi göndersinler. Yoksa gereksiz bir şekilde, saray tarafından Meclis iradesi yok sayılarak hükümsüz sayılmış bu torba yasa tasarısı üzerinde uğraşmayalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, geri gönderme idari kararı sizde mi? Bunu Meclis Başkanına bir soralım isterseniz.

BAŞKAN – Sizin adınıza ben onu yazılı olarak yaparım.

Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Komisyon üyesi arkadaşlarımız isterse bu konuda bir şey söylesinler.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- *Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/884)*

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun lütfen.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında Hükümet adına Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere söz almış bulunuyorum. Sunumumun başında bütün Komisyon üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Hakikaten, son derece kapsamlı, çok farklı kesimleri ilgilendiren, vatandaşlarımız açısından önemli sonuçlar doğuran birçok düzenlemeyi de ihtiva eden bir kanun çalışmasıyla Komisyonumuza gelmiş bulunuyoruz. İnşallah, bu yasal düzenlemede yapılacak ilavelerle, değişikliklerle, katkılarla Komisyonumuzda yapılacak değerli tartışmalarla bu kanun tasarısı daha iyi bir noktada Genel Kurula gelme imkânı bulur. Ben şimdiden, Değerli Başkanım, size ve bütün Komisyon üyelerine tasarının görüşülmesi sırasında vereceğiniz katkılardan dolayı teşekkür ediyorum. Bu kanun tasarısını Komisyonumuzun takdirlerine getirmiş bulunuyoruz. Yapılacak tartışmalara göre tasarıya son şekli Komisyon tarafından verilecektir.

Sunumumu birçok başlık altında topladım ama bakıldığında, burada 130 maddeyi ihtiva eden maddelere tematik olarak, konu olarak bakıldığında yaklaşık 9 başlık altında bu düzenlemelerin olduğunu görüyoruz. Öncelikle, istihdam, yatırım, üretim ve finansmanı teşvik etmeye dönük son derece önemli ve kapsamlı düzenlemeleri Komisyonumuza getirmiş olduk.

Yine, vergi kanunlarına ilişkin olmak üzere, vatandaşlarımıza, yatırımcılarımıza katkı sağlayacak önemli düzenlemeler olacak.

Bir başka başlık: Tasarıda, vergi mükelleflerine yeni kolaylıklar getiren birtakım hükümler var.

Ayrıca, kayıtlı ekonomiye geçişi destekleyecek bazı düzenlemeler de yine tasarıda var.

İletişimin vergilendirilmesi ve telekomünikasyon sektörünün kamuya olan yükümlülüklerine ilişkin de burada kapsamlı, yeni düzenlemeleri yapmayı planlıyoruz.

Kamu taşınmazlarının ekonomiye kazandırılması, kamu harcamalarının yönetiminde etkinliğin sağlanması da diğer önemli başlıklar altında yer alıyor.

Kaçak sarmalılık tütün ticaretiyle mücadele konusunda önemli yasal düzenlemeleri getirmiş bulunuyoruz ve bu arada, 2017 yılı Bütçe Kanunu'yla Hazine Müsteşarlığına verilen borçlanma yetkisi limitinin artırılması, yine, 2018-2020 Orta Vadeli Programı'nda öngörülen kamu maliyesi hedeflerine ulaşmak amacıyla gelir artırıcı önlemler ve bunlardan, özellikle, Savunma Sanayii Fonu'na yapılacak aktarmalara ilişkin düzenlemeler tasarıda yer alıyor.

Bir de çok farklı kurumların farklı ihtiyaçlarından kaynaklanan önemli düzenlemelerin yer aldığı bir başlığımız da olacak.

Öncelikle, istihdam, yatırım, üretim ve finansmanı teşvik etmeye yönelik düzenlemeler hakkında, önemli düzenlemeler hakkında sizleri bilgilendirmek istiyorum. Eğer Komisyonumuz uygun görürse bütün maddelerden tek tek burada bahsedersen çok uzun bir sunum olur. Bunun yerine, öne çıkan maddeleri sizlere arz edeceğim. Maddeler geldiğinde de zaten her birisiyle ilgili kısa kısa detaylı açıklamalar yapacağım.

Öncelikle, asgari ücretle ilgili bir düzenleme getiriyoruz, bir geçici madde düzenlemesi. Bu sene, biliyorsunuz, asgari ücret 1.404 lira, gelir vergisi tarifesini nedeniyle eylül ayından itibaren bir kısım çalışanın geliri 1.404 liranın altına düştüğü için bu düşüşü engellemek ve asgari ücretlinin gelirinin hiçbir şekilde 1.404 liranın altına düşmemesini sağlamak üzere bir yasal düzenleme önerimiz var.

İkinci olarak: Yatırım ortamına ilişkin olarak, özellikle, organize sanayi bölgeleri, endüstri bölgeleri ve serbest bölgelere ilişkin olarak düzenleme önerilerimiz var. Bunlardan tabii, ön plana çıkan, en önemli konu, şehir içinde kalmış küçük sanayi sitelerinin şehir dışına taşınması. Bu konuyla ilgili önemli bir düzenleme getiriyoruz. Kamu kurumlarına ait taşınmazları şehir dışına taşıyacak sanayi sitelerinin kullanımına sunmak amacıyla bir düzenleme maddesi, madde taslağı kanun tasarısının içerisinde yer alıyor. Böylelikle, kalkınmada öncelikli illerde kamuya ait yerleri sanayi sitesi kooperatiflerine, belediyelere, il özel idarelerine, büyükşehir belediyelerine bedelsiz olarak devredeceğiz. Diğer illerde ise emlak vergisi değerleri üzerinden peşin veya taksitle satılması öngörülmektedir. Buradaki esas amaç, şehir içinde kalmış, gerçekten, aslında genişleme potansiyeli olan, işletmecinin işini büyütmek istediği ama şehir içinde kaldığı için büyümediği yerlerde küçük esnafımızın, sanayicimizin bu talebini en uygun koşullarla sağlamak ve bunun önünü açmak olacak.

İkinci olarak: Teknoloji geliştirme bölgeleri, organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler ve yerleşim alanları içerisinde bulunan sanayi sitelerinin ve münferit sanayi işletmelerinin yerleşim yeri dışına çıkarılması için kuruluş ve genişleme aşamalarında ihtiyaç duyulan mera vasıflı yerlerin bu yerlere tahsis edilmesi hâlinde, normalde, mevcut mevzuata göre ot bedeli alınması gerekiyor. Burada sanayicinin bu yolla üzerinde oluşan maliyeti kaldırmak amacıyla ot bedelinin alınmaması yönünde bir düzenleme getiriyoruz. Böylelikle, özellikle, organize sanayinin çok daha gelişmesinin bir noktada burada da desteklemesini yapmış olacağız.

Tasarıda yer alan önemli bir düzenleme de imalat sanayi sektörüne ilişkin yatırımlara 2018 yılında hem kurumlar vergisi hem de katma değer vergisi üzerinden bir teşvik vermek. Aslında bu düzenlemeyi 2017 yılında da yaptık, bu sene içindeki yatırımlarda da geçerli. Getirmiş olduğumuz düzenlemeye göre gelecek yıl, 2018 yılında imalat sanayi sektöründe olmak koşuluyla teşvik belgesine sahip yatırımcılar veya teşvik belgesi alacak yatırımcılar 2018 yılında yaptıkları yatırım harcamaları için mevcut Kurumlar Vergisi Kanunu'nda tanımlanan "katkı oranları" diye ifade ettiğimiz, aslında devletin bir şekilde yatırımı finansa ettiği katkı oranlarını 15'er puan artırıyoruz.

Yine, 2018 yılında yapılacak bu yatırım harcamaları için kazançta yüzde 100 indirimli kurumlar vergisi uygulanması olanağı getiriyoruz. Normalde bu oran yüzde 80'dir, 2018 yılında imalat sanayisinde yapılacak yatırım harcamaları için bu oran yüzde 100 olarak uygulanacak.

Yine, kurumlar vergisi kapsamındaki bir diğer teşvik de, yatırım döneminde hak edilecek yatırıma katkı tutarının tamamının diğer faaliyetlerden elde edilen kazançtan indirilmesine imkân sağlıyoruz. Dolayısıyla, 2018 yılında ne kadar yatırım harcama yaparsanız diğer kazançlardan elde ettiğiniz bütün kazançtan bu harcamayı düşme imkânı veriyoruz. 2018 yılı içinde yapılacak bu yatırım harcamaları kapsamında özellikle inşaat harcamalarıyla ilgili indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin de iadesinin önünü açıyoruz. Orta Vadeli Programda, 2018-2020 dönemi kapsayan Orta Vadeli Programda özel sektör yatırımlarını desteklemeye devam edeceğimizi ifade etmiştik. Birçok başka destek unsuru var ama özellikle imalat sanayi sektöründeki yatırım harcamalarını bu yolla da desteklemek istiyoruz.

Tasarıda yer alan bir diğer düzenleme de, kooperatif muafiyetine ilişkin düzenleme. Biliyorsunuz belirli kooperatifler sadece ortaklarıyla muamele yapmaları hâlinde kurumlar vergisinden muaf. Herhangi bir şekilde ortak dışı işlem yapacak olurlarsa bütün vergi muafiyetini kaybediyorlar ve tüm kazanç üzerinden biz vergi hesaplıyoruz. Burada kooperatiflerimizin büyümesi, gelişmesi, farklı sektörlerde yatırım yapmalarının önünün açılması bakımından önemli bir yeni düzenleme getiriyoruz. Aslında vergi sisteminde önemli bir değişikliğe gidiyoruz. Herhangi bir kooperatif elinde bir sermaye olabilir veya bir kısım ortak dışı işlemler için gerekli olmayan ihtiyaç fazlası varlıkları olabilir, bunları değerlendirip iktisadi faaliyetlerini artırması için bir imkân getiriyoruz. Nedir bu imkân? Bir kooperatif ortak dışı işlem yapsa bile artık kooperatif olarak vergi muafiyeti kalkmayacak, ortak dışı işlemleri işletme kayıtları içinde ayrı hesaplarda veya ayrı defterlerde izleyecek, ayrı bir iktisadi işletme olarak onu takip edecek, beyannamesini ayrıca verecek ama ortak içi işlemlerden kaynaklanan muafiyette herhangi bir kayıp olmayacak. İnanıyorum ki birçok kooperatifimiz, özellikle birliğimiz bu maddeden sonra özellikle birçok alanda yapmayı planladıkları yatırımları da yapma imkânına kavuşacaklar. Kooperatifçiliğin gelişmesi bakımından son derece önemli, son derece ehemmiyetli bir düzenlemeyi de bu tasarıyla yapmış olacağız.

Kanun tasarısında yer alan bir başka düzenleme de, 4325 sayılı Kanun ve 5084 sayılı Kanun'la yatırımcılarımıza geçmişte verilen hazine arazilerine ilişkin bir geçici madde düzenlemesidir. Bir kısım yatırımcımız bu iki kanun kapsamında yatırımlarını öngörülen sürede tamamlayamamış. Burada yapmış olduğumuz düzenlemeyle kendilerine iki yıllık bir ilave süre veriyoruz. Bu durumda olan yatırımcılarımız bu süre içerisinde ya yatırımı tamamlayacaklar ya da eğer yatırımı tamamlayamamış olurlarsa veya tamamlamak istemiyorlarsa bu takdirde yatırımın bulunduğu mevcut tamamlama oranına göre ya rayiç bedel ya emlak vergisi değerini ödemek suretiyle de bu taşınmazları edinebilecekler. Böylelikle bu konuyu da bir çözüme kavuşturmuş olacağız.

Kanunla getirdiğimiz önemli bir düzenlemelerden bir tanesi de kamu ihalelerine katılan istekliler bakımından teminat mektubu teminiyle ilgili yeni bir imkân ve olanağı sunuyoruz. Nedir bu olanak? Biliyorsunuz bugün bir yüklenici bir kurumla sözleşme yaptığında sözleşme bedelinin yüzde 6'sı oranında teminat vermek zorunda. Genelde bankalardan alınan teminat mektuplarıyla bu yükümlülük karşılanıyor. Bu kanun tasarısında getirdiğimiz düzenlemeyle banka teminat mektupları dışında sigorta şirketleri tarafından düzenlenmiş kefalet senetlerinin de teminat olarak kabul edilmesinin önünü açıyoruz. Bu yolla bir taraftan sigorta sektörüne bu alanda teminat sayılabilecek bir kefalet senedi verebilmesinin önünü açıyoruz. Bir taraftan, bu bakımdan bakılacak olursa, bu alandaki maliyetleri aşağıya çekecek şekilde rekabeti artırmış oluyoruz. Diğer taraftan da, özellikle, teminat verilecek kıymetlerin çeşitlerini artırmış oluyoruz.

Yine, istihdamı teşvik edecek önemli bir düzenleme de, çok tehlikeli ve tehlikeli işlerde, biliyorsunuz, çalışacak olanlar mutlaka Mesleki Yeterlilik Kurumundan belge almak zorunda. Bu belgeyi almak için sınava girmek zorunda ve belgeyi temin etmek durumda, aksi takdirde bu sektörlerde çalışamaz. Bununla ilgili masrafları İŞKUR üzerinden, İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılıyoruz. Bununla ilgili süre bu sene sonunda bitiyordu. Burada çalışanlarımızın bu kapsamdaki oluşacak masraflarını da İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılamaya devam edecek şekilde bir yasal düzenleme getiriyoruz.

Bu kanun tasarısında finans sektörüne ilişkin de önemli düzenlemeler var. Burada finansal kiralama şirketleri ile finansman şirketlerine ilişkin birtakım kolaylıklar getiriyoruz. Finansal kiralama şirketleri ve finansman şirketleri bankalar gibi bankacılık mevzuatına tabi kredi kuruluşları. Biliyorsunuz, bizim mevzuatımızda bankalara sağlanmış birtakım kolaylıklar var. Bunlardan belki de en önemlisi özel karşılık ayırma. Nedir özel karşılık ayırma? Herhangi bir şekilde bankanın alacağına temerrüde düşmesi hâlinde banka BDDK tarafından belirlenen usuller ve esaslar çerçevesinde bir karşılık ayırıp bunu da vergi matrahından düşebiliyor. Bu, bankalar açısından tanınmış özel bir imkân, diğer şirketler için böyle bir imkân yok ve bankaların karşılık ayırma esas ve usulleri de BDDK tarafından düzenleniyor. Aslında finansal kiralama şirketleri ve finansman şirketleri için de aynı durum geçerli. Onlar da karşılık ayırıyorlar, BDDK tarafından belirlenmiş kurallara göre ayırıyorlar ama bunu vergi matrahından düşemiyorlar. Burada yapmış olduğumuz yasal düzenlemeyle bankalar dışında finansal kiralama şirketleri ile finansman şirketlerinin de bunu gider olarak yazmalarına imkân sağlıyoruz.

Finansal kiralama şirketleri ve finansman şirketleri için getirdiğimiz ikinci kolaylık yine bankalarda olan bir kolaylık. Bir banka alacağını tahsil edemediğinde borçlunun gayrimenkulünü bir şekilde edinmişse iki yıldan önce bu gayrimenkulü elden çıkarsa bile oluşan kazancın yüzde 75'i kurumlar vergisinden istisna. Kredi kuruluşu olan finansal kiralama şirketleri ile finansman şirketleri de aynı şekilde borçludan alacaklarını temin edemedikleri durumlarda gayrimenkul edinebiliyorlar. Dolayısıyla, bu istisnayı aynı şekilde bu kurumlarımıza da getiriyoruz.

Yine, Hazine Müsteşarlığımızın üzerinde çalıştığı bir konu, girişim sermayesi konusuyla ilgili bir düzenlememiz var. Biliyorsunuz, girişim sermayesi mevzuatı kapsamında özellikle "startup" dediğimiz yani fikri olup da sermayesi olmayan yeni girişimcilere mevzuatımıza göre kurulmuş fonlar üzerinden kaynak aktarılması mümkün. Bu şekilde bizim mevzuatımızda da Türkiye içinde fonlar kurulabiliyor, belli sayıda da bu şekilde kurulmuş fon var. Burada, tasarıda iki düzenleme yapıyoruz. Bunlardan bir tanesi, sadece yurt içinde kurulmuş bu tür fonlara değil, Hazine Müsteşarlığı yurt dışında da kurulmuş fonlara Türkiye'deki kurulacak girişim şirketlerine destek olmak üzere kaynak aktarma imkânı getiriyoruz. Bir de, şu anda Hazine Müsteşarlığı sadece "üst fon" diye tabir edilen fonlara destek verebilirken... Üst fonu da tarif edeyim: İki tür fon var. Bir tanesi kendisi oluşturduğu fonu doğrudan girişimcilere veriyor; üst fonsa doğrudan girişimciye kendisi vermiyor, fonlara kaynak tedarik ediyor. Dolayısıyla, burada Hazine Müsteşarlığı şu anda sadece üst fonlara kaynak temin edebilirken önerilen düzenlemeyle artık alttaki fonlara da destek verebilecek.

Kanun tasarısıyla sermaye piyasasının derinleşmesine, sermaye piyasasında araç çeşitliliğinin artırılmasına dönük önemli bir düzenleme de getirilmiş durumda. "Kitle fonlaması" diye tabir ettiğimiz düzenleme burada özellikle küçük tasarrufların bu yolla sermaye piyasalarına aktarılması ve yatırımların finansmanı öngörülüyor. Kitle fonlaması platformları aracılığıyla para toplayanlara belirlenmiş mevzuat çerçevesinde -detayları maddeler gelince görüşeceğiz- Sermaye Piyasası Kanunu çerçevesinde halka arzla ilgili, kaynak toplamayla ilgili bir kısım yükümlülükten arı kılıyor. Burada kitle fonlamasından kastımız, çok basit bir şekilde, uygulamada da olan internet üzerinde bir platformda

çok küçük tasarrufların yani 100 lira, bin lira gibi ifade edilecek küçük tasarrufların toplandığı ve bu oluşan kaynağın yatırımcılara aktarıldığı bir platform sistemi. Bunu da Türkiye'ye kazandırmış olacağız. Bu da finansal piyasaların derinleşmesi bakımından veya araç çeşitliliğinin artırılması bakımından yeni bir imkân.

Kanun tasarımızda vergi kanunlarına ilişkin olmak üzere de önemli düzenlemeler var. Bu kapsamda ilk düzenleme, emlak vergisi değerinin belirlenmesine ilişkin olarak bir tavan getiriyoruz. Biliyorsunuz, 2018 yılında ödenecek emlak vergisi hesabında kullanılacak arsa ve arazi metrekare değerleri bu sene içerisinde belediyelerin komisyonları tarafından tespit edildi. Hepimiz de zaman zaman rastladık, hepimize de benzer şikâyetler geldi, gerçekten burada açıklanamayacak, izah edilemeyecek fahiş arsa, arazi metrekare değer artışlarıyla da karşılaştık. Kanun tasarısıyla getirmiş olduğumuz düzenlemede komisyonların belirlemiş olduğu komisyon kararlarını ortadan kaldırmıyoruz. Sadece 2018 yılında 2019, 2020 ve 2021 yıllarında uygulanmak üzere emlak vergisi değerine esas arsa ve arazi metrekare değerinin 2017 yılına göre en fazla yüzde 50 oranında artırılmasına ilişkin bir sınırlama getiriyoruz. Böylelikle, herhangi bir şekilde vatandaşımız bu sene ödemiş olduğu arsa ve arazi metrekare değerinin yüzde 50'sinden daha fazla bir yükümlülükle karşılaşmayacak. Belediye komisyonu daha düşük bir oran belirlemişse bunun geçerli olacağı da tabii. 2018 yılında bu şekilde belirlenen değer uygulandıktan sonra, 2019, 2020 ve 2021 yıllarında tabii ki mevzuatın amir hükümleri çerçevesinde yeniden değerlendirilerek artırılarak uygulanmaya devam edilecek.

Kanun tasarısı içerisinde yer alan önemli bir düzenleme de FATİH Projesi'ne ilişkin olarak. Biliyorsunuz, FATİH Projesi Hükümet olarak eğitimde hem kalitenin artırılması hem de teknolojinin yoğun bir şekilde kullanılması kapsamında uygulamaya başlanan son derece önemli bir proje. Proje ilerlemeye devam ediyor. Burada projenin devamı noktasında bir hizmet alım modeliyle bunun devamının daha doğru olacağı değerlendirildikten sonra buna ilişkin bir yasal düzenlemeyi huzurlarınıza getirmiş oluyoruz. Burada FATİH Projesi kapsamında bu hizmetin sunumu özelinde oluşabilecek bütün vergisel maliyetleri kaldırmak amacıyla KDV, ÖTV, damga vergisi, gümrük vergisi, fon, hazine payı, evrensel hizmet payı, telsiz ruhsatnamesi, telsiz kullanım ücreti, Fikir Sanat Eserleri Kanunu'na göre yapılacak kesintiler gibi birçok vergisel düzenlemeden bu hizmet sunumu kapsamındaki tedarikleri istisna kılıyoruz veya muaf kılıyoruz. Böylelikle FATİH Projesi kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı bu vergilerden arı bir şekilde oluşan maliyet üzerinden bir fiyatlandırma da yapmış olacak.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bu kanun tasarısında vergi mükelleflerine yeni kolaylıklar getiren önemli düzenlemeler de var. Ayrıca, kayıtlı ekonomiye geçişe ilişkin yapısal düzenlemeler de var. Öncelikle şunu ifade etmem gerekirse, Maliye Bakanlığı olarak, Gelir İdaresi Başkanlığı olarak amacımız vergi dairelerine vatandaşımızın hiçbir şekilde gelmeden evinde, ofisinde vergi dairesiyle ilgili yapabileceği her türlü iş ve işlemi yapabilmesi. Fiziken vergi dairesine gitmeye hiç gerek kalmayacak. Bunu da yakın bir zamanda realize etmek istiyoruz. Bu konuda yoğun bir idari çalışma var, gerekli yazılım, donanım çalışmalarını yapıyoruz.

Burada, kanun tasarısında getirdiğimiz öneride, bu amacı sağlamak üzere Gelir İdaresi Başkanlığının veya vergi dairelerinin bütün bildirimleri, bütün dilekçeleri, bütün işlemleri elektronik ortamda vatandaşla yapmasının önünü açacak yetkiler alıyoruz. Çünkü bizim vergi kanunlarımızda biliyorsunuz, usul hep yazılı beyan, yazılı bildirim üzerine kurulduğu için bizim bu vergi dairesine gelmeden bütün iş ve işlemlerin bitirileceği, yapılabileceği projeye geçebilmemiz için bütün bu evrakların, bildirimlerin ve belgelerin elektronik ortamda üretilmesi, elektronik ortamda bildirilebilmesinin önünü açmak istiyoruz.

Yine bu kapsamda getirdiğimiz önemli bir düzenleme de, vergi kanunlarında biliyorsunuz, tek tek bilinen adres tarif edilmiştir. Hangi adreslerin tebligatlarda kullanılacağı belirlenmiştir. Ancak mevcut mevzuatımızda MERNİS'te kayıtlı olan ikametgâh adresi bir bilinen adres olarak tarif edilmemiştir. Burada yapmış olduğumuz düzenlemeyle MERNİS adresi bir tebliğat adresi olarak düzenleniyor.

Mükelleflere kolaylık getiren önemli bir düzenleme de, 6183 sayılı Kanun'a ilişkin düzenlemedir. Biliyorsunuz, bir vergi mükellefi herhangi bir nedenle vergi borcunu süresinde ödeyememişse vergi dairesi mükellefe bir ödeme emri tebliğatı yapar ve ödeme emri tebliğatında şu söylenir: "Yedi gün içinde ya ödemeyi yapın ya da mal bildiriminde bulunun." Yine, ihtiyati tahakkuk, ihtiyati haciz işleminde de bu şekilde yedi günlük süre söz konusu. Bir de teminatlar bakımından aynı yedi günlük süre söz konusu. Biz burada yedi günlük sürenin vatandaşın, mükellefin bu hazırlığı yapması için yeterli bir süre olmayacağını değerlendirerek ama bir taraftan da amme alacağının tahsilini zorlaştırmamak bakımından yedi gün olan süreyi on beş güne çıkarıyoruz. Böylelikle vatandaşlarımız artık ödeme emri tebligatlarını aldıktan sonra on beş günlük süre içerisinde bu yükümlülüklerini yerine getirebilecekler.

Demin ifade etmiştim, kayıtlı ekonomiye geçişle ilgili bu tasarıda önemli düzenlemeler var. Çok güzel bir tabir vardır: "Vergi, kanunla konulur, idareyle alınır." Dolayısıyla burada Gelir İdaresi Başkanlığımızın vergi toplama kabiliyetlerinin artırılması, kayıtlı ekonomiye geçiş noktasında daha etkin ve verimli çalışması noktasında birtakım düzenlemeler yapıyoruz. Bunlardan bir tanesi, Gelir İdaresi Başkanlığının risk analizi yapabilmesine imkân sağlıyoruz. Diyebilirsiniz ki: "Risk analizi yapmıyor musunuz?" Mevcut mevzuata göre bakacak olursanız, Gelir İdaresi Başkanlığı sadece mükellefle ilgili bilgileri toplamak, saklamak ve Vergi Denetim Kurulunun risk analizine sunmakla yükümlü. Çünkü 2011 yılında Vergi Denetim Kurulunu kurarken risk analizi fonksiyonu Vergi Denetim Kurulunda olacak şekilde değişiklik yapmıştık. Ancak teknolojinin sunduğu imkânlar, Gelir İdaresi Başkanlığının ve vergi dairelerinin değişen fonksiyonları aslında vergi idaresinin çok daha fazla denetleme, denetime odaklanması gerektiğine de işaret ediyor. O açıdan, Vergi Denetim Kurulunun risk analizi fonksiyonunu kaldırılmadan Gelir İdaresi Başkanlığının da risk analizi yapabilmesine imkân sağlıyoruz.

Bir başka önemli düzenleme de elektronik ticaretin vergilendirilmesine ilişkin düzenlemedir. Biliyorsunuz, şu andaki mevcut mevzuatımıza göre, Katma Değer Vergisi Mevzuatımıza göre yurt dışındaki bir firma elektronik ortamda, yani internet ortamında nihai tüketiciye, yani mükellef olmayan bir kişiye bir elektronik hizmet sunarsa Katma Değer Vergisi Kanunu'na göre kendisine hizmet sunulan vatandaşımız KDV'yi kaynağında kesip vergi dairesine kendisi getirip yatırmak durumunda, sorumlu sıfatıyla. Biz burada teknolojinin değişen şeklini dikkate alarak ve özellikle elektronik ticaret yoluyla ülkemizde gelir elde eden, kazanç elde eden global şirketler başta olmak üzere, internet şirketlerinin Türkiye'de KDV bakımından vergi ödemelerini sağlamak amacıyla sorumluluk esasına dayalı bu sistemi değiştiriyoruz ve burada herhangi bir şekilde Türkiye'deki nihai tüketiciye hizmet sunan yurt dışındaki firmalar bu durumda Türkiye'de katma değer vergisi mükellefi olmak durumunda olacaklar, kanunda bu yönde bir değişiklik yapıyoruz.

Kanun tasarımızın önemli başlıklarından bir tanesi de, iletişimin vergilendirilmesi ve telekomünikasyon sektörünün kamuya olan yükümlülüklerine ilişkin düzenlemelerdir. Gerçekten iletişimin vergilendirilmesi son derece karmaşık. Telekomünikasyon sektörü birçok kamu kurumuna farklı adlarla, farklı yöntemlerle, farklı mevzuatla birtakım yükümlülükleri yerine getiriyor. Yaklaşık bir yıldır sektörle birlikte teknik düzeyde çalışmalar yürütüldü. Sistemin basitleştirilmesi, muhatap

olunacak kurumların tek elde toplanması, mevzuattaki belirsizliklerin ortadan kaldırılması, varsa geçmişten gelen ihtilafların giderilmesi ve geleceğe dönük daha öngörülebilir, daha basit, daha yalın, vatandaş için de daha kolay bir sistemin sağlanması için önemli düzenlemeleri bu tasarıda getiriyoruz.

Tabii, en önemli düzenleme burada özel iletişim vergisinin tek oran olarak yeniden düzenlenmesi. Şu anda biliyorsunuz, cep telefonu görüşmeleri üzerinden alınan özel iletişim vergisinin oranı yüzde 25. Evinizde bir sabit telefon varsa sabit telefon görüşmeleri üzerinden ödenen özel iletişim vergisinin oranı yüzde 15. Ayrıca, data veya internet hizmeti alırsanız bunun da vergi oranı yüzde 5. Aslında çoğu durumda bu hizmetleri vatandaş olarak hep beraber aynı anda alıyoruz. Dolayısıyla fatura üzerinde aynı anda iki vergi oranının da uygulandığını da görüyoruz. Burada farklı farklı oranlar sistemde bir karmaşaya, zaman zaman idareyle operatörler arasında da vergi matrahının erozyonuna ilişkin birtakım yoruma dayalı tartışmalara da neden oluyor. Burada, cep telefonu üzerinde yüzde 25 olan özel iletişim vergisi oranını yüzde 7,5'a düşürüyoruz. Yine sabit telefon üzerinde olan yüzde 15 özel iletişim vergisi oranını da yüzde 7,5'a düşürüyoruz. Buna karşılık, data ve internet üzerinde yüzde 5 olan vergi oranını yüzde 7,5'a çıkarıyoruz. Dolayısıyla bundan sonra artık ister cep telefonu ister sabit telefon görüşmesi isterse data veya internet hizmeti alın, tek bir oran yüzde 7,5 oranında vergiye tabi tutulacak. Özellikle bu cep telefonu kullanıcıları bakımından, sadece konuşma yapan, sadece sabit telefon kullanıcıları bakımından da önemli bir vergisel avantaj, vergi indirimini de getirmiş oluyoruz.

Bir başka düzenleme, yine, vatandaşlarımızı ilgilendiren bir düzenleme. Zaman zaman yurt dışı telefon görüşmelerinde veya yurt dışındayken alınan internet ve data hizmetlerinde yurt dışındaki operatöre ödenen hizmet bedeli üzerinden KDV ve özel iletişim vergisi alıyoruz. Burada yapmış olduğumuz yasal düzenlemeyle bundan böyle yurt dışındaki operatöre ödenen bedeller üzerinden hesaplanan KDV ve özel iletişim vergisini de kaldırıyoruz.

Bir başka konu da, "makinelere arası iletişim" dediğimiz alanda teknolojinin imkânlarını daha fazla şirketlerimizin kullanmasını sağlamak üzere bir muafiyet getiriyoruz. Biliyorsunuz, "makinelere arası iletişim" denince en basit örnek bir sayaç okuma işleminde tek tek o yere giderek okumak yerine cihaza takılacak bir çiple bu okuma hizmeti uzaktan verilebiliyor. Bu, birçok alanda geçerli. Yani burada müşteri hizmetlerinin sunulduğu... Bu, su için de geçerli, başka, gaz hizmetleri için de geçerli veya başka alanlarda geçerli. Bugün birçok mükellefimiz veya vatandaşımız bu tür faturalarla muhatap. Burada yapmış olduğumuz düzenlemeyle sadece makinelere arası iletişim amacıyla cihazlara takılan SIM kartlardan başlangıçta alınması gereken 19 lira 68 kuruşluk bir başlangıç ücretine muafiyet getiriyoruz.

Demin ifade etmiştim, telekomünikasyon sektörüne ilişkin birçok konuyu burada geçmişe ilişkin ihtilafları giderirken geleceğe dönük de yeni bir sistem kuruyoruz diye. Öncelikle telefon operatörlerinden alınan hazine payının takip ve tahsil yetkisi Hazine Müsteşarlığından Bilgi Teknolojileri Kurumuna alınıyor. Ama Bilgi Teknolojileri Kurumu aslında birçok kurumun, Ulaştırma Bakanlığı da dâhil, bir bütün olarak anlatmak belki daha doğru, yani kurumların tek tek aldıkları paraları, Maliye Bakanlığının özel iletişim vergisi hariç tek tek aldığı paraları BTK alacak ve aldıktan sonra da hemen ilgili kurumlara aktaracak, buna imkân sağlıyoruz. Yine burada hazine payı incelemelerine ilişkin yetki Maliye Bakanlığımıza veriliyor. Ve yine eksik ödendiği için ilave olarak talep edilen hazine paylarına ilişkin olarak da ihtilafların giderilmesi için bir düzenleme yapıyoruz.

Kanun tasarımız içerisinde yer alan önemli başlıklardan bir tanesi de kamu taşınmazlarının ekonomiye kazandırılması. Burada da çok önemli düzenlemeler yapıyoruz. Öncelikle, kamu lojmanlarının ekonomiye kazandırılması amacıyla bu tasarıda önemli bir düzenleme var. Buradaki esas amaç, eskimiş, yıpranmış, bakım ve idamesi son derece güç olan ve şehir içlerinde kalan lojmanların

ekonomiye kazandırılması, buradan elde edilecek kaynağın öncelikle yine lojman yapımında kullanılması ve bu suretle, bu depreme dayanıklı olmayan... Yani birçoğu bu kamu lojmanlarının -büyük şehirlerde de görüyorsunuz- 1997 öncesi yapılmış, 1970'li, 1980'li, 1990'lı yıllarda yapılmış depreme dayanıklı olmayan son derece eski yapılar. Bu çerçevede bütün kamu kurum ve kuruluşlarının on yıldan fazla olan, yani on yıldan az olan lojmanlar bu madde kapsamına girmeyecek. Yine, savunma, güvenlik, adalet ve istihbarat hizmetlerinde kullanılan, daha doğrusu bu kurumların kullandığı lojmanlar kapsama girmeyecek. Bunun dışında kalan bütün lojmanları Maliye Bakanlığı kurumlarla bir koordinasyon hâlinde ekonomiye kazandıracak. Bu taşınmazların elden çıkarılması sırasında kat mülkiyeti tapusu olan lojmanlar için; bu lojmanlar tek tek, daire daire satışa çıkarıldığında kat mülkiyeti tapusu olan, depreme dayanıklılığı olan binalar bakımından ihaleye çıkıldığında, eğer varsa bir kamu görevlisi bu lojmanın içinde oturan, ihalede oluşacak bedelden kendisinin öncelikli bu yeri alma hakkı olacak. Bu da içinde oturan için bir imkân getirecek. Buradan elde edilen bütün gelirler ilgili kamu kurumlarının geliri olarak kendilerine verilecek; bu, bütçenin havuzuna doğrudan gelmeyecek. Burada kurumlar bu gelirleri öncelikli olarak lojman yapımında ve diğer yatırım ihtiyaçlarında kullanacaklar.

Bir başka konu hazine taşınmazlarına ilişkin olarak, belediye mücavir alan sınırları içerisinde olan ve tarımsal amaçla kullanılan taşınmazların kullanıcılarına doğrudan satışına imkân getirilmesi. Biliyorsunuz, 2011 yılında 2/B kanununu çıkartığımızda belediye mücavir alan sınırları dışında kalan tarım arazilerinin kullanıcılarına indirimli fiyattan doğrudan satılmasının önünü açmıştık. Bu uygulama da yürüyor. Şu anda yapmış olduğumuz düzenlemede ise belediye mücavir alan sınırları içinde tarımsal amaçlı kullanılan, imar planında şu anda tarımsal amaca ayrılmış veya herhangi bir şekilde imar uygulaması üzerinden geçmemiş yerler. Burada bir indirimli fiyat uygulaması olmayacak. Maliye Bakanlığı tarafından, kullanıcısının talep etmesi hâlinde belirlenecek rayiç bedelden doğrudan kendisine satılması mümkün olacak. Burada hak sahibi olabilmek için bu durumda olan bir taşınmazı 2011 yılından önce en az üç yıl süreyle kullanmış olmak gerekiyor. Neden 2011 yılını getirdik? Çünkü 2/B kanununda da belediye mücavir alan sınırları dışında olanlar için 2011 yılını belirlemiştik. Dolayısıyla burada bir yeknesaklık sağlamak amacıyla aynı ölçüyü esas aldık. Burada önemli bir koşul getiriyoruz, herhangi bir şekilde bu arazinin tarımsal amaç dışında kullanılmaması şartı getiriyoruz. Yirmi yıl boyunca bu şekilde taşınmazı edinen kişi tarımsal amaç dışında bu yeri kullanamayacak. Kullanmak isterse, imar planında bir değişiklik yapılırsa bu durumda taşınmazın değeri yeni duruma göre yeniden belirlenecek ve eğer kullanıcısı bu bedeli öderse tapuda konulmuş olan şerh kaldırılacak, aksi takdirde taşınmaz kendisinden geri alınacak.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bu tasarıda turizm sektörüne yönelik son derece önemli, son derece kapsamlı bir kolaylık getiriyoruz. Biliyorsunuz, Ege'de, Akdeniz'de, turizm bölgelerinde birçok turizm yatırımcısı gerek Maliye Bakanlığından gerek Kültür ve Turizm Bakanlığından gerek Orman Bakanlığından edinmek suretiyle temin ettikleri yerlerde büyük turistik tesisler yaptılar. Bunlar kırk dokuz yıllığına kiralanan yerler. Yatırımcıların, tabii, kiraladıkları süreye bağlı olarak farklı farklı süreler var; kiminin beş yılı var, kiminin yedi yılı var. Süreler kısaltılınca da bu yerlerin yenilenmesi imkânı zorlaşıyor. Bankadan kaynak bulmak, ortak bulmak zorlaşıyor. Burada turizm sektörüne bir imkân getiriyoruz. Bir yıl içerisinde müracaat etmeleri hâlinde, mevcut sözleşmeleriyle veya mevcut sözleşmelerini daha da iyileştirmek suretiyle, kamuya da daha fazla gelir getirmek suretiyle bu süreleri kırk dokuz yıl süreyle uzatma imkânı getiriyoruz. Yatırımcı isterse bu taşınmazı satın da alabilecek. Aslında satın alma imkânı bugün de var, yeni getirdiğimiz bir imkân değil fakat bu yeni getirdiğimiz çerçeve dâhilinde, bir yıllık süreç içerisinde satın alma imkânı getirmemiz bakımından önemli. Yoksa her zaman için irtifak hakkı süresi içinde yatırımı tamamlamışsa bu yeri alabiliyor.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, biraz daha hızlanmanızı rica edeceğim çünkü 36 slayt var, 22’nci slayttasınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, tabii, vatandaşlarımızı ilgilendiren son derece kapsamlı ve önemli bir düzenleme.

BAŞKAN – Çok doğrudur. Tek tek hepsini konuşacağız zaten.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Komisyon üyelerimizin de bu tasarıyla ilgili -anladığım kadarıyla- çok geniş ve kapsamlı bilgi edinme talepleri var. Ben de talepleri doğrultusunda bu bilgileri kendilerine en sarıh, en kapsamlı şekilde vermeye çalışıyorum.

BAŞKAN - Ben gene de biraz hızlı rica edeceğim.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bakanım, bunu bir hafta önce verseydiniz iyi incelerdik.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Maliye Bakanlığından irtifak hakkı –turizm tesisleri dışında söylüyorum- alan yatırımcıların bu yerleri, yatırımları yapmış olmaları hâlinde satın alma hakları var ancak peşin veya iki yıl taksitle alabiliyorlar. Biz burada iki yıllık süreyi beş yıla uzatmak suretiyle yatırımcıların daha uzun bir vadede bu taşınmazları edinmelerinin de önünü açıyoruz.

Bir başka düzenleme de biliyorsunuz, hazine arazileri üzerinde 19/7/2003 tarihinden önce yapılan yapılar var ise bu yapıların sahiplerine biz bu yerleri belediyeler üzerinden satabiliyoruz dolayısıyla burada yapmış olduğumuz düzenlemede 2003 yılını 2009 yılının sonuna taşıyoruz. Bu da son derece önemli bir düzenleme.

Maliye Bakanlığı olarak kamu harcamalarının etkinleştirilmesini sağlamak üzere de önemli düzenlemeler getiriyoruz. çalışmalarına başladık, Başbakanlık genelgesi de yayımlandı. İnşallah, e-devlet uygulamaları bakımından -bana göre- örnek olabilecek bir uygulamayı da Maliye Bakanlığı olarak hayata geçireceğiz. “Bütünlük Kamusal Mali Yönetim Sistemi” olarak adlandırdığımız sistemle bütçenin hazırlık evresinden Sayıştayın denetim sürecine kadar, hazinenin nakit ödeme sisteminden kurumların iç kontrol sistemlerine kadar bütün döngüyü, harcama döngüsünü elektronik ortama taşıyacak, bütünlük, bütün kurumların tek bir platform üzerinde bütün işlemlerini yapacakları büyük bir kamu harcama bilişim sistemi oluşturuyoruz. Bu konuyla ilgili, yine -demin Gelir İdaresinde ifade etmiştim- mevcut yasalarımız hep kâğıt üzerine kurulu düzenlendiği için kâğıt ortamında düzenlenen bütün belgelerin elektronik ortamda düzenlenmesi ve saklanması imkân verecek bir düzenlemeyi de getiriyoruz. Bu maddeyi hazırlarken Sayıştay Başkanlığımızla da istişare hâlinde hazırladık. Burada gerçekten aslında kamu harcamalarında verimlilik, etkinlik, etkililik, ekonomiklik ilkelerine uygun olarak kamu harcama sistemi üzerinden çok daha fazla bilgi alma, çok daha hızlı bir şekilde yönetebilme imkânına da kavuşacağız. Maliye Bakanlığı, biliyorsunuz, bir kısım değerli kâğıtları basıyor. Bunları da e-devlet kapsamında elektronik ortamda basma ve bastırma konusunda yetki alıyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 1’inci maddede taşeron işçilerle ilgili bir düzenleme var. Kalkmıyor muydu taşeron işçilik?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru. Burada taşeron çalışmayla ilgili Maliye Bakanlığının hâlihazırda bir mevcut yetkisi var. Burada getirdiğimiz yeni yetkiyle Maliye Bakanlığı, kurumların sözleşmelerini yenilemesi hâlinde, yeni ihaleye çıkmaları hâlinde sözleşme içerisinde yer alacak ücret tavanlarına ilişkin olarak da bir vize işlemi yapacak.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tavanları mı, tavanları mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tavanları. Bunlar ilk sözleşme anında...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Çok yüksek almasınlar.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet.

Şimdi, burada kaçak tütün ticaretiyle ilgili olmak üzere de bir düzenleme getiriyoruz. Öncelikle şunu ifade etmeme müsaade edin: Tütün, ürün olarak Türkiye’de üretimi, ithalatı, dağıtımını, satışı, saklaması, bulundurulması özel mevzuata tabi bir ürün, serbest bir ürün değil dolayısıyla da bununla ilgili çok kapsamlı düzenlemeler var. Buna rağmen, gerek yurt dışından kaçak sigara getirilmesi şeklinde kaçakçılık fiillerine rastlıyoruz gerekse de yurt içinde özel düzenlemeye tabi, bandrole tabi bu ürünün kaçak yollarla ticaretinin yapıldığını görüyoruz. Bu konuda Emniyet birimlerimizin, yargı birimlerimizin tespitleri var. Gerçekten bu konuda da yasa dışı bir ticaretin yapıldığını da, PKK terör örgütü dâhil olmak üzere bir kısım terör örgütlerinin de bu alana ilişkin çalışmalar yaptıklarına, bir kısım suç örgütlerinin -tamamen normal vatandaşımızı kesinlikle bunun dışında bırakıyorum ama- bu alanda birtakım faaliyetler yürüttüklerine de şahidiz. Bunları da görüyoruz.

Burada yapmış olduğumuz düzenlemede kaçak tütün ticaretini kontrol altına almak değil, yok etmek amacıyla bir dizi düzenleme getiriyoruz. Öncelikle, tütün üretiminde mevcut mevzuatta açık artırma usulü var, bunu kaldırıyoruz ama üreticilerle yapmış olduğumuz değerlendirmede -şimdi peşinen söyleyeyim- açık artırma usulünü kaldırmaktan vazgeçtik. Üreticimiz isterse açık artırma usulüyle üretmeye devam edilecek, onu söyleyeyim. Önergelerle tasarıdaki mevcut bu maddede bir değişikliğimiz olacak.

Yine, üreticiler bakımından belirlenmiş yöntemler dışında üretim hâlinde bir kısım idari para cezası vardı. Bunları da kaldırıyoruz, önergelerle kaldıracağız. Dolayısıyla bugün için belirli bölgelerde üretilen -sarmalık tütün bakımından söylüyorum- bugünkü mevcut durum ne ise üretici bakımından aynen devam edecek. O açıdan, üreticimiz bakımından herhangi bir değişiklik olmayacak.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Peki, o zaman niye geldi?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bizim buradaki mücadelemiz kaçak tütün ticaretiyle olacak.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Anlaşılmadı Sayın Bakan.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) - Burada, biliyorsunuz...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Başka kısıtlama yok ki zaten.

BAŞKAN – Yani “Tasarıdaki üreticiyle ilgili olan kısıtlamaları önergeyle çıkartacağız.” diyor Sayın Bakan.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani mesela “Makaron kâğıdına sarmak yasaktır.” maddesi çıkıyor mu?

BAŞKAN – Hayır, makaronla ilgili vergi artırımları devam ediyor, orada herhangi bir şey yok üreticisi açısından.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli Başkanım, burada -demin ifade ettim- bu tütün ürünü bandrole tabi, düzenlemelere tabi bir ürün.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Amerikan şirketleri de hiç düzenlemeye tabi değil vallahi billahi.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Dolayısıyla bu ürünü herhangi bir şekilde yasa dışı olarak temin edip ticaretini yapanlara dönük bu kanun tasarısında üç ila altı yıl hapis cezası öngörülüyor. Burada da yapacağımız bir revizeyle bunun üst sınırını beş yıla indireceğiz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yasaklayın tütününü bütünüyle.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nakliyeciler bakımından, nakledenler bakımından hürriyeti bağlayıcı bir ceza öngörmüştük. Yine, Komisyon görüşmeleri sırasında vereceğimiz önergeyle de nakledenler bakımından, ticaretini yapanlar demiyorum, getirdiğimiz bu düzenlemeyi de değiştireceğiz. Dolayısıyla bugün mevcut mevzuatta nakledenlerle ilgili idari para cezası sistemine geri dönmüş olacağız ama yasa dışı yollarla kaçak tütün ticareti yapanlarla ilgili bu tasarıyla getirmiş olduğumuz düzenlemeleri Komisyonumuzun takdirlerine arz ediyoruz. Bunu görüşmeler sırasında da özel olarak düzenleyeceğiz.

Yine, bu tasarıda önemli bir düzenleme de “makaron” diye tabir edilen ürüne ilişkin özel tüketim vergisi getiriyoruz. Şu anda “makaron” diye tabir edilen ürün özel düzenlemeye tabi, bandrole tabi bir ürün, üzerinde özel tüketim vergisi yok. Buna özel tüketim vergisi getiriyoruz. Sarmalık tütün üzerinde de hâlihazırda özel tüketim vergisi zaten var.

Kanun tasarısında önemli başlıklardan bir tanesi de borçlanma yetkisinin artırılması, gelir getirici düzenlemeler ve Savunma Sanayi Fonu’na daha fazla kaynak aktarılmasına ilişkin düzenlemelerdir. Burada 2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’yla Hazine Müsteşarlığına verilen borçlanma yetkisi yeni Orta Vadeli Program’la revize edilen bütçe-Hazine nakit dengesi hedefleri çerçevesinde 37 milyar lira yukarıya çekiliyor. Yine, 2018-2020 Orta Vadeli Programı’nda ve bugün açıklanan Orta Vadeli Mali Plan’da ortaya konulan kamu maliyesi hedeflerini gerçekleştirmek amacıyla gelir artırıcı birtakım düzenlemeler de bu tasarıda yer alıyor. Bu anlamda, bankalar ve diğer finansal kurumların kurumlar vergisi oranı yüzde 20’den 22’ye çıkarılıyor. Bakanlar Kurulu 22 olan oranı 20’ye kadar indirme yetkisine sahip. Sermayeye eklenenler hariç olmak üzere dağıtılmayan kurum kârlarından yüzde 1 tevkifat yapılması öngörülüyor. Şirketlerin iki yıldan fazla elde bulundukları gayrimenkulleri elden çıkarmaları hâlinde oluşan kazançtan yüzde 75 oranında kazanç istisnası uyguluyorduk, bunun oranını yüzde 50’ye düşürüyoruz. Bir de gelir vergisi tarifesinin 3’üncü dilimindeki yüzde 27 olan oranı yüzde 30 olarak yeniden düzenliyoruz. Ayrıca, şans oyunları ile çekilişlerden elde edilen gelirlerde yüzde 10 vergi tevkifatı var, bunu yüzde 20’ye çıkarıyoruz. Kira geliri elde edenlerin kazançları hesaplanırken uygulanan götürü giderde oran yüzde 25, bu oranı yüzde 15’e düşürüyoruz. 2018 yılında ödenecek motorlu taşıtlar vergisi tutarlarını artırıyoruz. 2018 yılından sonra trafiğe çıkacak binek otomobiller için motorlu taşıtlar vergisinin hesabına da yeni bir vergileme ölçütü getiriyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Oran belli mi Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kolalı gazozlarda olduğu gibi meyveli gazozlar ve enerji içeceklerine de özel tüketim vergisi getiriyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Bakan burası Komisyon, oranı bilmiyoruz!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Saraydan gelecek az sonra.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Arabası olmayanlarda da MTV alacak mısınız?

BAŞKAN – Oran gayet açık, kanun metninde yazılı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli Başkanım, değerli vekillerim; burada yine kamu maliyesi hedefleri bakımından kamunun elinde bulunan bir kısım varlıkların da bütçeye gelir olarak aktarılmasını sağlamak üzere düzenlemeler yapıyoruz. Kefalet Sandığının elinde olan 480 milyon lira, Patent Kurumunun elinde olan 150 milyon lira bütçeye aktarılıyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Milletvekilleri yasa görüşüyor, oranı bilmiyor. Ayıptır ya, yazık!

BAŞKAN – Ya, tasarı metninde var oran.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir de Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde işletilen özel hesap kapatılarak bütçeye gelir olarak kaydediliyor.

Burada ifade etmiştim, oluşan bu gelir artışlarının Savunma Sanayi Fonu'nun ihtiyaçlarında kullanılmasını temin etmek amacıyla Savunma Sanayi Fonu'na kaynak aktarılmasını öngören düzenlemedeki oranları da bu düzenlemelere paralel olarak artırıyoruz.

Tasarıda çok farklı kurumların çok farklı düzenlemeleri var. Kısa kısa birkaç cümleyle onlardan bahsedeyim. Terörle Mücadele Kanunu kapsamında istihdam hakkı bulunan hak sahiplerinin yaş sınırı aranmaksızın bu haktan yararlanmalarının önü açılıyor. Terörle Mücadele Kanunu kapsamında hayatını kaybedenlerin eş veya çocuklarından 1'i ile ana, baba veya kardeşlerinden 1'i olmak üzere toplam 2 kişiye istihdam hakkı verilmektedir. Öngörülen düzenlemeyle, anne, baba ve kardeşlerin 1 olan istihdam hakkını kullanmaması durumunda bu istihdam hakkının eş veya çocukları tarafından toplam 2 kişi olarak kullanılması imkânı getiriliyor. Terörle mücadele esnasında yaralanan vazife malulleri ile 15 Temmuz darbe kalkışmasının bastırılması esnasında yaralananlardan ilköğretim, ortaokul ve ilkokul mezunları memur ünvanlı kadro ve pozisyonlara atanamamaktadırlar, yapılan düzenlemeyle bu kişilerin de memur ünvanlı kadrolara atanmasının önü açılıyor.

Merkez Bankasıyla ilgili, tasarıda iki konu var. Bunlardan biri Merkez Bankasının özellikle kur riski taşıyan firmaların bu durumlarını izlemek amacıyla bir bilgi edinme veya bilgi temin etme yetkisi istiyor, buna ilişkin düzenlemeler getiriyoruz. Bir de Merkez Bankası Türk Ticaret Kanunu'ndaki değişikliklere paralel olmak üzere Denetleme Kurulunun kaldırılmasını öngören bir düzenlememiz var.

Yine, Maden Kanunu'na ilişkin iki önemli düzenleme var. Bunlardan bir tanesi, maden arama ruhsatı alan ancak arama döneminde gerekli çalışmaları yapmayan ruhsat sahiplerinin arama ruhsatlarının iptal edilmesini öngören bir düzenleme. Yine, maden işletme ruhsatı alan ancak yeterli üretim yapmayan ruhsat sahiplerinin ruhsatlarının iptal edilmesine ilişkin bir düzenleme.

Vakıflar Genel Müdürlüğüne ve mazbut vakıflara ait taşınmazların kira süresinin artırılmasına ilişkin bir düzenlememiz var.

Türk Patent ve Marka Kurumunun yurt içinde veya yurt dışında şirket kurabilmesine imkân sağlayan düzenlemelerimiz var.

Tüketici Koruma Kanunu'nda denetime bağlı olarak kesilen cezalarda indirim gidiyoruz, ölçülülük ilkesi bakımından birtakım sıkıntılar var.

Ulaştırma Bakanlığımızın gerek liman sahası içinde, gerek havalimanlarında bırakılmış, terk edilmiş vaziyetteki gemi veya uçakların tasfiyesine ilişkin kurallarda düzenleme öngören hususlar var.

Bir de sivil havacılık alanında uçuş emniyetini artırmak üzere Millî Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu oluşturulması ve yine Chicago Sözleşmesi'ne uygun olarak birtakım düzenlemeler getiriliyor.

Sayın Başkanım, değerli vekillerim; ben, şimdiden, bu tasarıya yapacağımız eleştirilerden, değerlendirmelerden, katkılardan dolayı hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Bu kanun tasarısının ülkemize, milletimize hayırlar getirmesini diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Değerli Bakanımıza sunumları için teşekkür ediyoruz.

Değerli milletvekillerimiz, şimdi tasarının geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, çalışma yol haritamız nasıl olacak onu da belirtirseniz.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, Komisyonun ekim ve kasım aylarındaki çalışma takvimine ilişkin açıklaması.

BAŞKAN – Bugün geneli üzerindeki görüşmeleri tamamlayacağız, salı günü de maddeler üzerinden devam edeceğiz.

Ben isterseniz bütçe takvimine ilişkin de bir bilgi vereyim. Biliyorsunuz Anayasal zorunluluk 17 Ekime kadar Türkiye Büyük Millet Meclisine bütçe kanun tasarısının gönderilmesi gerekiyor. Biz, ayın 24’ünde Plan ve Bütçe Komisyonunda Sayın Maliye Bakanımızdan 2018 yılı bütçe sunumunu alacağız, sonra bir hafta kadar ara veriyoruz, ayın 30’u -zannediyorum pazartesi günü- görüşmelere başlayacağız ve 23 Kasım da tamamlamayı hedefliyoruz.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/884) (Devam)

BAŞKAN - Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; yeni yasama yılımızın Plan ve Bütçe Komisyonundaki ilk çalışma toplantısında bütün arkadaşlarımıza bu çalışma dönemi boyunca yaptıkları çalışmalarının ülkemiz ve tüm yurttaşlarımıza olumlu sonuçlar çıkaracak çalışmalar olmasını diliyorum. Umuyoruz ki buradan çıkacak yasalar Türkiye’de genellik ilkesine, eşitlik ilkesine, herkesin adaletli bir şekilde bütün mali hükümlerden yararlanma ilkesine uygun düzenlemeler olur.

Burada yaptığımız çalışmalar içerisinde tüm değerlendirmelerin ve eleştirilerin ülke yararından başka bir amaç taşıyamayacağını, daha iyiyi arama ve bir katkıda bulunma çabası olduğunu lütfen göz önünden irak tutmayalım. Buradaki tüm arkadaşların aynı düşünceyi paylaştığından eminim.

Torba yasa konusunda daha önce yaptığımız eleştirilere burada arkadaşlarımız değindiler, daha da değinecekler büyük bir olasılıkla, ben yeniden değinmiyorum artık. Ancak, kod kanun olarak düzenlenmesi gereken birçok hükmün bir torbaya sıkıştırılmasının artık anlamının kalmadığını, mürekkebi kurumadan bu kanunları yeniden değiştirmek zorunda kalacağımızı, özellikle de tebliğ ve genelgelerle düzenlenmesi gereken, çözüm bulunabilecek olan birçok konunun çok uzun genelge gibi, tebliğ gibi maddelerle yasa maddesi olarak düzenlenmesinin yasa yapma tekniğiyle uzaktan yakından ilgisinin olamayacağını altını bir defa daha çizmek istiyorum. Üç sayfalık yasa metni olmaz, bir madde üç sayfa olamaz, mümkün değildir bu; bunun adı kanun değildir. Kanunda saydamlık ve uygulanabilirlik esastır ve verilen yetki çerçevesinde de ilgili birimler bunun nasıl uygulanacağını zaten bilirler, açıklığa kavuştururlar aykırı olmadığı süre içerisinde.

Tasarıyla ilgili Sayın Bakanın yaptığı açıklamaları izledik. Dolayısıyla, tek bir sunuma bunun sığdırılmasının ne kadar güç olduğunu da gördük. Sayın Bakan çok özet ve gerçekten olabildiği kadar kısaltarak yaptığı sunum bile neredeyse bir saate yakın oldu. Dolayısıyla biz kanunun geneli üzerindeki maddelerle ilgili söylenecek olan şeyleri maddelerin tartışmasına bırakıyoruz çünkü oralarda çok daha ayrıntılı bir çalışma ortamının yaratılabileceğine inanıyoruz. Örneğin, Sayın Bakanın “Bu konuda düzenlemelerimiz olacak, önerilerimiz olacak, bu konuda önergeler verilecek.” şeklindeki açıklamalarından bu önerilerin sadece madde geldiği sırada değil de en azından şimdiden, çok daha önceden verilerek bunlar üzerinde de bizlerin çalışma yapmasına olanak sağlanmasının doğru olacağını düşünüyoruz. Sayın Başkan, özellikle bu talebimiz direkt olarak size.

Değerli arkadaşlar, bu kadar kapsamlı bir torba yasa düzenlerken bunun hangi ekonomik gereksinimlerden, hangi sosyal gereksinimlerden kaynaklandığını somut olarak bilmek istersiniz doğal olarak. Dolayısıyla, şu anda nasıl bir ekonomi için biz bu düzenlemeleri yapıyoruz yani ekonominin

gerçekten gereksinimi bunlar mı? Ekonominin gerçek gereksinimleri göz önüne alındığında bu düzenlemeler mi yapılmalı yoksa bunlara seçenек oluşturacak başka düzenlemeler yapılabilir mi? Buradaki çalışmanın temelini bu olması gerekiyor. Bunun için de şu anda ekonomimizin durumunu çok net olarak tanımlamak, öncelik sorununu ciddi olarak tartışmak ve bu öncelikler nelerse belki de bütün maddelerin hepsini ona göre değerlendirmek gerekecek.

Şimdi, değerli arkadaşlar, biz nasıl bir ekonomi için düzenleme yapıyoruz? Çok ayrıntısına girmeyeceğim, hepiniz hatırlarsınız, TÜİK, İstatistik Kurumu geldi, bize bir sunum yaptı. Özellikle millî gelirle ilgili yeni seri konusundaki açıklamaları burada uzun uzun tartıştık. TÜİK'in son güncellemesine göre 2015 yılı itibarıyla toplam millî gelirimiz eski seriye göre son beş yıl içerisinde yüzde 19 civarında artmış, 2 trilyon 338 milyar liraya ulaşmıştır. Şimdi, eski seriye göre ortaya çıkan bu artıştan sonra ekonominin verilerine baktığımızda, özellikle 2006 yılı itibarıyla ulusal gelirimizin 2,5 trilyon liraya yakın bir düzeye geldiğini, buradan hareketle de toplam yatırımların millî gelire oranının yüzde 29,5 civarında olduğunu, cari açığımızı somut olarak bildiğimiz için yüzde 3,2'ye geldiğini ve millî gelir muhasebesine göre cari açığın tasarruf eksi yatırım harcamaları formülünden hareketle de tasarruflarımızın da yüzde 26,3 olduğunu görüyoruz. Şimdi, değerli arkadaşlar, biz şu anda toplam yatırımlarının millî gelire oranı yüzde 29,5, tasarruf oranı yüzde 26,3, cari açığı da 3,2 olan bir ekonomiyi konuşuyoruz; çok önemli bir olay bu. Aslında eski seri uygulanmış olsa -2015 yılından sonra seri devam etmediği için 2016 rakamlarını veremiyorum ama- toplam yatırımların millî gelire oranı yüzde 18, tasarruf oranı yüzde 14, cari açığı da yüzde 4 olacaktı. 2015 böyle ama 2016'da da pek fazla bir şey fark etmezdi büyük bir olasılıkla diğeriyle orantıladığımız zaman. Yani, ne yapacağız şimdi? Eski seriye göre yatırımların millî gelire oranı yüzde 18 olan, tasarruf oranı yüzde 14 olan, cari açığı yüzde 4 olan bir ekonomi için mi biz burada düzenleme yapacağız yoksa yatırımlarının millî gelire oranı yüzde 29,5 olan, tasarruf oranının da yüzde 26,3 olan bir ekonomiyi mi konuşacağız?

Değerli arkadaşlar, eğer ekonomimiz buysa bizim burada bu kanunu yapmamıza falan gerek yok. Biz şu değerlerle aslında şu anda dünyanın sayılı ülkeleri içerisinde, zerre kadar sıkıntısı olmayan -cari açığı zorunlu olarak verdiğini varsaysak bile- ciddi anlamda bütçe fazlası veren bir ülke konumunda olmamız gerekiyor. Ne yapacağız şimdi? Hangi verileri alacağız? Bu açıdan aldığımızda olayı, şu anda aldığımız vergilere de bir bakalım: 2016 yılı itibarıyla ulusal gelirimiz 2,6 trilyon lira, vergi gelirlerimizin toplamı 459 milyar lira, vergi yükümüz de bu durumda yüzde 17 kûsur ama 17. Eski seri olmuş olsaydı eğer, 2015 yılı itibarıyla vergi yükümüz bizim yüzde 21'di. Şimdi, vergi yükümüz yüzde 21 ise eğer yaptığımız düzenlemeler farklı olacak. "Yok, ulusal gelirimiz bu kadar arttı, yatırımlarımız bu kadar arttı, yüzde 26'nın üzerinde de tasarrufumuz var." diyorsak eğer niye o zaman bizim vergi gelirlerimiz yüzde 17'de kalıyor? Hatırlarsanız, "Bu artış birdenbire nereden geldi?" diye soru sorduk. "Ya, nereden çıktı? Birdenbire kalkıp da 1,9 trilyon liradan 2,4 trilyon liraya yükseldi bizim ulusal gelirimiz?" dediğimizde, "Ya, bu inşaatlarla ilgili, inşaat sektörüyle ilgili verileri doğru dürüst kaydetmemişiz, bunları gerçek anlamıyla kayda aldığımız andan itibaren ulusal gelirimiz 'pat' diye zıplayıverdi." dediler, gerçekten de yüzde 4'ten yüzde 8'e çıkmıştı inşaat sektörünün payı ulusal gelir içerisinde. Demek ki inşaat sektöründen kaynaklanan ilave bir gelir vardı, daha önceden kayıtlarımıza doğru dürüst girmiyordu, şimdi bu inşaat sektöründen gelen gelir kayıtlarımıza girdi. Soru çok basit aslında, soru gerçekten çok basit. Bütün, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyelerine çok net olarak soruyorum: Eğer bizim ulusal gelirimiz bu kadar yükseldiyse, bu da inşaat sektöründen geldiyse, vergi yükü de yüzde 21'den yüzde 17'ye düşüyse bu yeni düzenlemeden sonra bu aradaki vergilerin kimden alınması gerekiyor? İnşaat sektöründen alınması gerekiyor, rant ekonomisinden alınması gerekiyor, rant ekonomisiyle oluşmuş olan bu değer buradan alınması gerekiyor. Peki, bununla ilgili herhangi bir düzenleme tartışıyor muyuz burada? Yok, hayır, hatta bazı istisnalar bile veriyoruz ilave olarak

sermaye kesimine. Peki, aradaki farkı nereden kapatıyoruz? Gelir vergisi mükelleflerinin tarifelerini artırarak, motorlu taşıtlar vergisini artırarak yapıyoruz. Şimdi, bu durumda vicdani bir sorunla karşı karşıya kalıyoruz, ciddi anlamda vicdani bir sorunla karşı karşıya kalıyoruz. Yapmış olduğumuz bu düzenlemenin hangi ekonomi için yapıldığını, bu ekonomideki değerleri kimin yarattığını, buradan elde edilen gelirin nerede olduğunu burada ciddi olarak sorgulamak zorundayız. Eğer sorgulayamıyorsak bu düzenlemelerde görevimizi eksik yapıyoruz anlamına gelir bu. Bir de yüzde 26 küsurluk bir tasarrufumuz var bizim.

Değerli arkadaşlar, finans sistemine bakıyorsunuz böyle bir tasarrufu kanıtlayacak bir veri yok ortalıkta, bankacılık sisteminde bu olay gözüküyor. “Nerede bu kaynak, bu tasarruf nerede?” diyorsunuz o zaman. Bu sorunun cevabını mutlaka vermek zorundayız. Bu tasarruf eğer gerçekse, veriyse bu nerede? Bankacılık sisteminde 2 kuruşluk bir ilave şey yazsınlar bakalım kıyamet kopar. Bankacılık sisteminde değil, fonlarda değil; nerede? Bu durumda bizim yapmamız gereken, eğer ekonomimizle ilgili olarak hangi konuda uzlaşacaksa onu bilmiyorum ama ekonominin gerçek durumunu ortaya koyan bu verilerden hareket ettiğimiz zaman bizim düzenleme yapmamız gereken alan nerede, buraya bakmamız gerekiyor. 2018 yılı ve devam eden yılların ülkemiz için -Allah göstermesin ama- çok riskli yıllar olabileceği konusunu göz ardı edemiyoruz. Bugün devletin başında olanlar da olayı yakından izleyenler de herkes bunu çok yakından izliyor. Demek ki ekonomik olarak çok önemli kararların alınması gereken ve özellikle de harcama açısından inanılmaz tasarrufların ve disiplin uygulamalarının yürütüleceği bir sürece doğru gidiyoruz.

Önümüzdeki yıl bütçesinin bundan önce yapılmış olan bütçelerle asla ilgisi olmayacağını ben tahmin edebiliyorum -çünkü buradaki insanların, bu kanunu getirenlerin de devlet sorumluluğu ve kamu sorumluluğu konusunda zerre kadar bir kuşku duymam- gelmeyecek, büyük bir olasılıkla gelmeyecek, farklı şeyler gelecek ama bütün bunların hepsinin bütçe kanununda yapılması mümkün değil. Bu düzenlemelerin yapılacağı yer burası, işte bu tasarının görüşüldüğü sıradaki çalışmalar. Bunları burada yapmak gerekiyor, bunları gerçekten burada yapmak gerekiyor.

Şimdi, bu değerlendirmeye ilgili olarak daha sonradan yeniden buna dönüp defalarca, defalarca söyleyeceğiz bunu. Şu anda OECD ortalamasında vergi yükü yüzde 25’ler civarında seyrediyor, ortalaması bunun bu, eski seriye göre biz yüzde 21’deydik. Tamam, sosyal güvenlik primlerinin dâhil olup olmaması falan filan gibi tartışmalarla idare edip giderdik. Şimdi, yüzde 25 ile yüzde 17 arasında tam 8 puan fark var. Bu olayı görmezlikten gelemeyiz. Üstelik de vergilendirilmeyen alanın ne olduğunu biraz önce söyledik ve bunu bizim İstatistik Kurumumuz da zaten böyle ortaya koyuyor, başka kimse falan koymadı. Açıkça diyor ki: “Bu kaynak kesin olarak bu sektörden yaratılmıştır.” Bunun olduğunu biz de biliyoruz zaten. Bu koşullar altında bu tasarıya yaklaşımımızın kesinlikle yeniden değerlendirilmesi gerekiyor değerli arkadaşlar. Biz böyle bir tasarıyı değerlendirirken, önlemleri tartışırken sadece gelir rakamları üzerinden falan tartışmayız, bunun bir de gider tarafına bakarız.

Şimdi, Sayın Bakan bütçede verilmiş olan limitlerin üzerinde 37 milyar liralık daha sizden borçlanma yetkisi istiyor, 37 milyar lira. Biz bütçede borçlanma yetkisini ne üzerinden verdik? Borçlanma Kanunu’ndaki hükmü uyguladık sadece. Borçlanma Kanunu’ndaki hüküm ne diyor? “Devlet ancak bütçe açığı kadar borçlanabilir.” diyor, bütçe açığı kadar. Açığımız ne kadar? 47 milyar, küsuratlarını kullanmadan söylüyorum, 47 milyar. Demek ki devlet 47 milyar lira borçlanacak, bunun dışında borçlanamaz. Kanunda “Borçlanma limiti değiştirilemez.” diye yazıyor, kanunda yazıyor bu “Borçlanma limiti değiştirilemez” diye. Bunun sadece bir istisnasını koymuş “Bunun yüzde 5’i

oranında Maliye Bakanının yetkisinde, bir de yüzde 5 daha Bakanlar Kurulu kararıyla artırılabilir ancak gerekçesini belirterek.” diyor. Yani ne yapacak? Bir 4,7 milyar lira daha artacak, o kadar. Onun dışında borçlanma yetkisinin artırılması şu andaki Borçlanma Kanunu’na göre mümkün değil.

Değerli arkadaşlar, bu ilk düzenleme yani bütçe açığı ile borçlanma arasında illiyet bağı kurularak ilk yapılan düzenleme 1998 yılı bütçesinde oldu. O zaman da Bakanlar Kurulunda kıyamet koptu, o zaman da özellikle Başbakan da dâhil olmak üzere herkes “Böyle bir sınırlamayı kabul etmeyiz.” dediler, uygulandı ve Türkiye’de mali disiplinin sağlanmasında en önemli etkenlerden birisidir. Şimdi, 37 milyar lira daha ilave kaynak... Bunu sordukları zaman siz hemen açarsanız kamu hesapları bültenini ve hazine bültenini yan yana koyun, bir tanesinde bütçe harcamalarını görürsünüz. Bir bakın ağustos sonu itibarıyla bütçe harcamalarına, bütçemizin 25 milyar lira açık verdiğini görürsünüz. Bütçede 47 milyar lira öngörmüştük, ağustos sonu itibarıyla 25 milyar. “Gayet iyi, bu fena değil. Demek ki açık amacı tutacak.” diye düşünürsünüz. “Yani şurada kalmış dört beş ay, dört beş ay sırasında da geri kalanı olur, hatta işte 47 milyar liraya kadar çok rahatlıkla bu olay oluşur.” dersiniz. Şimdi, bütçe açığı kadar borçlanma yetkisini verdiğiniz borçlanma tarafına bakarsanız hazine bülteninden, bir de bakarsınız ki 25 milyar lira açık verdiğimiz bütçe için 53 milyar lira borçlanmışız, 53 milyar lira. Borçlanma Kanunu’ndaki bütün limitleri falan aşmışız. Kanuna aykırı bir şekilde borçlanmamız ayrı bir olay. Rakamları kesin bilmeyebiliriz yani verilen verilerden karşıyoruz, belki bu 49 milyar liradır, belki 51 milyar liradır, yeniden netleştirildiği zaman olay ortaya çıkar ama şunu görüyorsunuz: Açın iki tane şeyi önünüze, 25 milyar lira bütçe açığı, 52 milyar lira borç. Niye? 25 milyar lirasını bunun için harcadıysak geri kalan nerede, nereye harcadık? Bankada tutmuyoruz galiba. Bankada tutmak için devlet bu kadar borçlanmaz. Devlet borçlanmasını para politikası aracı veya döviz kurlarının ayarlanması için kullanmaz, biz böyle bir yetki vermedik, yok öyle bir olay zaten. O zaman nerede? Kırk yıllık maliyeciyim, kafamı elimin arasına alıp saatlerce düşünüyorum, ortaya çıkan seçeneklerin büyük bir kısmı tüylerimi diken diken ediyor “Yok ya, olmaz.” diyorsunuz, olmaması gerekir. Burada açık açık tartışmak istemiyorum ama yani bütçe emanetlerinden başlayarak daha önceden belirli sözler üzerine yaptırılmış olan ve bütçeden henüz daha resmî olarak ödenmesi mümkün olmayan alacaklar mı yoksa daha önceden burada tartışa tartışa bir hâl olduğumuz devletin muhtemel yükümlülüklerinden tahminlerin çok çok üstünde bir şeyler mi devlete geldi, fatura önlerine konuldu ve ödendi? Ne yapıldı? Bütün bunların hepsinin yanıtını almadan burada yapacağınız düzenlemenin bir anlamı kalmaz. Bu konuların hiç birisinden emin olmadan konuşmama ilkemiz nedeniyle bunları hemen söylemiyoruz, “Şu olabilir, bu olabilir.” falan denmez zaten bu konularda, “Olabilir mi?” diye sorarız ama net olan bir şey var: 25 milyar lira açık vermiş bütçemiz, 53 milyar lira borçlanmışız. Borçlanma limitimiz 51 milyar lira hepsini beraber kullandığımız zaman. Peki, bu 37 milyar lira ne?

Değerli arkadaşlar, “savunma harcamalarımızı destekleme amacıyla yapılmış olan düzenlemeler” denildiği takdirde, bununla ilgili olarak hemen sorulması 2 gereken soru var. Bizim bütçelerimizde -Allah göstermesin- herhangi bir savunma gereksinimi olduğu zaman Maliye Bakanlığı hemen toplanıp hangi ödeneklerden nereye, ne kadar ödenek süpüreceğini anında hesaplar. Burası büyük devlettir, öyle kalkıp da 3 milyar, 5 milyar, 12 milyar, 17 milyarlarla falan konuşulmaz, gerekirse 100 milyar lirayı aktarıverir birdenbire bu ödenek alanına, belirli şeyleri durdurur, belirli şeylerin yürütülmesini durdurur, “Şu andan itibaren bunların hepsini bıraktım.” der. Sadece onlarla sınırlı kalmaz, gerekirse özel sektörün şu andaki rezervlerine bile başvurur, vurur. Ayrı bir olaydır bu. “Allah göstermesin.” diye ha babam yere vurarak konuşuyorum. Bunlar ayrı bir olaydır ama savunma sanayisini desteklemeye kalkarsanız eğer bu düzenlemelerden sonra savunma sanayisine ayıracağımız miktar o oran artışı nedeniyle 3 küsurdan 6’ya çıkartıyoruz ya, oradan buraya aktaracağınız miktar, yanılmak istemem ama kıyamet kopsa 8 milyar lira olur, bu kadar, başka bir şeyimiz olmaz, başka bir şey olmaz. O

nedenle, bu gerekçeleri yeni baştan bir daha düzenlememiz gerekiyor. Nedir bu 37 milyar? Nerede hata yaptık biz, hangi harcamayı eksik bulduk? Acaba belirli kurumların yatırımlarını, vesairelerini falan “bütçe açığımız büyümesin” diye eksik mi gösterdik, onlar da yapıldığı zaman otomatik olarak mı bütün bunların hepsi arttı? Bunları bilmek zorundasınız, bunları bilmek zorundayız. Bundan sonraki önlemlerin alınması açısından bunları kesin olarak zorunlu görüyoruz ve bunlar olmadan da bu konuda yapılacak düzenlemelerin hepsi gerçekten daha mürekkebi kurumadan yeniden önünüze gelir.

Şimdi, Bütçeyle ilgili olarak yapılmış olan bazı düzenlemelere falan bakıyoruz, “Niçin borçlandık bu kadar?”ın yanıtını bulmadığımız sürece bu olay açıkta kalıyor ama bu arada da harcama kalemlerine baktığımız zaman harcamalarımızda herhangi bir kısıntı mısıntı falan görmüyoruz. Ama işin garip kısmı, harcamaların büyük bir kısmını bütçede de görmüyoruz zaten. Bir bakıyorsunuz, bir yerlerde dev bir şeyler yapılıyor. Aman ya buna ne kadar ödenek ayrıldı? Biz buna bütçede yer vermiş miyiz diye bakıyorsunuz; yok, vermemişiz.

Sayın Bakan tarihe geçecek bir adım attı. Özel fonlardan bir tanesini kapattı. Darısı diğer bütün fonların başına. Sizi temin ederim arkadaşlar, özel fonların hepsini Maliye Bakanlığında, daha doğrusu genel bütçe içinde değerlendirmeye kalktığımız an itibaren şu kavrama gerek bile kalmaz, gelir getirici kısımlarını, diğerlerini kastetmiyorum. Bu özel fonların da ne olduğunu bilmiyoruz, denetleyemiyoruz da. Olduğu gibi oradaki bakanların uygulamalarına bırakmışız. Niye bıraktık diye çırpındık burada, hatırlıyorsunuz, bırakmayalım bunu dedik. Anayasa Mahkemesine götürdük, Anayasa’ya aykırı hükümler nedeniyle daha önce bu kararların verildiğini, bunların tekrar edilmemesi gerektiğini söyledik. Geldik, ta bundan iki sene önceki şeyin Anayasa Mahkemesi kararı hâlâ çıkmadı bütçeyle ilgili olan. Bu sorumsuzlukların bedeli ağır olduğu takdirde burada sadece ve sadece buradaki insanların değil, o yargının da ciddi anlamda sorumluluğu ortaya çıkıyor. Çıktı, buralardan ortaya çıkacak kaynağı ben devletin şu anda ilave bir kaynak yaratmaya gerek bırakmadan şu andaki savunma giderleri de dâhil olmak üzere giderlerin büyük bir kısmını karşılayacağını düşünüyorum. Hemen yapılması gereken bu. “Böyle bir özel durumumuz var, bütün özel hesapların hepsini merkezî bütçeye aldık.” bu kadar Turizm Bakanlığı için yaptığımız özel hesap düzenlemesini hepsi için yapabiliriz. Zerre kadar da bir itirazımız olmaz, ilk el kaldıracak olan ben olurum. Birinden bir şey kaçırmıyoruz ki, birisinin elinden bir şey almıyoruz ki.

Sonuç olarak, şu sırada bunun zamanı değil diyoruz biz. Tasarrufu yapacak olan sadece kamu değildir, araç saltanatlarını, şunlarını bunları artık pelesenk hâle geldi, konuşmayalım bile ama asıl harcamaların büyüklüğünü yerel yönetimlerde görüyorsunuz. Geçenlerde İsvaç’ten bir arkadaşım geldi. Dehşet içerisinde bu şatolarda, büyük konaklarda falan bahçe peyzajı yapan birisi ve çok büyük paralarla falan yapıyor bu işi. Dehşet içerisinde dedi ki: “Ben bizim ülkenin en zengininin şatosunun bahçesine bile bu çiçekleri dikemem biliyor musunuz.” Dedi. On beş günlük ömrü olan, dünyanın en pahalı çiçeklerini otoyolları süsleme için kullanan bir belediyeçilik sisteminiz var sizin. E, yani kalkıp da bu tasarrufu yapanlar ve arkasında bu devleti destekleyecek olan kurumlar sadece merkezî idare kurumları mı?

Değerli arkadaşlar, yeniden derlenip toparlanmak zorundayız. Gerçekten başka çaremiz yok. Getirilen düzenlemelerin içerisinde hemen anında koşulsuz olarak katıldığımız düzenlemeler de var. Ama bazı düzenlemeler o kadar yalap şap bir şekilde hızla gelmiş ki uygulandığı anda yaratacağı sorunların altından kalkmak mümkün olmayabilir. Anayasa’ya aykırılıklarını bir tarafa koyuyoruz, onu zaten tartışacağız ama asıl, biraz önce Sayın Bakanın tütünle ilgili söylediği şeyler. Tamam, düzeltteceğiz dediniz, bir türlü düzeltilecek. İyi de değerli arkadaşlar, şu anda tamamen yabancı tekellerin egemenliği altındaki bir sigara piyasasında eğer bizim ülkemizde birileri kontrol kaçağına karışmıyor

-kaçığı asla desteklemiyorum- kontrollü bir şekilde hem de doğal bir tütünden kıydırarak makaronların içine tütünleri doldurarak sigara imal etmeye başlamışlarsa, milletin 8 liraya sattığı sigaraları 2 liraya satabilir hâle gelmişse bunu niye engelleriz biz, niye engelleriz yani? Bu insanlar sigara içeriyor mu, sigarayı bırakabiliyor musunuz? E, bırakıramıyorsunuz. Peki, yeniden hiç değilse kendi çabalarıyla yok ettiğimiz bir kamu sektörü var, tekeri kırdık, tekeri bitirdik, her şeyimizi sattık. Ege’de tütün üreticilerinin hepsi şimdi kekik ekeceğiz diye ortalığa döküldüler, ellerinde kaldı, perişan oldular. O alanlarda da tütünden başka da doğru dürüst bir şey yetişmiyor. Peki, ne yapacağız, Adıyaman’ı da mı o şekilde bitireceğiz? Dünya kadar yatırım yaptırılmış Türkiye’de bu insanlara. Ha, yanında tütününü veriyorsunuz, makaronunu veriyorsunuz, insanın kendisi doldursun. Eskiden de sigara sarma makineleri vardı, tabakanın içine koyardınız, çevirirdiniz, öbür taraftan çıkardı ama tütün Tekel’in tütünüydü. Kontrol etmek o kadar zor değil değerli arkadaşlar. Yani bırakın Türkiye’deki yatırımcılar da bunu yapıversinler, yapmışlar da zaten. Yapılmayacak bir olay değil, denetlenmeyecek bir olay değil. Bu insanların üzerine bu şekilde gitmek, hele bu şekilde düzenlenen bir kanunun içerisinde anlamsızdır.

İrtifak hakkı tesis edilerek yapılmış turistik tesislerle ilgili düzenleme... Sürelerini yeniden kırk dokuz yıla götüreceğiz, âlâ; isteyenlere bunu satacağız ancak sizin bir turizm kanununuz var. Orayı satın alan insanların o otelleri devre mülk sistemiyle kimlere kiralayacaklarını falan bilemiyorsanız, bunlarla ilgili düzenlemeleri, bunlarla ilgili yapılandırmayı yeniden düzenlememişseniz, turizm yasasını ciddi anlamda turizm alanlarınızı korumaya dönük olarak istediği kadar kendi mülkü olsun, şartlı satıştır, bunlara uymadığı takdirde diğer... sınırlamalar getirmediğiniz zaman sat dersiniz eğer ertesi gün otellerin bahçesindeki bütün villaların hepsi birilerine satılır. Ondan sonra oralara çamaşırlarını da asarlar, davul zurnalarını da çalarlar, yapmadıkları şey kalmaz. Ne olur turizm sektörü? O nedenle bunu yapıyorsak eğer Turizm Kanunu’nu kot kanununun içerisinde düzenlememiz gerekiyor. TEKEL’le ilgili bu kadar önemli bir şey, tütünlü ilgili bir şey yapıyorsak kot kanun düzenleyerek bunları belirlemek ve herkesin hakkını koruya koruya, güvenlikleri ala ala gitmemiz gerekiyor. bir cümleyle bu iş gerçekten olmuyor.

Limanlara çekilmiş olan gemiler... Yani Denizcilik Kanunu’nun en temel hükümlerinden bir tanesini atmışsınız. 17 bin lira alacağı olan birisi 1,7 milyar liralık gemiyi limanda bağlıyor, haciz koyduruyor. 17 bin liraya koca bir gemiyi bağlıyor. Haydi, mahkeme, şu bu derken gemi orada bekliyor. Mersin’de çok önemli bir olay var, içerisinde canlı hayvanlarla bekleyen bir gemi. Bunların hiçbir tanesinin sorununu çözümüyoruz biz, ne yapacağımızı bilmiyoruz, sadece diyoruz ki: Arkadaş, bu burada bekliyor mu, bekliyor; al bunu sat. Böyle düzenleme olmaz, gerçekten böyle düzenleme olmaz. Bu hukuk devleti değildir.

Özür dilerim, galiba vaktimi çok aşım, her zaman heyecanlanmam ama bugün heyecanlandım. Onun için bitireyim.

Şuradaki düzenlemelerin hepsine, başta söylediğim ilkeler gereği olarak, Anayasa’ya aykırı olmadıkları sürece gerçek anlamıyla destek olacak bir durumdayız ve şu anda içerisinde yaşadığımız dönem ve süreç dün değil, farklı bir olaya doğru gidiyoruz. Bu koşullar altında oturup da sen yaptım, ben yaptım, iyi yaptım, kötü yaptım, biz demiştik, biz dememiştik tartışmalarının gerçekten bir anlamı kalmadı artık. Başlamalı, çalışmalı ve bitirmeliyiz, bitirene kadar da uğraşmalıyız. Bütçe çıkmadan önce yapılması gereken bütün bu yapısal düzenlemelerin hepsini teker teker gece gündüz uğraşarak bitirmeliyiz. Bunlar yapıldığı takdirde ekonomi açısından hayırlı bir iş yapmış oluruz. Bu kanunun içerisinde hayırlı olan şeyler var ama bunların her birisinin iyi niyetle çıkılmış olsa bile doğuracağı sorunlara özellikle dikkatinizi çekmek istedim.

Teşekkür ederim.

(Oturum Başkanlığına Sözcü Abdullah Nejat Koçer geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Temizel.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan; öncelikle tekrar bir konuya dikkatinizi çekeceğim, iki yıl önce de çekmiştim. Bakın, arkanıza tekrar bir bakın ilk 2 sıraya, yalnızca erkek bürokratları yanınıza almışsınız. Ayşe Hanım'ı genelde öne alıyordunuz bu eleştirilerimiz sonrasında ve 3 kadın bürokratiniz var. Bu konuda...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sizin yanınızda 1 tane bile yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet ama diğerini hapsedtiğiniz için o şu anda hapiste efendim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Başka hiç bayan yok mu?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hapiste efendim şu anda.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Başka hiç bayan yok mu?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hapiste efendim. Siz hapsedmeseniz burada olacaktı.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Başka bayan yok mu diye soruyor ya.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, o anlamda, Sayın Bakan, bu konuda da hem bürokraside kadın eşitliği anlamında hem de görüntü anlamında tekrar dikkatinizi çekiyorum, önce öyle başlamak istedim.

Değerli arkadaşlar, ben bu torba geri çekilsin dedim. Sebebi şu: Bakın, bu kadar kalınlıkta bir torba elimize geldi ve yeni geldi, çalışmadık. İnceledim, 130 maddelik torbanın yaklaşık 65'i falan teknik maddeler ve ilgili bakanlar Sayın Bakanımıza iletmışler “Aman bunu da torbaya sok, aman bunu da torbaya sok.” diye 16 ayrı bakanlığı ilgilendiren madde var torbada, 58 ayrı yasayı ilgilendiren madde var torbada ve şu da var: Hükümetin birkaç yıldır hani demokrasi yolundan, özgürlükler yolundan, özgürlükçü bakıştan sapması sonucu olan birkaç yıldır aslında bir kaos yaşıyor Hükümet de ve refleks yasalar önümüze getiriyor yani siyasi hatalarının sonuçlarını içeren yasalar burada var ve biz iki yıldır arkadaşlar, Plan ve Bütçe Komisyonunda hep refleks yasalar görüyoruz yani o güne göre “Aman da şöyle bir sıkıntı var, hemen şöyle bir torba getirelim, böyle bir yasa getirelim.” diye yalap şalap gelmiş yasalarla karşılaşılıyor. Burada da büyük oranda yaptığımız siyasi hataların sonuçları var ve siyasi hataların sonuçlarını ekonomik tedbirlerle gidermeye çalışıyoruz ve onu da yaparken hatalar yapıyoruz. Yani siyasi hataların bedelini siyasetçiler öderler arkadaşlar, demokrasilerde buyledir. Bir siyasetçi hata yapıyorsa özür diler, istifa eder ve gidip topluma hesap verir ve yapabilen gelip tekrar o siyaseti yürütür. Ama bizde özür dilemek de yok “Yanlış yaptım.” demek de yok. Varsa yoksa “Metal yorgunluğu, metal yorgunluğu, metal yorgunluğu.” Ve metal yorgunluğu olanlar varsa arkadaşlar, bu metal yorgunluğu artık giderilemiyor böyle, “Onu attım, bunu aldım, onu oraya kayyum atadım.” diye giderilemiyor. Bence Hükümet toptan bir metal yorgunluğuna girmiş durumda, siyasi hataları bir girdap yaratıyor, güvenlikçi bakışlarla bir girdap yaratıyor, ekonomik tedbirler de dikiş tutmuyor.

Özellikle son üç yıldır yaptığımız bütün orta vadeli programlarda arkadaşlar, hemen iki ay içinde orta vadeli programlar çöktü bakın, dikkat edin yani ben son on yılın orta vadeli programlarına baktım, 2015 öncesi orta vadeli programlar öyle böyle yani tamam hatalar var ama, eleştirilerimiz var ama bakın, inceleyin tutuyor yani yaklaşıyor, yakınsıyor yani. 2015 ve sonrası orta vadeli programların

hepsi, açıklandıktan, bazısı mürekkebi kurumadan çöküyor, bazısı üç ay içinde çöküyor ve hemen orta vadeli programla ilgili revizyon geliyor. Üç yıldır yaptığımız bütün bütçeler arkadaşlar, bakın, istisnasız hepsinin daha yılın yarısı gelmeden bütün dengeleri şaşıyor ve denge tutturulamıyor. Enflasyon hedefleri, son yıllarda zaten hiç tutmuyordu, hep 5-5-5 diyoruz, hep 10-10-10 çıkıyor. İşsizlik hedefleri, 7-8, 7-8 diyoruz, 11-11 gidiyor. Faiz hedefleri, 8-9 diyoruz, 15-15-17'lerdeyiz, hiçbir dikiş tutmuyor. E ne yapacağız? Refleks yasa getireceğiz. Bütün siyasi hatalarımızın bedelleri var yani siyasi hatalar derken tabii ki güvenlikçi bakış ve elinde bir çekiç olan biliyorsunuz her şeyi çivi olarak görüyor arkadaşlar, yani kendine aykırı gördüğü her şeyi çivi olarak görüyor ve çekiçle dolaşp bütün çivi gördüklerinin kafasına vurarak ülkeyi yöneteceğini sanan bir siyasi anlayış var. Yalnızca içeride olsa iyi, dış politikada da aynı. Dış politikada herhangi bir vizyonumuz yok, her şeye güvenlikçi bakışla, savaş politikalarıyla bakarak ülkenin bekasını koruyacağını düşünen bir siyasi anlayış var ortada. Oysa diplomasi diye bir şey var, ülkenin çıkarları yalnızca savaş politikalarında değil ki, diplomasi diye bir şey var. Bütün dış politikalarımıza özellikle komşularımızla ilgili politikalarımıza baktığımızda dış politikada güvenlikçi bakış, savaş politikaları ve sonucu ne arkadaşlar? “E bize silah lazım?” Ne lazım? “S-400 lazım.” Ne lazım? “Tank lazım, top lazım, uçak lazım, SİHA lazım, o lazım, bu lazım ve ilgili şirketlere peşkeş çekilecek paralar lazım. Maliyeti arkadaşlar, sizin yanlış politikanızın maliyeti 10 milyarlarca lira TL. Yarattığınız kaos iklimi... İçeride barışın olmamasının sonucu da şu arkadaşlar: Biliyorsunuz, AKP'nin ilk döneminde Avrupa Birliği yaklaşımı, demokrasi adımları; ilk dört, beş, altı yılınıza bakın, 80-90 milyar dolar doğrudan yatırım gelmiş, doğrudan. Niye? Demokrasi vizyonunuz vardı, Türkiye'nin geleceğinin demokrasi olacağına inanan yatırımcılar vardı ve gelip doğrudan yatırım yapıyorlardı. Fabrika alalım, bankalara yatırım yapalım, finans sektörüne, üretim sektörüne doğrudan yatırımları vardı. Son birkaç yıldır arkadaşlar, tek bir tane, hani kalemi ciddi olan doğrudan yatırım var mı? Yok. Ama, çekilen çok ciddi bir yatırımcı kitlesi var, gidiyorlar hem iç yatırımcılar hem dış yatırımcılar. Bakın, kapasite kullanım oranları bu hormonlu büyümeyle büyüdüğü hâlde hiçbir grup, sermaye grubu yeni yatırım açıklamıyor. Niye? Çünkü geleceğe güvenmiyor, yarın ne olacağını bilmiyor, savaş mı çıkacak, ülke mi karışacak, iç savaş mı çıkacak, darbe mi olacak diye geleceğe güvenmiyor. Ne oluyor? Yabancı yatırımcı kaçıyor, yerli yatırımcı dışarıda yatırım yapmaya bakıyor, içerideki pek çok vatandaş “Aman dışarıda üç beş kuruşum olsun.” diye paralarını kaçırmaya çalışıyor. Ne oldu? Finansman açığı. Peki, finansman açığı, bütçe açığına karşı derman ne? Geçen yıl, iki yıldır faizi baskıladık baskıladık, o da hataydı, çünkü çekirdek enflasyon yüksek, Sayın Cumhurbaşkanı bastırdı: “Faiz nedendir, enflasyon sonuçtur.” Vazgeçeceğini sanıyordum, geçen gün gene aynı şeyi söyledi: “Faiz neden, enflasyon sonuç.” dedi. İktisatçılar, herhâlde iktisat birinci sınıf öğrencileri gülüyor biliyorsunuz bu açıklamalara. Sonuç olarak, vardığımız yer arkadaşlar, bu kadar büyük bir açık, maliyet ve biz bu maliyeti 80 milyona ödetmeye kalkıyoruz. Siyasetçilerin hiçbir tanesi “Ya benim bir sorumluluğum var bunda arkadaş.” demiyor, “Ben bunu 80 milyona ödetirim.” diyor.

Şimdi arkadaşlar, buradan çıkışla ilgili bir vizyonumuz var mı? Hani siyasi anlamda yok çünkü savaş politikalarına, güvenlikçi politikalara hapsolmuş durumdayız. İktidar partisi, Milliyetçi Hareket Partisine bence siyasi anlamda yedeklenmiş durumda; Milliyetçi Hareket Partisinin programı neyse aynen onu uyguluyor, güvenlikçi bakışı, onun dışında bir şey yok, bir vizyon yok.

Ekonomi politikasına bakalım, yalnızca dediğim gibi refleks yasalarla yönetilmeye çalışılıyor ve orta vadeli herhangi bir vizyonumuz, buradan çıkışla ilgili bir vizyonumuz yok. Ve yalnızca tek yaptığımız faizleri yükselttik, Merkez Bankasına yol verdik, sıcak para 15 milyar dolar geldi, doların ateşini söndürdü. Ondan sonra, genişlemeci politikalara döndünüz, genişlemeci politikalarda da KGF'yi ortaya koydunuz, bankalara 200 milyar TL'lik şu anda kullandığı bir kredi var. Bakın, yalnızca bunda, 200 milyar TL'de yüzde 4 marj olsa faiz marjı, bankacı arkadaşlarımız bilir, 3 veya 4; 8

milyar TL garanti para kazandılar, yıllık. Yani 200 milyar TL'nin faiz marjı yüzde 4 olsa, 8 milyar TL... Risksiz ha, çünkü garanti ya, garanti var, 8 milyar TL garanti para kazandırdınız sermayeye, bankalara arkadaşlar. Üretim sektöründen finans sektörüne aktarılan bir finansman. Ve diyorsunuz ki "Ben bankalara yüzde 2 daha vergi koydum." Ne oluyor yüzde 2'de arkadaşlar? 40 milyar TL de kâr olacak herhâlde bu sene. 800 milyon TL alacaksınız. Yani 8 milyar TL bankalara aktardınız, yüzde 10'unu, 800 milyon TL'sini vergiyle alacağım diyorsunuz. O vergiyi de hiç merak etmeyim, bankalar vatandaştan alır. Hani siz yüzde 2 artırdınız ya, bakın görün hesap işletim ücretlerini, EFT ücretlerini hemen 5 lirayı 10 lira yaparlar, o yüzde 2'yi haydi haydi çıkarırlar. Ama, sorumlu olan bankalar değil, siz bankalara bağlamakla bir şey elde edemezsiniz, sorumlu olan siyaset, yaratılan iklim; çekirdek enflasyonu buraya getirenler, enflasyon oranını, ülke risk primini buraya getirenler, finansman açığını buraya getirenler. 100 liralık mevduat var, 140 TL'lik kredi veriyorsunuz bankalara, hormonlu büyüme diyorum ya, bu da, e bütün bunlar ne yapıyor, KGF'ler, şunlar, bunlar açık yaratıyor. Çünkü kamu finansmanını gevşettiniz, bütçe açığını gevşettiniz, ortada bir fatura var. 40 milyar TL, artı, 50 milyar TL, neyse, bir fatura var. Ne yapacağız peki şimdi? Nasıl finanse edeceğiz bunu? İki şey var, ya vergi alacaksınız, ya borç alacaksınız. Bu torbada ikisi birden var. "Vergi alacağım." diyorsunuz ve "Borç alacağım." diyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, öncelikle borç bölümüne bakın. Bakın, 2002 yılında, 28 Mart 2002'de dönemin iktidarı bir kanun çıkardı. Neyden sonra çıkardı? 2001 finansal krizinden hemen sonra çıkardı. Derviş geldi, dedi ki: "Hatalar yapmışsınız, bu finansmanla ilgili yani ülkenin iktidarı inanılmaz bir kamu bütçesi anlamında açıklar veriyor, bu da kriz üretti. Bir yasa çıkaralım ki iktidarların bir kriteri olsun, bir kıstası olsun borçlanmayla ilgili." Ne dedi? Mecliste çıkan bütçede "Gelir kalemiyle gider kalemi farkı yani açığı kadar borçlanabilir." diye bir kıstas var ve aynen şöyle söylüyor Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi Yasası: "Bütçe kanununda belirtilen başlangıç ödenekleri toplamı ile gelirler arası fark miktarı kadar net borç kullanımı yapılabilir." diyor. Ve bir şey daha emrediyor ilgili yasa. Bakın, yasa yürürlükte: "Borçlanma limiti değiştirilemez." "Değiştirilemez." diyor, aynen böyle, bu kanun da yürürlükte. "Borçlanma limitini değiştiremezsiniz." diyor.

Bu madde burada dururken arkadaşlar, Değerli Başkan, değerli arkadaşlar; Hükümet, iktidar -ben o yüzden geri çekin diyorum- ya torba yasa ile geliyor, "Ben diyorum limiti 37 milyar TL artırdım." diyor. Torba yasaya koyuyor ya. Bu yasa burada duruyor, niye konduğu da belli, 2001 krizi var ortada. Ülke bir şey yaşamış, hani yaşadıklarınızdan bir ders çıkarma diye bir şey vardır siyasette, bu yüzden bu yasa çıkarılmış. "Ben torba yasayla getirdim arkadaş, 37 milyar artırıyorum." diyor.

Bakın, velev ki getiriyor, yani getiriyor mecburiyet bu durumda, sonuç olarak şu anda mecbur, harcamış zaten parayı, belli, Zekeriyâ Bey açıkladı. Ne yapmamız lazım? "Bu parayı nereye harcadin arkadaş? Neye harcadin? Hangi kalemlere harcadin veya harcayacaksınız?" dememiz lazım bizim Meclis olarak, hani Meclis olarak daha itibarlı olacağız ya yeni dönemde, sormamız lazım. Bunu neyle sorabiliriz arkadaşlar? Böyle tek kalemde soramayız biliyorsunuz. Ek bütçe getirecek arkadaşlar iktidar, ek bütçe getirmek zorunda. Bizim en temel hakkımız bütçe hakkı arkadaşlar. Unutmayın, bakın, en temel hakkımız. Biz geçen yıl aralık ayında iktidara dedik ki: "Sen 634 milyar harcayabilirsin, 586 milyar da gelir toplayacağım dedin, 47 milyar da açığın olabilir dedik, bu kadar yetki verdik. Buna da 47 milyara yüzde 5 Maliye Bakanının yetkisinde, yüzde 5'te Hükümet yetkisinde, en fazla 52 milyar lira borçlanabilir yani açığı bundan daha fazla artıramaz. Bunun üstüne çıkmaya kalkarsa mutlaka kanuna göre ek bütçe getirmesi lazım. Niye? Çünkü politikaları bize anlattı, dedi ki: "Ben eğitime bu kadar harcayacağım, sağlığa bu kadar harcayacağım, savaşa bu kadar harcayacağım." dedi. Şimdi, diyor ki: "Ben savaşa daha fazla harcayacağım." Biz de demeliyiz ki bir ek bütçe getirirse. "Arkadaş, sen bu kalemleri getirmişsin ama herkes kendi zaviyesinden tabii ki... Ya, bu 34 milyarlık

veya 50 milyarlık ek bütçe mi getirdin; bunun 5'ini, 10'unu, tamam, silah sanayisine ihtiyaç varsa bunu azalt, azaltmaya çalış; demokrasimiz için, eğitim için, sağlık için, sosyal politikalar için harca." deme şansını dahi iktidar hiçbirinize vermiyor arkadaşlar, iktidar partisi dâhil olarak, hiçbirimize vermiyor. Ve bu torba yasaya koyma haddini kendinde bulabiliyor. Yani yeni dönemle ilgili eğer ki bu yasaya burada yol verirsek arkadaşlar, hiç unutmayın, burası Putin'in Dumasına döner. Putin'in Duması noter hükmündedir ya, zaten oraya doğru yol alıyoruz maalesef. Dumanın hiçbir Parlamento üyesinin ismini bilmezsiniz. Ama biz şimdi dur dersek buna, iktidara: "Böyle yapamazsın arkadaş, yasa var, kanun var ve benim bütçe hakkım var." dersek, o zaman Meclis bir itibar kazanır arkadaşlar, öbür türlü iktidar keyfiyetle... Bakın, bunu geçirin, seneye bir daha, diyelim ki 600 milyar bütçe oldu, yıl içinde bir anda gelecek "150 milyar daha harcıyorum." "Nereye harcaacağım?" "Sana ne!" diyecek arkadaş. "Sen geçen sene geçirdin bu 37 milyar." diyecek.

Buna yol vermeyelim arkadaşlar. Bütçe hakkımızı savunalım, iktidarı politikalarında eleştirme ve etkileme hakkımızı koruyalım. Hatta bu hak bizimdir, eleştirme de değil. "Patron bizim, biz size izin verdiğimiz kadar harcaabilirsiniz ve izin verdiğimiz şekilde harcaabilirsiniz." diyebilelim.

Değerli arkadaşlar, maddelerle ilgili de birkaç konuya değineyim. Şimdi, borçlanma ayağı böyle, 37 milyar ek borçlanma istiyor, bir de "28 milyar lira da vergi gelirleri elde edeceğim." diyor. Gerçi maddelerle ilgili bilmiyoruz, değişecek galiba bazı maddeler. Bu 28 milyar lirayla ilgili de...

Şimdi, vergi de toplanabilir tabii ki. Bizim savunduğumuz bir şey "Vergi gelirleri oluşmalı ama vergi adaleti çerçevesinde oluşmalı." diyoruz, her zaman söylediğimiz şey. Ama torbada vergi maddelerine baktığımızda, hani bütün bu politikalarla ilgili faturayı 80 milyona ödetiyor arkadaşlar ama nasıl ödetiyor? Eşit ödetiyor. Yani insan gariban mıdır, orta hâlli midir, milyar dolarlık insan mıdır; hiç fark etmez. Ne yapıyor? "Motorlu taşıtlar vergisine yüzde 40 vergi saldım." diyor artı. Diyor ki "Ha, ben bir değişiklik yaptım, servet vergisine sokuyorum; artı yüzde 10 da fark getireceğim zengine." Ya, Allah'ımızı severseniz, bir gariban için bakın bin liradan 1.400 liraya çıkması büyük paradır. 400 lira bir ailenin, gariban bir ailenin çocuğunun okul masrafıdır, okul kıyafetidir. Ayakkabı alıp alamama olasılığıdır 400 lira bakın, bir gariban aile için. Çocuğuna, 2-3 çocuğuna o yıl ayakkabı alıp alamama meselesidir 400 lira ama 1 milyar TL'si olan için 400 lira yerine 500 lira artırmanız devede tüydür. Hiçbir kıymeti yoktur 100 lira daha fazla vergi almanızın ve Sayın Bakan bunu bir servet vergisi açıklamasıyla yapıyor. "Ben servet vergisi alıyorum, artı 100 lira alacağım." diyor. Dalga geçer gibi bir durum var arkadaşlar. O açıdan, bir bedel ödenecekse bu bedel dar gelirliden değil üst gelirliden olmalı yani serveti sizin iktidarınız döneminde yüzde 39'dan yüzde 55'e çıktı yüzde 1'in serveti arkadaşlar. O açıdan vergilendirmeyi de bu adalet çerçevesinde yapmamız lazım.

Diğer bir madde gelir vergisiyle ilgili. Sayın Bakan gitti bu arada Sayın Başkanım, nasıl eleştirilerimizi sunalım?

BAŞKAN – Siz devam edin, herhâlde özel bir durum var. Bir bakalım ama isterseniz ara vereyim ama temsilcileri burada.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yemek saati geliyor Başkanım, ara verelim.

BAŞKAN – Sayın Paylan bitirdikten sonra yemek arası vereceğim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Meclis açılıyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakanımız hemen gelecektir...

BAŞKAN – Evet. Bizim bir bilgimiz yok.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ara verin, daha iyi olur.

BAŞKAN – Gelecek ama siz nasıl arzu ederseniz, ara verebilirim, devam edebilirsiniz çünkü temsilcileri burada.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yemek arası mı vereceksiniz?

BAŞKAN – Hayır, sizin konuşmanıza bir ara verebilirim.

Sizin konuşmanızdan sonra yemek arası vermeyi planlıyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakanımız hemen gelecekse sorun yok, konuşayım.

BAŞKAN – Evet, gelecek olduğunu ifade ediyorlar.

Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Diğer bir eleştirimiz; tabii ki gelir vergisinde de artış elbette yapılabilir. Gelir vergisinin belli basamaklarını düşük buluyoruz arkadaşlar Halkların Demokratik Partisi olarak. En üst basamağın yüzde 35 olması çok düşüktür. Daha yükselmeli yani yeni bir basamak yaratılmalı ya da üst gelir kesimleri için yüzde 40 veya 45 olarak yeni bir basamak yaratılmalı. Ama siz ne yapıyorsunuz? Aylığı tam 3.200 ile 5 bin lira arasında olan, hani orta gelir kesimi dediğimiz ki ya kalifiye işçilerdir bunlar biliyorsunuz, sendikali işçiler, kalifiye işçilerdir bu aralıkta olanlar 3 bin ila 5 bin lira arasında olanlar ya da beyaz yakalılardır. Burada tam rakamını bilmiyorum ama herhâlde yaklaşık 5 milyon kişi –rakam verebilirsiniz- buradan etkilenecek arkadaşlar; yüzde 27’yi 30’a çıkaracaksınız ve aylığından yaklaşık 200 TL düşüreceksiniz bu insanların.

Bakın arkadaşlar, orta gelir kesimi için bu rakamlar çok önemli rakamlardır. Yani 4 bin lira maaşı olan bir insandan 200 lira kestiğiniz anda ciddi bir hasar yaratmış olursunuz. Yani gelirini yüzde 5 gibi azaltmış olursunuz. Bu anlamda bir yola girilmemesi gerekir. Bu yükü eğer illa yükleyecekse Hükümet, yeni bir basamak yaratarak, 35 yerinde kalabilir ya da yükseltilebilir ya da 40 gibi, 45 gibi yeni bir basamak yaratarak üst gelir kesimlerinden alması gerekir arkadaşlar.

Sigara konusunun da sosyal boyutu çok önemli. Bu konuyu arkadaşlar, özellikle çalışmamız lazım. Bu tasarıdan çıkarıp mutlaka bir kot yasa olarak gelinmesi lazım ve ilgili ihtisas komisyonunda tartışalım derim arkadaşlar.

Kurumlar vergisinde dediğim gibi, 20’nin 22’ye çıkarılması hiçbir şey değil. Onu zaten 80 milyondan bankalar, hiç merak etmeyin fitil fitil burnundan getirerek alır. O açıdan biz bankaların... Yani nasıl ki iklimi değiştiremediğimiz sürece bu kâr ortamı değişmez arkadaşlar. Sosyal iklimi, siyasal iklimi değiştiremediğimiz sürece sıcak para ülkeye gelir, bankalar bu finansmanı kullanırlar, daha sonra halkımızın iliğini sömürürler ve milyarlarca doları yurt dışına transfer ederler. Bu sarmalı kırmamızın yolu bir ekonomi vizyonundan geçer.

Değerli arkadaşlar, Mehmet Şimşek dedi ki bugün, bir açıklama yapmış “Biz silahları borçla değil vergiyle almak istiyoruz.” demiş. “17-18 milyar lira da harcama yapacağız.” demiş silahlar için, artı; Sayın Mehmet Şimşek söylemiş.

Değerli arkadaşlar, silah almak şart mı? Değil biliyorsunuz. Elbette ülke savunması için silah alınması gerekir ama savunma için. Hani biz savunma amaçlı bakıyoruz ya her şeye. Ama bugün ordumuz, Suriye sınırında, Irak sınırında taarruza hazır vaziyette emir bekliyor. Her an bir manipülasyonla ordu taarruza geçebilir, ülke sınırlarının dışına çıkabilir ve bu anlamda da büyük bir risk bizi bekliyor arkadaşlar ve bütün milliyetçilik hatlarında, fay hatlarında büyük enerjiler birikmiş durumda. Herkese, çünkü her yere bağıyoruz. Suriye politikamız çöktü, oraya gönderdiğimiz örtülü ödenekten milyarlarca dolarlar Suriye’deki yangına benzin dökmekten başka bir işe yaramadı. Bugün Irak Kürdistan’ında olan politikalarımızla ilgili de savaş politikaları dışında “Oraya gelirim, bir gece

ansızın gelirim.” dışında herhangi bir vizyonumuz yok ve silahlara yatırım yapmayı öneriyoruz. On milyonlarca vatandaşımızdan toplayacağımız milyarlarca liralık vergiyle Rus’un S-400’üne, Almanın bilmem ne tankına, onun bilmem ne füzesine paralar yatırmayı planlıyoruz.

Arkadaşlar, savaşın maliyeti çok yüksektir; en baş maliyeti insandır. İnsanlarımızı kaybediyoruz, sonra sosyal adaletimizi kaybediyoruz, huzurumuzu kaybediyoruz, ekonomimizi kaybediyoruz ama barışın maliyeti yoktur. Barış politikalarının 1 liralık maliyeti yoktur ama hepimizin kazanacağı bir geleceği vaat eder barış politikaları. Savaş politikalarına devam ettiğimiz sürece iflah olmayız arkadaşlar; hep beraber, hep beraber bu gemiyi batırırız.

O açıdan, ivedilikle, bu kaynakları gariban, yoksul vatandaşlarımızdan toplayıp savaş politikalarına aktarmayı reddedelim arkadaşlar. Gelin, Meclis olarak, Plan ve Bütçe Komisyonu olarak bu konuda bir irade koyalım.

Diğer bir konu; değerli arkadaşlar, bu emlak vergisiyle ilgili özellikle yüzde 50 bir artışı öngörüyor Sayın Bakan.

Sayın Bakanım, bakın, en son 2013’te biliyorsunuz yeniden değerlemeler yapıldı ve o günden bugüne ki ben İstanbul’u karış karış geziyorum yüzde bin yüzde 2 bin rant kazanan yerler oldu. İstanbul’da imara bir yerleri açılıyorsunuz, orası ciddi rant yiyor. Yani bir arsanın değeri 1 milyon liraysa dört yılda 20 milyon liraya, 30 milyon liraya çıkan yerler oldu.

Şimdi, belediyeler de rayiç bedelleri belirlediler; tamam mı. Ee “Orada yüzde bin artış var.” diyor mesela “2 bin artış var.” diyor ama siz diyorsunuz ki bu yasayla “Yüzde 50 artıştan fazla yapamazsın.” Oh, gel keyfim gel! Rantiyeci bayram ediyor şu anda Sayın Bakan.

Bakın, elbette ki bir evi olan, diyelim ki Beşiktaş’ta bir evi olan bir emekli var ve evinin değeri 100 bin liradan 500 bin liraya çıkmış. O onun günahı değil, elbette tek evi olana yüzde 50 gibi bir sınırlama koymak tek evi olana bir güvencedir. O ödeyemez çünkü emeklidir ama rantiyeciyi burada muhteşem bir şekilde koruyorsunuz Sayın Bakanım, vergi vermemesi için, servet vergisini vermemesi için ve emlak vergisi sistemimizde artan oranlı bir bakış olmadığı için, rantiyeyi vergileme üzerine bir bakış olmadığı için şu anda rantçılar bayram ediyorlar. Çok ciddi bir kara para dönüyor Sayın Bakanım, oraya doğru bir para akıyor bir sefer ve gerçek bedeller oluşmadığı için siz o rantı da vergilendiremiyorsunuz.

Bakın, alım satımlarda 10 milyon liralık yerler 1 milyon liraya işlem görüyor Sayın Bakanım, arsalar. Evler, 1 milyonluk evler 200 bin liraya işlem görüyor. Siz de alım satım vergisi alacağım diye uğraşıyorsunuz; işte, farkını, zammını alamıyorsunuz. Ya, emlak sitelerini açın Allah’ınızı severseniz, rayiç bedellere bakın, 100 bin lira olan yer emlak sitesinde 1 milyon lira gözüküyor. Sen diyorsun ki “100 bini 150 bin yapabilirsin.” Ee, 150 bin gösterecek satışta, alım satım vergisini düşük alacaksın, gayrimenkul kazanç vergisini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Paylan, lütfen tamamlar mısınız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, hiç farklı olarak söylemeyeceğim ama Zekeriya Bey iyi ki çok bilgilenerken elli beş dakika konuştu, benim daha yirmi ikinci dakikam.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Süre mi tuttunuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır, tutmadım.

BAŞKAN – Otomatik olarak kapandı ve açtım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yalnızca böyle bir şey yapacağınızı bildiğim için...

BAŞKAN – Tamamlamanızı isterim.

Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, böyle bir şey yapacağınızı bildiğim için o anlamda tutuyorum. HDP’ye karşı olan tavırları bildiğim için o anlamda...

BAŞKAN – Biliyorum ki bir saat hiç sesimi çıkartmasam siz “Konuşma süremi tamamladım.” demeyeceksiniz. Sayın Temizel kendisi onu zaten ayarlıyor.

Siz de buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, ben de ayarlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bu anlamda bu maddeye çalışalım derim Sayın Bakan.

Bakın, emlak vergisi çok önemli. Hani, servet vergisi bakışı altında bakmamız gerekiyor diyoruz ya, o yüzde 1 yüzde servetin 55’ine sahip diyorum ya arkadaşlar, bu döngüyü terse çeviremezsek -şu anda 56, 57, 58’e doğru çıkıyor- büyük kesimlerin yani yüzde 99’un, yüzde 95’in elinde bu gidişle servetin yüzde 20’si, yüzde 25’i kalacak, bütün misketler tek bir elde toplanacak ve bu oyun da bitecek arkadaşlar. Borç sarmalında batmış on milyonlar, bütün servetin bir elde toplandığı yüzde 1. Bu sarmaları kıracak şey, rant politikalarına karşı vergi politikası geliştirmemizdir Sayın Bakan. Bu çalışmayı bir kez daha yapalım derim, bu anlamda artan oranlı bir rantı vergilendirme açısından düzenlemeler yapalım derim.

Sayın Bakan, burada TELEKOM’la ilgili ciddi düzenlemeler var. Sayın Bakan dinlemiyor gerçi ama...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Estağfurullah.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam.

TELEKOM’la ilgili ciddi düzenlemeler var. Turkcell, Vodafone ve TELEKOM. Şimdi, burada af içeren bir madde var çok kritik.

Sayın Bakan, bakın, siz diyorsunuz ki: “Ya, ben, on milyonlarca vatandaşa af getirdim. Ne yaptım? Cezalarını affettim, işte ÜFE uyguladım ve onları tahsis ettim, aynı şeyi bunlara da uygulayayım.” diye bir madde getirmişsiniz. Çok ciddi bir sakınca var.

Sayın Bakan, üç tane şirket çatır çatır da para kazanıyorlar, inanılmaz kârlar ediyorlar. Bunlarla gariban vatandaşı bir tutmak büyük bir hata olur. Bunu yapmayacağınızı ümit ediyorum, bu maddeyi geri çekmemiz lazım veya bir daha çalışmamız lazım. Yani 10 liralık cezaya 30 lira ceza uygulanıyor biliyorsunuz, buradaki bulunan matraha, bunu sıfırlıyorsunuz. Bu, kabul edilemez. Çok ciddi rakamlar var tahmin ediyoruz. Bu üç şirkete özel yasa çıkıyor zaten. Bu anlamda bu cezayı sıfırlamanızı katiyen doğru bulmuyorum.

Sayın Bakan, özel iletişim vergisini yüzde 7,5’a sabitliyoruz biliyorsunuz. Bakın, vergi adaleti açısından yine dar gelirli-zengin ayrımı yapmıyorsunuz. Şimdi, bugün, atıyorum, Türkiye’nin en zengini Koç ailesinden bir kişi telefon kullanıyor, 200 lira faturası geliyor, 7,5 vergi, 15 lira ödüyor. Koç’un serveti ne? 10 milyar dolar. 15 lira onun için devede tüy. Ama 1.300-1.400 lira maaş alan bir kişi için 15 lira büyük para. Bu çerçevede artan oranlı bir tarifeye mutlaka ihtiyaç var. Zenginine göre olmaz, biliyorum ama en azından kullanım açısından bir tarife belirlememiz lazım. Yani benzin alırken de ÖTV harcarken de buzdolabı alırken de özel iletişim vergisi öderken de zengin-fakir ayrımı yapmadığımız için bu açık açılıyor, açılmaya devam edecek arkadaşlar. Her kalemden bu gözle bakmamız gerekir bu tip vergilerde.

Kamu lojmanlarının ekonomiye kazandırılması konusunda ciddi olarak düşünmemiz lazım arkadaşlar. Ranta açılma yasası olarak görüyorum çünkü bugüne kadar şehir merkezlerinde, özellikle İstanbul'da büyük bir talan var arkadaşlar ve İstanbul'da geride kalan yeşil alanlara bakın, tamamı neredeyse ya askerî arazilerdir ya lojmanlardır. Havadan bakalım, uçakla hepimiz uçuyoruz, geliyoruz, geride kalan merkezdeki şehir arazileri ya lojmandır ya askerî arazidir. Askerî arazileri şu anda açmaya başladınız, bununla ilgili planlar var. İstanbul zaten 15 milyon, 20'ye doğru gidiyor. Eğer lojmanları da açarsanız arkadaşlar, İstanbul havadan tamamen beton görüntüsünde olacak. Bununla ilgili kamu yararı gözetilen düzenleme yapmamız gerektiğini düşünüyorum.

Turizm Yasası'yla da aynı şekilde... Turizm arazileri satılmamalı arkadaşlar, tahsis edilmeli ama satılmamalı. Yani kırk dokuz yıl uzatılabilir, belli şartlarla uzatılabilir turizm amaçlı ama sattığımız anda oralar ranta açılır arkadaşlar, villalar yapılır ve ranta açılır.

Kitle fonlamasıyla ilgili de ciddi bir uyarı yapacağım Sayın Bakan.

Sayın Bakan, buna bir kulak verirsiniz... Bakın, kitle fonlamasında ülkemiz Kombassan, Yimpaş gibi hatalar yaptı geçmişte ve bazı cemaatlerin bu tip kitle fonlama araçları oluştu biliyorsunuz ve özellikle de hani bizim sosyolojimizden değil –onu söyleyeyim- muhalefetin sosyolojisinden değil, iktidarın sosyolojisini bu anlamda kazıkladı o kitle fonlamaları ve yine eğer ki bir regülasyon etkili bir şekilde uygulanmazsa, kamu otoritesinin denetimi ve... Yalnızca aslında, bizim önerimiz, kamu otoritesi uhdesinde olması lazım kitle fonlaması kurumlarının yani özele devredilmemesi gerekir, devrettiğiniz anda emin olun... Şu anda bu kitle fonlaması, işte melek yatırımcı meselesine bütün dünyada bir trend var ama 2001 yılında Amerika dot com krizini yaşadı ve kitle fonlamasında milyonlarca insan paralarını batırdılar. Bizim de geçmiş tecrübelerimiz var. Bu kitle fonlaması yasasını mutlaka beraberce çalışalım arkadaşlar, üzerinde etkin bir şekilde. Karşı değilim ilkesel olarak, partimiz karşı değil ama kamu regülasyonunda ve otoritesi denetiminde veya tamamen kamu yönetiminde bu iş olmalı diye düşünüyorum.

Ben, bu anlamda bütün bu torbanın tekrar çekilmesiyle ilgili önerimi tekrarlıyorum. Etkin bir şekilde çalışmamız gerektiğini düşünüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Sayın Ayhan, ara vermek zorundayım, uygun mu?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Kısa olacaksa tamamdır.

BAŞKAN – Kırk beş dakika bir ara vereceğim, ondan sonra şey yapalım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bir saat...

BAŞKAN – Peki, bir saat.

Sayın Komisyon üyeleri, görüşmelere bir saat ara veriyorum.

Saat 14.30'da tekrar başlamak üzere Komisyonu kapatıyorum.

Kapanma Saati: 13.27

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.33

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

(Oturum, Sözcü Abdullah Nejat Koçer tarafından açıldı)

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyeleri, 1’inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Söz sırası Sayın Ayhan’da.

Buyurun Sayın Ayhan.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kıymetli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Yeni yasama yılında Komisyon çalışmalarımızın uyum ve verimlilik içinde sürdürülmesini temenni ediyorum, diliyorum.

Bazı Vergi Kanunlarında ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı bugüne kadar Komisyonumuza intikal eden en geniş kapsamlı torba düzenlemelerinden biri. Kırk gelip iki yüz kırk madde gideni biliyorum ama bu topluca gelen bir şey. Sayın Bakanım, Sayın Başbakanın ifadesiyle “Çok makbul bir iş yapmıyoruz.” Onun ifadesi böyleydi. Bu makbul bir iş değil, istesenez de istemeseniz de yapacaksınız. Yani bu yaptığımız iş çok makbul bir iş değil. İçeride vergi artışları dolayısıyla kamuoyunun da dikkati bu düzenlemeye odaklandı. Esasen torba düzenlemeler konusundaki tavrımız geçmiş dönemdeki uygulamalar vesilesiyle defaatle tekrarlandı. Bu tavrımızı aynen koruyoruz.

Şimdi, tasarımın gerekçesinde “Küreselleşen dünyada ülkemizle diğer ülkeler arasında ekonomik, sosyal ve teknik alanlarda önemli etkileşim meydana geliyor, mevzuatta çeşitli alanlarda düzenleme ihtiyacı doğuyor, bunun için düzenleme yapıyoruz.” diyorsunuz. Tasarıyla “vergiye gönüllü uyumu artırıcı” diyorsunuz. “Tahsilatta etkinliği artırıcı” diyorsunuz. Kayıt dışılıkla mücadelenin etkinliğinin artırılmasını amaçlıyorsunuz.

Esasen tahsilatta etkinliği matrah artırır yoksa “denetim yaparım”la zaten sağlamış vaziyettesiniz. Bunun en kolay yolu bu. Ama oran olarak ne tutturursunuz onu bilemiyorum, geçmişte. Ama bazı temel alanlarda düzenlemeler yapıyorsunuz. Ne gibi? İletişim, tarım, finans, teşvik ve yatırım, kayıp kaçak önleme, imar planları -ki en önemlisi burada siz de daha önceki görüşmelerimizde beyan ettiniz-merkezi bütçe kanunuyla belirlenen borçlanma limitinin artırılması -ki bu işin temeli bu- enerji, sosyal güvenlik, ticaret -bir de orada elmas işi çıktı- ulaştırma, sanayi, tüketici, vergi ve Merkez Bankası alanlarında çok geniş bir alanı kapsayan değişiklikler yapacağız.

Her şeyi kanunla yapmak zorunda değilsiniz. Daha önce siz Bakanlar Kuruluna yetkileri verdiğinizde muhalefet size “Yetkilerinizi siz Bakanlar Kuruluna kanunla veriyorsunuz veya kanunla olanı Bakanlar Kuruluna veriyorsunuz.” dediğinde siz dediniz ki: “Benim yetkilerimi Bakanlar

Kuruluna veriyorum.” Bu doğru. Ama şimdi görüyorum ki Bakanlar Kuruluna verebileceğimiz yetkiler nereye doğru gidiyor? Kanuna, Türkiye Büyük Millet Meclisine doğru gidiyor. Benim şahsen kanaatim burada, bir sorumluluk almada da bir problem var diye düşünüyorum. Birçok çözülebilecek meseleyi buraya, tasarıya dercederek uzun maddeler hâlinde götürmeye çalışıyorsunuz. Problem birikmiş, bu problemin çözülmesi lazım ama biriken bu problemler nasıl bu hâle gelmiş genel ekonomik ahvale de bir bakmamız lazım.

Şimdi ekonomide hızla artan ikiz açık dönemine girmişiz. Bir süredir ekonomi yönetimi olağanüstü tedbirlerle yapılıyor. Her İhtiyaca binaen çıkarılan torba kanunlarla durum idare edilmeye çalışılıyor. Ekonomi haddizatında gerçekten yönetilemiyor, idare ediliyor. Geçmiş torba yasalarla çıkartılan afların, verilen hesapsız ve verimsiz teşviklerin, devletin eğitim ve savunma gibi temel ihtiyaçları yerine önceliği dikkate alınma yapılan büyük kamu yatırımlarına odaklanmanın, kamunun hesapsız ifrata varan harcamalarının, uzun vadeli katma değer, yüksek teknoloji ye yatırımı özendirmek yerine ekonomiyi inşaat ve ithalat kıskacına hapsedmenin bedeli maalesef ödenmeye başlandı. Ekonomide makro dengelerin bozulması bütçede gelir harcama, dış ticarete ithalat ihracat dengesinin bozulmasına yol açmış bütçe gelirlerini ve mali disiplini etkileme noktasına gelmiştir. Ücretliler ve tüketiciler üzerine yığılmış adaletsiz ve bozuk vergi düzeni reforme edilememiştir. Gelir vergisi ve katma değer vergisi hususlarında Sayın Bakanın ve Hükûmetin beyanları henüz yürürlüğe sokulacak aşamaya da getirilememiştir. Bugün geline nokta da ülkemizin en temel ihtiyacı olan savunma yatırımlarını ve harcamalarını finanse etmek için olağanüstü vergiler salınmak zorunda kalınıyor. Burada sorumlu belli ancak bu durumdan nasıl çıkacağız? Geline nokta da bu yükü nasıl daha adil paylaşacağız? Bunun üzerinde durmamız lazım.

Makro ekonomiye baktığımız zaman, büyümeye baktığımız zaman her ne kadar olumlu gibi gözükse de büyümenin kimyası hâlâ bozuk. Dolar millî gelir bazında artmıyor. Dolar bazında millî gelir 2016 yılının birinci ve ikinci çeyreğine göre sırasıyla yüzde 8,8 ve 5,6 azalmaya devam ediyor. Hâlbuki Hükûmetin genel anlamıyla “Millî geliri geldiğimizden beri 3 katına çıkardık.” ifadesi hep dolar bazında ifade edilmekteydi. Şimdi bakıyoruz ki çok büyük artış olarak TL bazında reel fiyatlarla söylediğimiz yüzde 5’lik artışların dolar bazında yüzde 8, yüzde 6 oranında gerilemede olduğunu görüyoruz.

Esasen, son on yıl içinde dolar bazında kişi başına gelirden bir yükselme yok. 2009’dan beri baktığımız zaman dolar bazında kişi başına bir yükselme yok hem de birkaç millî gelir hesabı revizyonuna rağmen. 2008 yılında 10.434 dolar seviyesinde olan kişi başına gelir, 2016 yılında 9.300 dolara gelmiş. 2017 yılında revizyonla tekrar 10.344 dolar seviyesine gelebilmiş, ona da ulaşabilirsek.

Şimdi, millî gelir bazında bunları detaylı olarak söylemek mümkün ama şurada özellikle ifade etmek istediğim bir husus var: Yatırımlardaki, özellikle sabit sermaye yatırımlarındaki gerileme hakikaten geçmiş yıllarda özel sektör açısından çok önemli bir göstergedydi. Bu, bir anlamda Hükûmete gelecek açısından ekonomi yönetimine bir sinyaldi. Yatırımlardaki artışın yarından fazlası inşaat sektöründe görülmekte, bu sektörün cari fiyatlarla ikinci çeyrekte gayrisafi sabit sermaye oluşumu içindeki payı yüzde 60’lara ulaşıyor.

Bu sektördeki sabit sermaye oluşumunda ikinci çeyrekte sabit fiyatlarla yüzde 25 artış olurken, ekonominin genelinde makine ve teçhizat yatırım malı ithalatının yüzde 8,6 gerilemeye devam ettiğini görüyoruz. Zira birinci çeyrekte bu makine teçhizat yatırımları yüzde 12 düzeyinde azalmıştı. İkinci çeyrek rakamları ekonomide büyümenin ihracat ve inşaat yatırımlarına ve vergi teşvikleriyle ivmelenen dayanıklı tüketim harcamalarına, Kredi Garanti Fonu’yla artan kredi hacmine dayalı olarak sürdüğünü göstermektedir.

Ekonomide yatırımların çoğunun inşaat sektörü tarafından absorbe edilmesi, inşaat sektörünün ekonomideki diğer üretken yatırımları dışlama etkisi yaşandığını gösteriyor. Bu durum büyümenin sağlıklı ve sürdürülebilir olması konusunda endişeleri de beraberinde getiriyor. Aslanan üretken ve katma değerli yatırımların ve istihdamı arttıracak büyüme sürecinin başlatılmasıdır. Maalesef, kısa süre önce yayınlanan OVP'de buna ilişkin bir emare de gözüküyor. Daha önceki yıllarda yılda birkaç kez değiştirilen OVP'lere nazaran bir farklılık görülüyor; onları da konuşmamın içerisinde söyleyeceğim. İhracatta hafif bir kıpırdanma gözüküyor. Büyümeye ihracatın katkısı biraz artacak ancak bu noktada ihracat artışından daha hızlı bir dış ticaret açığının varlığı söz konusu, ortaya çıkıyor. Nitekim, Eylül ayına ilişkin Gümrük Ticaret Bakanlığı verilerine göre ihracat yüzde 8,7 artarken, ithalat yüzde 30 düzeyinde artıyor. Dış ticaret açığı ise maalesef yüzde 85 oranında büyüyor. Eylül ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 59'a kadar gerilemiş. 2016 yılı Eylül ayında ise bu yüzde 71,3 idi. Bu oran, uzun yıllardır ulaşılan en düşük düzey. Dış ticarete açık üretme dinamikleri hâlen devrede ve dikkatle izlenmesi gerekiyor.

Bütçeye baktığımız zaman merkezî yönetim bütçe gelişmeleri kaygı verici olmaya devam ediyor. Esasen bu 130 maddenin içinde 1 maddesi için temeli olarak bu torba tasarımı şekillendiriyor. Geçen yıl ocak- ağustosta 5 milyar lira açık veren bütçe bu yıl ocak- ağustosta 25 milyar lira açık veriyor.

Faiz dışı fazla 40 milyar TL'den 13 milyara gerilemiş. Bu gelişmelere paralel hazine borç stok yılın ilk yarısında 58 milyar TL artarak 817 milyar TL'ye ulaşarak hızlı bir büyüme içerisine girmiş. Enflasyon ağustos ayında yüzde 11,2; son on üç yılın zirvesine yükselmiş.

Geçmişte enflasyonu düşürerek, mali disiplini koruyarak, büyüme performansını gerçekleştirebilen Türkiye ekonomisi maalesef bu vasıflarını yitirmiş durumda. Ekonomi yönetiminin gözden kaçırmaması gereken tablo bu. Ekonomideki en büyük açmazımız maalesef cari açık, dış ticaret açığı ve enflasyon üretmeden büyümenin sağlanamıyor olması; bir de buna, yüksek kamu açığı şu anda eklenmiş durumda.

Orta vadeli programa baktığımız zaman, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu sürdürülebilir ve yüksek büyüme kapasitesini ortaya çıkartacak, yatırım, istihdam ve ihracatı arttıracak, gelir dağılımının düzeltilmesini, üretim ve ihracat yapısını değiştirecek, dış ticaret dengesinin sağlanmasını gözetecek yeni bir anlayış ve model getirmekten uzak. Nitekim orta vadeli program hedefleri ve ulaşılması öngörülen büyüklükler de gerçekçi değil. Artık hakikaten sözde, lafta kalan 2023 hedeflerinin ise yarısına bile ulaşamayacağı özellikle dış ticaret rakamlarından net bir şekilde sayın bakanlar tarafından ifade edilmeye başlandı. Öyleyse bu neyi gösterir? Ekonomiye bir yol haritası olma vasfını maalesef geçmiş yıllarda olduğu gibi taşımamaktadır.

Orta vadeli programda belirlenen öncelikli politika alanlarının dengeli olduğunu ancak makro büyüklük tahminlerinin ve hedeflerinin tutarsızlık ve ölçsüzlük barındırdığını net bir şekilde söyleyebiliriz. Esasen, bu programın makro hedefleriyle öngörülen tedbirler arasında çelişki de göze çarpıyor. Bu yönüyle, OVP'nin iç tutarlılığının ve inandırıcılığının çok sorunlu olduğunu değerlendirmek yanlış olmayacaktır.

Bilindiği gibi yılın ilk yarısında alınan mali tedbirler büyümeyi desteklemiştir. Kredi genişlemesi, vergi indirimleri ve makro ihtiyati tedbirlerin esnetilmesi 2017 yılının ilk yarısında yurt içi talebi ve dolayısıyla büyümeyi destekledi. Ayrıca, Kredi Garanti Fonu kaynaklarının ve işletmelerinin finansal erişim imkânlarını kolaylaştırmada, büyümede önemli rol oynadı. Bu tedbirlerden özellikle vergi indirimlerinin sürdürülmesi bu gelen tasarıdan da anlaşılacağı gibi mümkün gözüküyor. Aksine bugün görüşeceğimiz torba kanunla getirilecek düzenlemelerle kurumlar vergisi, motorlu taşıtlar

vergisi, gelir vergisi, şans oyunları, kira gelirleri, bankacılık faaliyetlerinden alınan vergilerde artışa gidilmesi, OVP'nin büyüme ve enflasyon hedefleri üzerinde olumsuz yansımalar yaratabileceği ve OVP hedeflerinin tutturulması konusunda kamuoyu ve ekonomi çevrelerinde ciddi şüphe uyandırıyor.

Üretim ve ihracatın ithalat bağımlılığının kısa vadede değişmeyeceği varsayıldığında kur artışı da programda öngörüldüğü gibi düşük seviyede olacaksa, büyümenin ithalat ve cari işlemler açığını yükseltmemesinin nasıl başarılacağı programda maalesef gözüküyor. OVP'ye göre dolar kuru bu yılı 3.58 TL olarak tamamlayacak. OVP'de kur artışının enflasyonun altında kalacağı öngörülürken, düşük kur, düşük enflasyon ile yüksek reel faiz sayesinde zımni olarak sıcak paraya dayalı bir büyüme hedeflendiği anlaşılıyor. Üstelik bu büyüme geçmişte olduğu gibi maalesef istihdama da yansımayacak.

Yüksek büyüme hedeflenirken mali disiplinden çok fazla uzaklaşılması, bütçe açığının yurt içi hasılaya oranının yüzde 2'ler seviyesinde korunması dönem sonunda yüzde 1,6'ya düşürülmesi hedefleniyor. Bütçe rakamları yüksek büyüme hedefine ulaşmak için harcamaların devam edeceğini gösteriyor. Bütçe detaylarında faiz dışı harcamaların önümüzdeki üç yıl boyunca ortalamada yüzde 10'luk artışı olacağını varsayıyor. Bütçe harcamalarındaki artış vergi gelirlerindeki kalıcı artışla telafi ediliyor. Bugün görüşeceğimiz torba düzenlemede vergi gelirlerindeki bu kalıcı artış sağlamaya amacıyla finans sektöründen alınan kurumlar vergisi artırılıyor, binek otolardan alınan motorlu taşıtlar vergisi artırılıyor, gelir vergisi tarifesinin üçüncü dilimine yönelik oran yükseltiliyor, şans oyunlarından alınan, veraset intikal vergisinden alınan vergi oranları yükseltiliyor. Şimdi, bütün bunlara baktığımız zaman bütçe açığının önümüzdeki yıllarda önceki yıllara kıyasla genişlese de diğer emsal ülkelere kıyasla kabul edilebilir ve yönetilebilir bir seviyede kalıp kalmayacağını da düşünmek lazım. Bunu yapacağız derken tüm yükün vergilere ve vatandaşın sırtına yüklenmesi, ölçsüz vergi artışlarıyla iç talebin caydırılması OVP hedefleriyle örtüşmemektedir. Nitekim Cumhurbaşkanlığı danışmanları da daha önce, benim ifade etmek istemediğim şekilde, bu orta vadeli programı ifade ederken bu ifadeyi yumuşatmışlar “utangaç” diye nitelemeye başlamışlardır. Son iki yılda hızla yükselen merkezî yönetim bütçe açığı ve kamu kesimi nakit açıkları, kamu maliyesi yönünde tedbir almayı bir anlamda zorunlu kılıyor. Ancak alınacak tedbirlerin adaletli ve uygulanabilir olması gerekiyor.

Burada ifade etmek istediğim bir husus, özellikle bankacılık konusunda Hükümetin hassasiyet göstermesini veya göstermesi gerektiğini düşündüğümüz bir alanı söylemek istiyorum. “Gözümüz yakıt göstergesinde.” diye Türkiye'nin en büyük bankalarından bir tanesi bir ifadeye bulunuyor yani “Kaynak yok.” anlamında gelebilecek ve “Biz bunu sağlayamıyoruz.” diyebilecek ifadeler bunlar ve son bir ayda da birkaç kere tekrarlandı.

Şimdi, kabaca baktığımız zaman, bankalardaki toplam mevduat belli, bankaların öz kaynakları, sermayeleri belli, yaklaşık bunu aşmış vaziyette bir kredi portföyü de var. Dolayısıyla, önümüzdeki dönemde finans sektöründe de problemlerin giderek artacağını net bir şekilde ifade etmek bizim açımızdan mümkün. Bu konuya Hükümetin dikkatini çekmek istiyorum.

Sonuç olarak, Hükümetin vergi afları, yapılandırılmalar, vergi istisnaları ve hesapsız verilen teşvikler, kamu harcamaları ve önceliği, tartışmalı mega yatırımlarla kamu maliyesinde açılan yarayı harcama ve vergi reformuyla kalıcı bir biçimde zamana yayarak iyileştirmek daha yerinde ve sürdürülebilir bir yaklaşım olurdu. Bu yönüyle, torba kanunla getirilen ölçsüz vergi artışlarının yeniden dikkate alınmasını, değerlendirilmesini düşünüyoruz. Bunlarla ilgili maddeler geldiğinde görüşlerimizi de beyan edeceğiz.

Özellikle geniş kesimlere yönelen gelir vergisi üçüncü dilimine getirilen vergi artışı ile motorlu taşıtlar vergisi, özel iletişim vergisi, veraset ve intikal vergisi, kira gelirlerinden alınan vergiler başta olmak üzere getirilen ilave mali yüklerin yeniden ele alınmasında gözden geçirilmesinde yarar olduğunu düşünüyorum.

Burada, hiç sınışımayı sevmeyen bir vekil olarak şunu ifade ediyorum, diğer vekil arkadaşlarımı tenzih ediyorum: Hükümetin dış politika, özellikle PKK, FETÖ terör örgütü ve diğer terörist Barzani konusundaki yaklaşımlarını şu anda destekliyoruz hatta bazı sayın bakanların daha yumuşak tavır gösterdiğini de buradan ifade etmek istiyorum. Bu konuda Hükümetin alacağı bütün tedbirlerin sonuna kadar arkasında olacağız.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum Komisyona.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

Sayın Erdoğdu, buyurun lütfen.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle bu tasarının hükümler dolayısıyla Anayasa’ya aykır olduğunu bildirmek isterim. Anayasa’nın 87’nci maddesi bütçe yapma yetkisini Türkiye Büyük Millet Meclisine vermiştir. İstenen bu 37 milyar liralık ek borçlanma, ek bir harcama ek bir bütçe demektir, tek bir maddeyle geçiştirilemez. Hükümetin bu borçlanmayı nerede kullanacağını bir bütçe disiplini içerisinde hakkın anayasal sahibi olan Türkiye Büyük Millet Meclisine yani bu Komisyondan başlayarak Genel Kurula götürmesi gerekmektedir ama “Ben yaptım oldu.” Şeklinde bir maddeyle Anayasa’dan gelen yetkilerimizin iptal edilmesine hep birlikte karşı çıkmalıyız çünkü böyle bir usul yerleşirse gelecekte gelecek hükümetler de aynı şeyleri yaparlar.

Değerli arkadaşlar, Hükümet bizden 37 milyar lira ek borçlanma yapmak istiyor, bunun için bir kanun maddesiyle bizden kaçırmak istiyor. Bu 37 milyarı nereye kullanacaklar? Çünkü borçlanma belli, gelirler belli, giderler belli. Nerede, giderlerimizde mi artış var, gelirlerimizde mi düşüş var, nereye harcayacaklar bu parayı? Üstelik baktığımızda yani bütün limitler kullanıldığında 52 milyar liralık borçlanmanın üzerine hazine finansman programına bakıyorsunuz, en fazla 20 milyara ihtiyaç var, bu 17 milyarı ne yapacaklar, kalan 17 milyarı ne yapacaklar? Hazinesinin açıkladığı borçlanma takvimi dışında borçlanma mı var? Zekeriya Bey sordu, “Bankada mı tutuyorsunuz?” diye; evet, Merkez Bankasındaki hesapta tutuyorlar. Millet kan ağlarken bu parayla ne yapılacak bunun açıklanması gerekmektedir. Maliye bürokrasisi bu işleri iyi bilen insanlardan oluşurdu. Şimdi duruma bakıyorum, ben Sayın Maliye Bakanına -sohbet ediyor gerçi ama yine ben Meclise hitap ediyorum- bir vergi müfettiş yardımcısı, değerli arkadaşlar, sayın iktidar milletvekilleri, muhalefet milletvekilleri, Twitter’da muhalefet milletvekillerine hakarete varacak şeyler yazıyor. Üzerine vergi müfettiş yardımcısı kimliğini Twitter’da yayınlıyor. Bizler, birçoğumuz Maliye denetim, Hazine denetim, denetim elemanı kökenliyiz, böyle bir şey mümkün değildi arkadaşlar. Bir denetim elemanının siyasilere hakaretimiz sözlere varacak şekilde, üstelik kimliğini belirterek, kimliğinin resmini koyarak bu tip şeyleri söylemesi mümkün değildi. CNN’den Nevşin Mengü’ye söylediği, çok özür dileyerek söylüyorum ama bilmeniz gerekiyor, “Gel benim çocuğumu taşı.” diyecek kadar da hakaretimiz cümleler kuruyorsa devlet çökmüştür. Devlette böyle şeyler mümkün değildi Maliye bürokratları, buna izin verenler, Vergi Denetim Kurulu Başkanı, Maliye Müsteşarı, devlette böyle şeyler mümkün değildi. Bu vergi müfettişi yarın öbür gün denetime gidecek, kurumları denetleyecek, bunun siyasi bir tetikçi olmayacağını düşünebilir misiniz? Üstelik hesap açılma tarihi 15 Temmuz darbe girişiminden hemen sonraki günler. Ben görünce utandım çünkü ben devletin yetiştirdiği bir denetim elemanı olmakla, o disiplini almakla gurur duyardım. Devletin bu bürokrasileri, Maliye, Hazine, bankacılık, burada yetiştirdiği uzmanlar ve denetim elemanları devletin okuludur. Devlet yüzüstü çöktü. Devlet çöktü, işte bu Maliye Bakanı yüzünden çöktü, Maliye

Bakanının buna müdahale etmesi gerekiyor. Açıkça yazdım, nezaketli bir dille de yazdım. Böyle şey olabilir mi değerli arkadaşlar ya? Bir bürokrat siyasiye veya herhangi birine, hepimizi küçük düşürecek şekilde bu hakaretleri yapabilir mi, buna izin verilebilir mi? Ama bir başlarsanız buna bunun sonu gelmez. Hayat hep iktidar değildir, hayat bazen muhalefettir. O muhalefete düştüğünüz günlerde size biz izin vermeyiz, kim olursa olsun izin vermeyiz ama bu, örnek teşkil eder. Şimdi ben bakıyorum ekonomi bürokratlarının hâline, içler acısı. Ekonomi bürokrasisi devletin kurmay okulu olarak dizayn edilmişti. Şimdi ben maaşlarına bakıyorum, ücretlerine bakıyorum, hiçbir özlük haklarında ileri gidiş yok; diğer bütün bakanlıklarda, askerde, poliste, hukuk birimlerinde, yargıda ekstra artışlar oldu ama devletin ekonomi bürokrasisi çökertildi, fren olmasın diye çökertildi, devletsiz kalalım diye çökertildi, vergilerin hesabı sorulmasın, vergi disiplini sağlanmasın diye çökertildi. Üst düzey yöneticiler, çalıştığımız personele sorumluluğunuz var. Biz Hazine defalarca gittik, o zaman Ali Babacan Bakandı, şimdi nerede? Yok. İbrahim Çanakçı Müsteşardı. “Yapmayın, etmeyin, çok kötü hâlde.” demiştik. Çünkü bizleri o mesleklere aldıklarında “Sizler kamunun en yüksek ücretleriyle kamu adına çalışın...” Bizler sınavlarla girmiştik oraya. Sonra o sözleşmeyi bizden habersiz bozdular. Şimdi ben meslektaşlarımın hâline bakıyorum, içler acısı. İşte böyle vergi müfettiş yardımcılara devlet emanet ve bu devlet sizin devletin falan değil, hepimizin devleti, siz emaneten yönetiyorsunuz ve yönetirken Anayasa’ya uygun davranmak zorundasınız, böyle bir lüksünüz yok. Türkiye ekonomisini getirdiğiniz yere bakınız. Size emanet edilen ve bedel ödenerek, krizlerden gelinerek, iktidar değiştirilerek size beş yıldızlı bir ekonomi emanet edildi. Beş yıldızlı derken kutsayarak söylemiyorum, çiftçinin, memurun, işçinin özelleştirmelerle hakları alınıp geçmişin hesabı kapatılarak size beş yıldızlı bir ekonomi devredildi. Küresel piyasalarda kulaklardan nakit fışkınyordu sizin döneminizde. Her şeyi yapabiliydiniz. Geldiğimiz nokta da ne? Türkiye’nin özel sektör borçluluğu tarihî rekorunu kırdı, kamu borçluluğunu gizleseniz de artık gizleyemiyorsunuz, bütçe açık vermeye başladı. Eskiden cari açık verir, büyürdük; şimdi büyümememize rağmen cari açık vermeye devam ediyoruz. Döviz kuru ortada. Enflasyon, işsizlik; ikisini de birleştirdiğinizde sefalet endeksinde dünyanın üst sıralarındayız. En yüksek enflasyona sahip ülkelerden biriyiz. İşsizliği çözemiyorsunuz. Büyüttüğünüz ekonomi sadece yabancı şirketler ve bildiğiniz birkaç tane havuzcu şirketi büyütüyor. Memura verdiğiniz yüzde 3 zam. Enflasyon hedefini sadece memura tutturabiliyorsunuz, taban fiyatını vermediğiniz çiftçiye tutturabiliyorsunuz, desteklemediğiniz esnafa tutturamaya, yutturmaya çalışıyorsunuz. Nerede paralar? Havuzcu müteahhitlerde, üçüncü havalimanının müteahhitlerinde. Göz göre göre yolsuzluk yapıyor, hiçbirinizin gıkı çıkmıyor, hiç kimse bir şey demiyor. 4,5 milyar avro üçüncü havalimanında iki işlemden yapılan, kotun düşürülmesi, sürenin artırılması. 4,5 milyar avronun içinde 4 milyon 500 bin tane bin avro var. Toplam kamu personeli sayımız 1,5 milyon falan. Her birine 3 bin avro ikramiye verilebilirdi. Herkes sessizce bekliyor, ne olacak diye bekliyor.

Değerli arkadaşlar, bu ekonomiyi böyle götüremezsiniz. Bütün varlıklarını sattınız. Herkes sadece özelleştirmeden bahsediyor, TOKİ’den sattıklarınız, arsa karşılığı sattıklarınız, Vakıflar Genel Müdürlüğünden, belediyelerden gidenler? Cumhuriyetin bütün mal varlığını sattınız, şimdi göz dikmişsiniz, meraları satmaya çalışıyorsunuz, lojmanları satmaya çalışıyorsunuz, müflis bir tüccarın eşinin alyansını satması gibi. Askerî alanlara göz dikilmiş durumda. Zaten asker de kalmadı sayenizde, önce Fetullahçılara verdiniz, sonra Fetullahçıları temizliyoruz diye Türk Silahlı Kuvvetlerinin beli kırıldı.

Şimdi elinizde bir TÜİK var. TÜİK’in istatistiklerine kim güveniyor? Hiç kimse arkadaşlar. Geliyor, yabancılar konuşuyor, bizler bakıyoruz, akademisyenler bakıyor; TÜİK’in istatistiklerine hiç kimse güvenmiyor. TÜİK’in yaptığı hesaba göre inşaat çok büyümüş, bütün her şeyimiz inşaattaymış. İnşaat büyüyorsa inşaat istihdamı niye büyümüyor? Yapı kullanım izin belgelerinde niye o kadar artış yok?

Çimento Müstahsilleri Birliğinin açıkladığı çimento rakamlarına bakın. İnşaat çimentosuz, demirsiz yapılabilir mi? TÜİK yetkilisine soruyoruz, diyoruz ki: Bu millî gelir artışı nereden kaynaklandı? “Daha önce biz anket yapıyorduk –üstelik aynen kullandığı lafı söylüyorum- bu coğrafyanın insanları yalancı.” dedi TÜİK Başkanı, siz de buradaydınız. Bu coğrafyanın insanları yalancıymış, anketlerde doğru söyleyormüş, iş hacmini ve kârını düşük gösteriyormüş, gidip Maliyeye doğru söylüyormüş. Ya, arkadaşlar, buna kim inanır? Hem yalancılıkla suçluyorsun hem de Maliye Bakanlığına doğru söylemiş, devlet kayıtlarına göre bizim tasarruf eğilimimiz artmış. Nerede tasarruf eğilimimiz arttı ya? Elimizde mevduatlar var, mevduatlarda bir artış var mı? Borçta korkunç bir artış var, negatif tasarrufta korkunç bir artış var, bizim hesabımıza göre tasarruf çok artmış, inşaatlar artıyormuş, inşaatta büyüyormüş. Niye o zaman inşaatta istihdam artışı yok? İşsiz mi büyüyüyoruz? Sorduğunuzda verimlilik artışı, AR-GE artışı. Ya, bakın Türkiye ekonomisine. AR-GE artışı, verimlilik artışı, inovasyon artışı hangi sektörde var, nerede var, hangi şirket yapmış? Sanayi üretiminde, sanayi stoklarında büyük düşüş var, bir OVP yapmışsınız evlere şenlik ya. Yapmayın ya, iktisat 4’üncü sınıf öğrencisine verseniz güler, böyle OVP mi olur? Orada Janet Yellen bağırıyor, diyor ki: Faizleri yükselteceğiz, o da yetmez, piyasadan dolar çekiyoruz. Bizim gibi borçlu ülkelere şunu diyor: Dolar artacak diyor, döviz yükselecek diyor; bizimkilere bakıyoruz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, ek süre veriyorum, lütfen toparlayın.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – ...enflasyonun altında döviz artışı öngörüyorsunuz yani Türkiye’ye oluk oluk para gelecek diye görüyorsunuz. Ya, hukuk olmayan bir ülkeye para akar mı? Böylesine devlet yönetimine para akar mı, kim gelir? Kim gelir? Sıcak para gelir. Sıcak para nasıl gelir? Fahiş faizle gelir. Faizlerimiz dünya ortalamasının çok üstünde arkadaşlar. Faiz öyle söyleyerek düşmez. Öyle OVP’de enflasyonu söyleyerek, ben söyleyeyim de insanlar enflasyon düşer beklentisine girsin, ona göre fiyatlarına zam yapmasın diye düşmez, çocuk aklı bu. Döviz kuru yükseliyor, girdi maliyeti yükseliyor, siz bir yandan vergileri yükseltiyorsunuz, enflasyon düşer mi arkadaşlar? Enflasyon düşmeyince faiz düşer mi? Tavuk-yumurta ilişkisi var.

Bakın, Türkiye ekonomisini bir iki yıl daha taşımaya çalışıyor olabilirsiniz, 2019 seçimini bir atlatalım diyebilirsiniz, atlatamazsınız ama bir de 2020 yılı var. Önünüzdeki kar topunu sizin gözünüz önünde ittiriyor Hükümet ama o kar topunun içinde hep beraber yuvarlanıyoruz. Yukarı çıkarken düşeceğimiz yeri yükseltiyorsunuz.

Sizler milletvekilisiniz, ben sizin iş disiplininize karışmam ama siz müdahil olmazsanız, siz de çekinirseniz, bu iş alır başını gider. Sizin içinizi sınıyor mu sizin döneminizde bir vergi müfettişinin bana hakaret etmesi, kimliğini koyarak hakaret etmesi içinizi sınıyor mu? Sorun Maliye Bakanınıza böyle bir şey var mı yok mu? Bunu size göstereyim arkadaşlar, bu sizi küçük düşürür çünkü devleti yöneten görünen sizsiniz. Aynı şey bizim zamanımızda olsa yemin ediyorum gereğini yapardık. Niye yapardık biliyor musunuz? Devlet bu hâle düşürülmez diye yapardık.

Değerli arkadaşlar, şu kanunun içeriğine bir bakın Allah aşkına. Birçok yerde vergi indirimi... Ya, TÜRK TELEKOM batmış, TÜRK TELEKOM’u niye kurtarmaya çalışıyorsunuz? Gidin, Hariri’den parasını alın.

Şimdi, sizin bu eğitim projesi diye anlattığınız işin içine bir bakın, TELEKOM’a para kazandırma operasyonudur bu. Hazine paylarında getirilen şeye bakın, yüzde 15 Hazine payı var brüt satışlar üzerinden. Şimdi bu Hazineden alınıp Maliye Bakanlığına veriliyor. Detayını konuşalım, Hazine ne yazdı, Hazine ne dediğinizi yapmıyor? Bu şirketler tam hakkıyla ödüyor mu bunu? Siz tutuyorsunuz TÜRK TELEKOM’a kaynak aktar; işte, o eğitim projesinin satıcılarına para aktar; bankalara 2 puan

vergi yükü koyup altında bir sürü gayrimenkulünü vergiden düşürerek en az 5 puanlık para kazandır, gel ondan sonra hepsini motorlu taşıtlar vergisine koy, garibandan, tütünü kâğıtla içen adamlardan parayı çıkarmaya çalış. Ya, tekel sektörünün yüzde 90'ı yabancılarda. Hani yerli ve milliydiniz ya? Öbür tütün yerli, şu sarma tütün yerli. Alamıyor ki adam, alamadığı için hepsi evinde Adıyaman tütününü, Malatya tütününü sarıyor.

Pancarda durum aynı değil mi arkadaşlar? Bizim şeker üst kurulunda, Amerikan Cargill şirketi yöneticisinin kamu kurumunun yönetim kurulunda ne işi var? Hani yerli ve milliydiniz ya, hiç mi vicdanımız sızlamaz değerli arkadaşlar? Getirdiler nişasta bazlı şekeri dayayıp nesillerimizi zehirliyorlar. Her sene Bakanlar Kurulu kararıyla yüzde 15 artırıyor. Ya, Avrupa çocuğuna yedirmiyor. Bizim bütün o dışarıdan aldığımızda nişasta bazlı şeker var. E, pancar üreticisini öldürmüşsün, bunlar bizim insanımız; tütün üreticisini öldürmüşsün, bunlar bizim insanımız ama söyleme gelince yerli ve milli. Değil arkadaşlar, yaptığımız işi... Bunu size biz anlatacağız çünkü bunu size anlatacak başka bir yer yok. Bunları beraber düzeltereğiz. Sizin biraz vicdanınız kanayacak, üzüleceksiniz. Tamam, kızyorsunuz, anlıyorum ama bunları söylemek zorundayız, bizden başka söyleyen bir yer kalmadı ki.

Değerli arkadaşlar, bu torba kanunun vatana millete bir hayrı yoktur, Anayasa'ya aykırıdır. Geniş halk yığınlarına haksız vergiler koymaktayken bir sürü “swap” işleminden, “future” işleminden, borsadaki bir sürü işlemden sıfır vergi alıyoruz, sıfır stopaj alıyoruz; ya, biz müstemleke miyiz? Getirdiğimiz hâle bakın. Bütçenin gelirleri ve giderleri... Üçüncü havalimanının garantisi bütçede var mı arkadaşlar? Osmangazi'nin garantisi bütçede var mı? Gördük mü bu rakamı? Daha doğrusu, bütçe gördünüz mü siz? Bütçede bölgenize bir yatırım olduğunda sizin önünüze gelecek, bakacaksınız ne kadar harcanmış, nereye gidiyor çünkü siz milletin vekilisiniz. Size Anayasa bu yetkiyi vermiş, bunlara hesap soralım diye. Kötü olsun diye söylemiyorum, bunlar bizim düşmanımız değil, onlar bizim devletimizi yönetiyorlar ama doğru yönettiklerini ancak biz denetleyebiliriz. Bu hak elimizde mi? Sayıştayın belı kırılmış, hiçbir şeyi göremiyoruz; yolsuzluklar almış başını yürümüş. Bu gitmez, bu yürümez. Bunun yürümeyeceğini göreceksiniz.

Bakın, bu cemaatçiler çok güçlüyken onlara söylüyorduk, bin yıl daha iktidarda olacaklarını düşünüyorlardı, şimdi düşükleri hâle bakın. Birçoğu sizin arkadaşınız. Durumlarını görüyorsunuz, aynı duruma düşme ihtimaliniz var. Onun için yurtsever milletvekillerin, cesur milletvekillerin her an iftiraya uğrama korkusunu yenmesi lazım. Her an her birimize iftira atılabilir arkadaşlar, her an her birimize ama bu korkular bizim insanlığımızı kaybetmemize izin vermemeli.

Bakın, Nuriye ve Semih diye iki öğretmen var. Terörist de terörist, ya velev ki terörist, öldürmek mi gerekiyor? Teröristse delillerini koyun ortaya, hiçbir şey yok. O gün gittim, bir deri bir kemik, ölecek belli. Devlet olarak yaşatmaya çalışsak... Yine yargılayalım, yine gereğini yapalım. Tek istediği öğretmenlik, üstelik Mardin'in Mazıdağı'nda öğretmenlik istiyor. Gittim, ikna etmeye çalıştım, bana bir öğretmenlik anlattı, yemin ediyorum, ben olsam öğretmenler yerine, bu kadar güzel öğretmenlik anlattığı için ve bu kadar bedel ödediği için ödül veririm. Teröristse hukuki delillerini koyun. Mahkemededen kaçırılmak için hapisneden yoğun bakıma... Gidin kaldığı odayı görün. O kızın kapısında bir sürü erkek bekliyor. Ya, insanın zoruna gidiyor, tuvalet ihtiyacını görürken kapı açılır mı arkadaşlar. Bu zulümdür ya. Bu, kim olursa olsun zulümdür.

Kadınları başı örtülü, başı açık, şudur, şu görüşten, bu görüşten diye ayırmayacağız, bunlar bizim insanımız, yaşatmak zorunda olduğumuz insanlar. Ama geldiğimiz yerde öyle bir kutuplaştık ki burayla ora arasında büyük bir duvar var, birbirimizi duyamıyoruz. Bu duyamamanın sonu vatanın

bölünmesidir. En büyük bölücülük sizinle bizim aramıza veya onlarla bizim, bizimle sizin, biz-siz-onlar diye ayırarak bu duvarların örülmesidir. Türkiye'nin durumu iyi değildir. Hepimizin torununun da geleceği bu topraklardadır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Erdoğan.

Sayın Karabıyık, buyurun lütfen.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler.

Şimdi, 2023 hedefi vardı. Türkiye en iyi 10 ekonomiden birisi olacaktı, bunları biliyoruz. Kişi başı gelir 25 bin dolar olacaktı. İhracat 500 milyon dolar olacaktı. Bunların yarısına bile ulaşamadık. Geldiğimiz noktada bu hedeflere uzağız ama zaten bu hedefler de artık çok dillendirilmiyor, çok ağızlarda yok. Sadece 2023 hedefleri diye geçiliyor.

Yine, enflasyonda, işsizlik oranlarında birtakım kabul edilmiş bir durum söz konusu. Yani Orta Vadeli Plan'a baktığımızda iddiası yok ve işsizlikte, enflasyon oranında olumsuz verilerin bundan sonra da çok küçük değişikliklerle devam edeceği aslında kabul edilmiş gibi görünüyor. Yine, 2018'in bir zam yılı olduğunu görebiliyoruz Orta Vadeli Programda. Oysa iktidar partisinin bir iddiası vardı, düşük gelirli kesimlerin millî gelirden aldığı payı artırmaktı. Yine, işsizliği azaltmak da başka bir iddia ve hedefti. Ama millî gelirden alacağı payı artırmak şöyle dursun, hani o sofrasındaki ürünlere kadar, meyveli gazozla kadar bile vergi getiren bir anlayışa geldik.

Şimdi, gelinen noktada işsiz sayısı 5,5 milyonu yani iş aramaktan umudunu kesmiş olanları da dikkate aldığımızda 5,5 milyonu geçti aslında. Deniyor ki bu yıl bir yılda 1 milyon istihdam sağlandı ama lütfen rakamları ayrıntıyla bir inceleyelim. Bu rakamın içerisinde çırak, stajyer, kursiyer sayıları da var ve bunlar gerçek istihdam verileri değil. İŞKUR tarafından sağlanan teşviklerle aslında yapay, güvencesiz bir istihdam yaratılıyor yani taşeron sayısı aslında artmış oluyor. Bunu da unutmamak lazım. Görüntüde büyüme yüzde 5'lerde ama gerçek istihdam artışı aslında yüzde 1'in altında büyümeyle kıyasladığımızda. Büyüme zaten -az önce de ifade edildi- inşaat yatırımlarından, tüketimden. Ama makine tesisat yatırımlarına baktığımızda yüzde 8'in üzerinde bir küçülme olduğunu görüyorsunuz, yüzde 8'den daha fazla bir küçülme var. Bu hiç iç açıcı bir durum değil. Büyüme zaten istihdama yansıyan bir büyüme değil. Büyüme zaten hane halkı refah seviyesini iyileştiren bir büyüme değil. Bir taraftan da borçlanma ihtiyacı giderek artıyor.

Şimdi, bu torba yasayla, evet, 37 milyar liralık bir borçlanma, bir ek bütçe isteniyor ama bir taraftan da dış borç miktarını da unutmayalım. Toplam dış borç tutarı millî gelir toplamının yarısını geçti ve ilk defa bu seviyeye ulaştı; 432 milyar dolara ulaştı ve bu miktar için yaklaşık 84 küsür milyar dolarlık bir faiz yükünü de beraberinde getiriyor.

Hep duyduk alanlarda seçim süreleri boyunca: "Biz IMF'e muhtaç etmedik." Ama vatandaş şunu bilmeli: Dış borca muhtaç olduk, torunlarımıza kadar borçlandık, borcun içine battık. Faizini ödüyörüz milyar dolarlarca. "IMF'e borç verebilir hâle geldik." derken herhâlde borç alarak vereceğiz çünkü bizim felaket seviyede borçlanma ihtiyacımız var. İşte bu gerçekleri aslında vatandaş bilmeli. Yani "Biz IMF'e muhtaç değiliz." değil, biz dış borca maalesef muhtacız ve her gün biraz daha bu muhtaçlığımız artıyor. İçeride ilave bir borçlanma, dışarıda ilave bir borçlanma arayışı içerisindeyiz sürekli.

Mesela ben bu konuya girmişken şunu da merak ediyorum: Duyduk, dediler ki ekonomi yönetimindekiler: "5 milyar dolar IMF'e borç vermiştik." Şimdi, ben mesela merak ediyorum, bu borç ne oldu, bu tahsil edildi mi, bunun durumu nedir? Eğer verildi ise bunun durumu nedir? Mesela bunun

akıbetini merak ediyorum. Ama şunu da tekrar ifade ediyorum ki “IMF’ e muhtaç değiliz.” falan diye bir şey yok, IMF’ den değil, artık küresel sermayenin getirdiği olanaklardan yararlanarak biz yabancılara borçlanarak dış finans kaynaklarından borç alıyoruz yani adı değişti.

Şimdi, ne oldu? Bu borçlanma ihtiyacının yanı sıra, üstüne bir de ilave vergi yükü geldi. Yani vergiye yüklenmek son çözüm. Şimdi, buradan asıl konuya geçmek istiyorum sayın vekiller. Söz konusu torba yasayla hazinenin borçlanma limitine 37 milyar liralık bir ilave getiriliyor. Şimdi, bu konu –hep söylüyoruz- hem bütçe hakkına aykırı hem de yasaya aykırı. Yani Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’u incelediğinizde, şimdi, şöyle bir ifade var: “... başlangıç ödenekleri toplamı ile tahmin edilen gelirler arasındaki fark miktarı kadar net borç kullanımı yapılabilir.” Ama bunun tavanını belirlemek için... Ki o rakam 47,4 milyar liraya geliyor yani harcama ödeneği ve gelir toplama yetkisi rakamları arasındaki fark 47,4 milyara geliyor. Bunun yüzde 5’i kadar artış olabilir. Bir de Bakanlar Kurulu bir yüzde 5 artırma yetkisine daha sahip. Yani dolayısıyla bu miktarlar ilave edildiğinde 52,3 milyara kadar çıkabilir. Ama ne oluyor, nereye çıkıyor? 37 milyar ilaveyle 84,5 milyara çıkıyor. Bu önemli bir rakam, bu yasaya aykırı. Yani yasaya uygun düşmüyor.

Bir de şöyle bir şey var: Aslında bir ilave borçlanmanın limiti bütçe açığına bağlı ama bütçe açığına baktığınızda da orada da önemli bir karmaşa var. Bütçe açığının rakamı da bu ilave borçlanmayı açıklayamıyor. Peki, ne olmalı? Yani bunun normalde olması gereken... Evet, bütçe yasasını değiştirmek, ek harcama ödeneğini bütçeye kaydetmek, işte yani ek bütçeyle kayda geçirerek Meclisin onayına sunmak. Ama bu durumda da şunu belirtmek lazım Meclise: Nereden kaynaklandı yani bu ihtiyacın sebebi nedir? Harcamalar mı beklenenin üzerinde çıktı yoksa gelirler mi beklenenin altında oluştu ya da her ikisi de mi oluştu? Bunu bilmeye ihtiyacımız var.

Yani burada önemli bir kararın arifesindeyiz. Bu kadar yoğun, çuval mahiyetinde bir torba yasa geçiriyoruz ama maalesef belirsizlik içerisinde karanlıkta bir yerler arayarak yol bulmaya, iş yapmaya çalışıyoruz. Bunu son derece yanlış buluyorum. Maddeler arasında yine oradaki eleştirilerimi dile getireceğim ama olayın özüne önce değinirsek bu borçlanma ihtiyacı nereden hasil oldu, bir açıklama getirilmesi gerekir, ayrıntılarını bilmemiz gerekir. Nereye kullanılacak? Yine bunun da bilinmesi gerekir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Durmaz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri, kıymetli bürokratlar; ben de yeni yasama yılında ülkemizin hayrını, ortak aklın egemen olmasını, ülke kaynaklarının verimli, planlı olmasını dileyerek sözlerime başlıyorum.

Meclisimizin toplum nezdindeki değer ve saygınlığının en temel dayanağı yasama gücünden gelmektedir. Hepimizin bildiği gibi, son Anayasa değişikliğiyle âdeta Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu devredilemez yetkisi büyük yara almıştır. Bugün ülkemiz demokrasisi, temel göstergesi olan yasama, yürütme ve yargı erklerinin bağımsız işlediği bir işleyişten uzaklaştırılmış ve tüm erkler âdeta tek elde birleştirilmiştir. Adaletin durumu ortada. Ülkemizde hukuka olan güven hiçbir dönemde olmadığı kadar bu denli düşüş yaşamış ve itibarsızlaştırılmıştır. Yasama erkini temsil eden biz milletvekillerinin bu süreçte ne kadar etkin bir irade ortaya koyduğu ortadadır. Dilerim, bu yeni yasama yılında ülkemizin özlediği iç huzur ve barışı tesis ederek birliğimizi ve dirliğimizi sağlama yolunda ağırlığını koyar, Meclisten de bu yönde güçlü irade çıkmasına millî birliğimizin teminatı olarak çaba sarf ederiz.

Değerli milletvekilleri, dünyada bizim Meclisimiz gibi yasama faaliyeti gerçekleştiren bir başka meclis örneği yoktur. Şimdi biz dünyaya bir buluş da sunduk, “torba yasa” kavramı. Torba yasa düzenlemeleri iktidarla muhalefetin birlikte gerçekleştirdiği, nadir olarak başvurulana, kolektif ve uzlaşmaya dayalı yasama faaliyetlerinde nadiren tercih edilen bir yöntemken AKP hükümetleri yıllardır, çoğunluk olmalarının verdiği bir dayatmacı anlayışla sürekli bu yöntemi kullanır hâle gelmişlerdir. Mecliste neredeyse her bir maddesi başka bir uzmanlık gerektiren, neredeyse tüm bakanlıkları ilgilendiren bir düzenleme bir torbaya doldurulup önümüze getirilmekte, çoğunluk olmanın gücüne dayanarak güç sarhoşluğuyla da yangından mal kaçırmacısına alt komisyonlar baypas edilerek geçirilmektedir. Peki, Genel Kurulda durum farklı mı oluyor? Tabii ki hayır. Daha maddelerin içeriğini bilmeyen milletvekillerinin el kaldırıp indirmeleri sonucu bu düzenlemeler ne acı ki yasallaşiyor.

Vatandaş sosyal medyada olsun sokakta olsun, elbette sözünü söylemeye çalışıyor ama malumunuz, üç ay için çıkartılan ve artık bir deli gömleğine dönüştürülmüş olan demokrasi ayıbı OHAL eliyle söz söyleme, toplantı ve gösteri anayasal hakkı âdeta yok sayılmaktadır. Vatandaşlarımız feryat figan ediyor, bizleri arıyorlar, “Bu düzenlemeleri durdurun.” diyorlar. İktidardakiler güç sarhoşluğundan artık toplumdan gelen hiçbir talebi görmüyor, görseler dahi dikkate almıyorlar. İktidarını baki sananlar, insanoğlunun fâni olduğunu unutuyorlar. Ama bugün yaratılan yıkım, biliyoruz ki kuşaklarca ceremesi çekilecek bir yıkım olarak karşımıza çıkacak.

Şimdi bir torba yasa getirildi. İçinde zamları da barındıran bu yasa müjde gibi açıklanıyor. Halka fatura edilenden kimse söz etmiyor. Yasa çıkarıyor, gizli zam yapıyorsunuz; engellilerin, asgari ücretlinin hakkını yontuyorsunuz. Ama açıklarken “Millî değerlerimiz için, millî savunma için yapıyoruz.” diyorsunuz. Bu hiç bilinçsiz bir söz değil. Halkın millî değerlerini zamla bağdaştırmak, “Zam yapsak da susun, sakın itiraz etmeyin.” demek en temel hak gibi sunuluyor. Bunun adı da örtülü bir gözdağıdır. Bu torba yasa neyin faturasıdır? Referandumun mu, hesapsız dış politikanızın mı, yandaşı zenginleştiren anlayışınızın mı, denetimsiz, ego uğruna harcanan örtülü ödenek ve plansız harcamaların mı? Sonuçta, muradınızı net rakamlarla bu ülkenin insanlarına açıklamakla da mükellefsiniz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu torba kanun sadece vergi düzenlemesi içermiyor, dar gelirliyi, asgari ücretliyi daha da yoksullaştıracak mali düzenlemeler içeriyor. 50’ye yakın kanunda düzenleme var. Hava yolu ulaşımı yapan yurttaşların kişisel verilerinin paylaşımından özel iletişim giderlerinin vergilendirilmesine, artan vergilere, engellilerin ÖTV hakkının sınırlandırılmasından asgari ücretlinin kazandığına, Merkez Bankasının temel denetleme varlığına kadar her alana el atan bir torba yasa.

Finans sektöründe kurumlar vergisi, kira gelirleri, yüzde 40 oranında artan motorlu taşıtlar vergisi -“Bu oran değişecek.” dediniz ama önergelerle düzeltileceğini söylüyorsunuz- şans oyunları ve çekilişlerle elde edilen ikramiyeler üzerinden alınan vergiler, kolalı gazozlardan alınan, meyveli gazozlar ve enerji içeceklerini de kapsayan birtakım vergiler... Vergilemenin en önemli ilkelerinden biri, Anayasa’nın 73’üncü maddesinde de yer bulan “ödeme güçlüğü” ilkesidir. Anayasa’nın 73’üncü maddesi “Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.” der. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının en sosyal ve temel amacıdır. Ancak Anayasa’ya rağmen gelir vergisi hesabı, işçilerin mali gücüne göre yapılmıyor. Bu durum, düşük ücretle çalışanları, daha fazla gelir vergisi ödemek durumunda bırakıyor. Bu vergi politikasıyla ekonomiyi kalkındıramazsınız. İşçinin, asgari ücretlinin gücü buna yetmez. Millî gelirden en az pay alanlar en çok vergiyi ödüyor. Bu nasıl anlayıştır? On beş yıldır tek başına bir iktidarın elinde ve hiçbir gün değişmeden devam ediyor. Anlaşılan o ki Hükümet nakit ihtiyacını üretim ekonomisi yerine çalışanların cebinden sağlayacak. Yapılacak bu değişikliklerle önümüzdeki yıl ücretlerimizden daha

fazla vergi kesintisi yapılacak, cebimizdeki para küçülecek, işçilerin millî gelirden aldığı pay daha da düşecek, orta vadeli planda öngörülen ekonomik büyüme hedeflerinin tutması bir hayalken işçileri orta vadede bekleyen yoksulluğun artması kaçınılmaz olacaktır.

Türkiye’de özel tüketim vergisi üst gelir gruplarına yansımıyor. Bu sistem vergi adaletine, sosyal devlet ilkesine ve eşitlik ilkesine de aykırıdır. Yoksulun sofrasından vergi alırken gemi sahiplerine, dev şirketlere özel imtiyazlar ve finans kaynakları sağlanıyor. Ekonominin lokomotifi işçinin cebi değil, üretimdir, gelişmişliktir, iç pazarı canlandırmaktır, yatırımları artırmaktır, ülkenizi dünyada saygın, güvenilir yatırım yapılan bir ülke hâline getirmektir.

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı’nın geçtiğimiz günlerde açıkladığı Küresel Yatırım Raporu’na göre, Türkiye’ye giren doğrudan yabancı yatırım 2016’da yüzde 31 düşmüştür. Türkiye’nin uluslararası doğrudan yatırımlardan aldığı pay da yüzde 2,3’ten 1,9’a gerilemiştir. Yatırım bu durumdayken üretici kan ağlıyorken çare vergiler üzerinden zam yapmak mıdır, bunu da esefle izliyoruz. Önce ülkemizdeki yatırımları geriletan faktörleri belirlemek, çözüm üretmek, ortak akılla birbirimizi doğru anlamak gerekmez mi?

Bitmeyen OHAL yaptınız, kanun hükmündeki kararnamelerle gazeteciler içeride, adalet ve eşitlik kalmadı, yargı güvencesi yok edildi, yüzlerce şirkete kayyum atandı. Bu durumda yatırımcı ülkemizi güvenli bulmuyor. Ama yanlış ve geleceği görmeyen politikaların bedelini dar gelirliye ödetemezsiniz ve ekonomi de bu şekilde yönetilemez. Sosyal devlet ilkesini benimsemiş, sosyal yardımları ve politikaları bakanlık eliyle yürüten bir ülkedeyiz. Birleşmiş Milletler İnsani Gelişmişlik Endeksi araştırmasında İnsani Gelişme Endeksi’nde 188 ülke arasında ne acı ki 72’nci sıradayız. Eğitimde, iş gücünde, gelirmede eşitsizlik Türkiye’nin endeksteeki ilerlemesinin önünü tıkamıştır. Yine, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı düzeyinde ülkemize bakınca, eşitsizlikleri hesaba kattığı anda Türkiye birden irtifa kaybetmeye başlamaktadır. Türkiye’nin İnsani Gelişme Endeksi’ndeki değeri yüzde 15,8 kayba uğruyor. Engelliler, çocuklar ve kadınlar bu eşitsizlik halkasının en başında yer almaktadır. İşte bu sonuçlara baktığımızda, ülkemizin gelişmişlik düzeyine erişmesi ve engelli yurttaşlarımızın eşit haklara sahip olması için doğru devlet politikası ve bilinçli bir toplun yaratmalıyız. Ülkemizde engelli yurttaşlarımızın hayata tutunmaları ve üretmeleri için bedenleri dışında birçok engeller bulunmaktadır ve sayıları da yaklaşık olarak 8,5 milyon civarındadır.

Düzenlemede mevsimlik işçilere dair bir bölüm de bulunmaktadır. Biliyorsunuz, son yıllarda mevsimlik tarım işçileri çoğunlukla trafik kazaları ya da linçlerle gündeme gelmektedir. Yaşadığımız bölgenin tarım potansiyelleri gereği mevsimlik işçilerin çalışma şartlarını yakından gözlemleyen bir kişi olarak isterdik ki Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı farklı bölgelerden giden işçilerin kimlik bildirimlerini almak yerine bu insanların sosyal güvenliğe erişimini sağlasın, bu insanların asgari yaşam koşullarında ve insana yaraşır bir şekilde barınma ve ücret sorunları için de bir girişimde bulunsun. Yine, bu mevsimlik işçilerin büyük bölümünü çocuk işçiler oluşturmaktadır. Okullar başladı ama okulunda olmayan yüz binlerce çocuk. Sizler eğitimin sınav sistemlerine bir türlü karar veremezken, eğitim yazboz tahtasına dönüşmüşken, mevsimlik işçilik yapıp hiç eğitim alamayan çocuklar varken buna dair bir tasarrufunuz var mı merak etmekteyiz.

“Türkiye’de Çocuk İşçi Olmak” adlı rapora göre ülkede çalışan çocuk sayısı 2 milyona yakındır. Çocukların yüzde 78’inin kayıt dışı çalıştırıldığı kaydedilen DİSK/GENEL-İŞ raporuna göre 2016 yılında 56 çocuk iş cinayetleri sonucunda ne acı ki yaşamını yitirmiştir. 2016 TÜİK verilerine göre çocuk işçilerin yüzde 78’i kayıt dışı çalışıyor, 2016 yılında 15-17 yaş arası çocuk işçi sayısı 708 bindir. Bu çocukların 558 bini kayıt dışı çalıştırılırken 150 bini sigortalıdır yani çalışan her 10 çocuktan 8’i kayıt dışı çalıştırılmaktadır. Görülüyor ki çocuklar kentlerde ve kırlarda da kayıt dışı çalıştırılmaktadır.

4+4+4 gibi çok iddialı getirdiğiniz bir eğitim modelinde 2015 yılı sonu itibarıyla ne acı ki okuluna ilk 4'ten sonra devam edemeyen 1 milyon 700 bin çocuğun -içimiz acıyarak söylüyorum- 1 milyon 200 bini kız çocuklarımızdır.

Yine, torbada Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü Kuruluş Kanunu'nun ek 1'inci maddesinde yapılan değişiklikle daha önce on yıl olan Ankara Büyükşehir Belediyesinin Atatürk Orman Çiftliği Hayvanat Bahçesi'ni kullanım hakkı otuz yıla çıkarılıyor. İçindeki hayvanları muhafaza etti, yeni hayvanlar da koymuş gibi oradaki hayvanlar da elden gitti, telef oldu, yeniden biz bunu otuz yıla çıkarıyoruz. Birazcık da arkadaşlar, hepimiz elimizi vicdanımıza koyup bu kararları alırken bir kez daha, bir kez daha gözden geçirmeliyiz. Oranın bir bölümüne hafriyat yıkılmış, yıkılırken birilerine rant sağlanıyor, o yığılmış, tepe gibi hafriyattan birine hafriyat lazım olduğunda yine oradaki hafriyat birilerine parayla satılıyor. Burayı da heyetinizin ciddi bir inceletmesini istiyorum.

Belediyelerin meclis kararıyla mabetlere olduğu gibi eğitim kurumlarına, yurtlara, okul pansiyonlarına ve hastanelere de indirim bedeli ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verilmesine olanak sağlanmaktadır. Şimdi, bu uygulamadaki temel amaç nedir, merak ediyorum. Önce yurtların ve okul pansiyonlarının genel yapısını konuşmamız gerek. Bugün yüzlerce öğrencimiz yurtsuzdur. Devletin verdiği yurtlar yeterli değildir. Yurtlar şimdi hangi cemaatlere bırakıldı, merak ediyorum, çocuklar nerede barınacak? Temel sorun, yurt ve pansiyonların kullanma suyu değil, devletin ve her zaman iddialı olduğunu ifade eden Hükümetin 81 ile açtığı üniversiteler değil, bu üniversiteler açılırken beraberinde de yapmadıkları yurtları bu ülkede bir temel sorun olarak görme zamanı geldi, geçmektedir. Temel sorun, barınma koşullarının yetersizliği. Çocuklar devlet yurduna sığmayıp cemaatin eline devlet eliyle teslim edilmektedir. Düzenleme yapılacaksa önce bu yurt sorununa el atılmalıdır.

Bir ülkenin gelişmesinin temel ayağı üretimdir. Biz ülkemizin gelişmesi, çiftçimizin, köylümüzün ürettiğini satabilmesi için çalışmalıyız. Oysa sizler sürekli çiftçinin, üreticinin zararına işler yapmaya devam ediyor ve alışkanlık hâline getirdiniz. İthalatı serbestleştiriyorsunuz, çiftçi kendi ürününü satamıyor, üretimi hapsediyorsunuz. Türkiye'nin birçok yerinde çiftçinin ürettiği ürünlere yasaklar konuldu, kotalar getirildi.

İlgili torba kanunla Adıyamanlı, Malatyalı tütün üreticisini sokağa çıkardınız çünkü ayakta durma, tek ürünü o yörede ve bölgede tütündür, buna da acımasızca dokundunuz. Torba yasa düzenlemesiyle makaron veya yaprak tütün kâğıdına ticari amaçlı sarmalık kıyılmış tütün doldurulması, satılması, bulundurulması ve nakledilmesi yasaklanmıştır. Türkiye'de daha bakkalın, bayinin, marketin eline değmeden parasının devlet kasasına ödenip sonra ürünün alındığı TEKEL'i el birliğiyle batırıp şimdi ise az sayıda bıraktığımız tütün üreticisine, yerli tütün üreticisine kimyasallara bulaşmadan doğal tütünün satışı noktasında yasal düzenlemelerle engeller çıkarıyorsunuz. Bunları satanlara, satışa arz edenlere, bulunduran veya nakledenlere üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası verilecek. Sarmalık kıyılmış tütün üretenlere ve satanlara, satışa arz edenlere, nakledenlere veya bulunduranlara 5 bin liradan 50 bin liraya kadar idari para cezası olacak. Başlıca geçim kaynağı kıyılmış tütün olan çiftçiye bunu yapmak da reva değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine, bir başka ayrıntı ve çiftçinin sorun yaşadığı bir konu arazi toplulaştırma konusu. "Madde 89'la arazi toplulaştırma sorunu resen çözülecek." denilmektedir. Sayın Bakanım, Türkiye'de sisteme kayıtlı çiftçi sayısı oldukça az, arazi de oldukça fazladır. Bunun temel nedenine bakıldığında sizler de arkadaki bürokratlarımız da görecektir ki Türkiye'de tapuların birçoğu dedeler, dedelerin babaları, bir başkalarının adına. Bunlar çözülmediği için yeteri kadar ne üretimde ne toplulaştırmada ne de sisteme kayıtlı çiftçi sayısında gerçek üretici bazlı artışlar olamamaktadır. Yatırım teşviklerinin büyük bölümünü büyük arazi sahipleri kullanmakta ama gerçek

üretici, köylü, çiftçi, köyde yaşayanlar bu hisseli tapular üzerinden kullanıp yararlanamamaktadır. Çıkarılacak düzenlemede Sayın Bakanım, bir defaya mahsus bu dedeler adına olan mülkiyetlerin harcını devlet kendi bünyesinden karşılayıp şu tapuların güncel, reel torunlara ya da yaşayan kimse onların adına bir düzenlemenin yapılması gerekir. Türkiye’de bu kanayan bir yara, hiç kimse de buna el atıyor. Eğer doğru bir çözüm üretilecekse bu konuda bir çalışmanın yapılmasının yararlı olacağına inanıyorum.

Tekrar bu torba yasada ortak anlayışla, muhalefetin de önerilerini dikkate almanız dilek ve umutlarımla başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Durmaz.

Sayın Çam, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının çok değerli temsilcileri, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Uzun bir aradan sonra yeni yasama döneminin Parlamente’ye, ülkemize, yurttaşlarımıza hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum. İyi bir yasama dönemi geçireceğimizi ümit etmek isterim ama Parlamente’nin açıldığı gün hemen bir torba kanunla karşılaşmamız tabii ki bizi şaşırtmadı, geleneksel bir durumla karşı karşıyayız.

Mehmet Şimşek, Sayın Ağbal ve Sayın Lütfi Elvan’ın, orta vadeli programın açıklandığı gün Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne sevk edilen 3’ü geçici 129 esas maddeden oluşan 132 maddelik torba yasa tasarısında 13 ayrı vergi kanunu, gelir, kurumlar, ÖTV, özel iletişim vergisi, MTV, veraset ve intikal, gayrimenkul sermaye iratları, stopajı ilgilendiren 30 değişiklik maddesi yer almaktadır. Bunun yanı sıra hazine yasası, fonlar yasası, bütçe yasası, kamu maliyesiyle ilgili değişiklikler de bu torba kanun içerisinde yer almaktadır. En önemlisi, hazine borçlanma yetkisiyle ilgili değişiklik, 70’inci maddede yer alan düzenlemeyle 1 Ocak 2017 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere hazineye 37 milyar TL tutarında ilave borçlanma yetkisinin verilmesidir. Benden önceki konuşmacılar da bunu çok detaylı bir şekilde açıkladılar. 2017 yılı Bütçe Yasası’nda bu tutar 52 milyar TL idi ve şimdi 89 milyar TL’ye çıkartılıyor. 76’ncı maddede ise hazineden fonlara yapılacak aktarmalarla ilgili düzenleme getirilmektedir.

Orta vadeli program ve 132 maddelik bu ayrıntılı torba yasa tasarısının eş zamanlı olarak sevk edilmesi bu yasa değişikliklerinin çok önceden hazırlanıp tasarlandığını da göstermektedir. 16 Nisan referandumu öncesinde bol keseden dağıtılan 207 milyar TL tutarındaki hazine garantili KGF ve KOSGEB kefaletli faizsiz ya da düşük faizli krediler, kaynaklar vergi ve KDV indirimleri, istihdam seferberliğinde vazgeçilen gelir vergisi ve sosyal güvenlik primleri gelirleri, beyaz eşya, mobilya, konut ve yatlarda yapılan ve süresi 30 Eylülde dolan KDV, ÖTV muafiyetleri bütçeyi ve hazine kaynaklarını sıfırladı; bütçe açığı katlandı, hazine borçlanmaya hız vermek zorunda kaldı. Hazine yüksek miktarda borç almaya başlayınca faizler yükseldi, hazine 2017 yılı borçlanma limitlerini tüketti, son olarak açıklanan ekim-aralık dönemi, üç aylık borçlanma programına göre 29,4 milyar TL daha borçlanma yapılacak. Torba yasada buna ilave olarak 37 milyar TL daha borçlanma imkânı getiriliyor.

Bütün bunlara rağmen genel olarak ekonomik tabloya baktığımızda, ülkemiz olağanüstü hâl koşullarında hak ve özgürlüklerin askıya alındığı bir konjonktürün içinden geçmektedir. Böylesi bir konjonktür kendisine uygun bir ekonomiyi de ister istemez inşa etmektedir. Hak ve özgürlükler gibi kaynak ve ulusal gelir de demokratik biçimde değil, keyfi biçimde dağıtılmakta, gelir adaletsizliği ve çarpık büyüme ülkemizin önemli sorunlarının başında gelmektedir. IMF’ye ait son veriler, küresel

büyümenin 2017 yılında yüzde 3,5'a ulaşacağını, Türkiye'nin dâhil olduğu çevre ülkelerde 2017 büyümesinin ortalama yüzde 4,5'u bulacağı şeklindedir. Başka bir ifadeyle, Türkiye'de büyüme çevre ülkelerde yaşanan büyüme eğiliminden farklı değildir ve olmayacaktır. Parlıtlı büyüme verilerinin arkasından dönemsel dış dünya konjonktürünün lehte esen rüzgârları ve bunun yanında AKP rejiminin bütçeyi riske ederek açtığı bol kepçe kredi akışı ana kaldıraçlar olarak iş görmüştür. Bunlardan dış kaldıraç, sadece bu yıl 10 milyar dolara yakın sıcak para akışını, bunun da üçte 2'sinin borç olarak girmesini getirmiş, bu giriş dolar kurunu aşağı çekerek ithalatı artırmıştır. Bu kaldıraçla büyüme artarken öte tarafta dış borç stoku kabarmış, firmaların döviz yükümlülükleri yeniden yükselmiştir. Dış iklimde şemsiyenin ters dönmesi hâlinde, ki eninde sonunda da bu kaçınılmazdır, yeniden dolar tırmanışı borçlulara zor günler yaşatacaktır. İçeride açılan bol kepçe kredi genişlemesine kefil olan devlet hazinesi, belli bir riski de üstlenmiştir. Kredi dönüşlerinde aksama hem banka sistemini hem de hazineyi zor duruma sokabilecektir. Sıcak para ve kredi genişlemesi kaldıraçlarının üstünde yükselen büyüme, ikinci çeyrekte iç tüketime fazla yaslanmamış, daha çok ihracata ve inşaat yatırımlarına odaklanmıştır. Büyük çevre tahribatı, tarih ve doğa varlıklarını rantta açmaya dayalı bir inşaat furçasına karşılık sanayiye geliştirecek makine, teçhizat yatırımlarında artış değil, beş çeyrektir gerileme gözlenmesi de vahim bir olgudur. Öte yandan, ihracatın büyümeye katkısı mercek altına alındığında, bunun dolar kurunun cazibesi ve düşük tutulan ücretler sayesinde sağlanan bir imkânla yapıldığı anlaşılmaktadır. Dış ticaret hadleri, Türkiye'nin birim ithalatı daha pahalıya, birim ihracatı ise daha ucuza yaptığını; bu anlamda yoksullaştıran bir dış ticaret ve büyüme patikasında olduğunu göstermektedir.

Özetle, yüksek enflasyon, işsizlik, yüksek bütçe ve cari açık ile sıcak para girişine dayalı büyümenin 2017 için değilse de 2018 için sürdürülmesi çok kolay görünmemektedir. Mevsimsel, takvimsel ve de iç ve dış konjonktürün etkilerini bir kenara ayırdığımızda ülke ekonomisinin nasıl büyüdüğünü birkaç cümlede açıklamak mümkündür. Öncelikle, son çeyrek büyüme rakamlarının da ortaya koyduğu şekilde, milli gelirdeki artışın kaynağı giderek üretken sektörlerden uzaklaşmakta, toplumsal refaha ve istihdama katkı sağlamayan sektörler üzerinden gelir artışı sağlandığı görülmektedir. Üretken olmayan bu sektörler arasındaki parlayan yıldız inşaat olurken tüm sermaye, ülkenin doğasını, kentsel dokusunu katleden rant paylaşımından pay kapma yarışına girmiştir. Oysa bilindiği gibi, inşaat ve inşaatla paralel çalışan hizmetlere ait sektör kolları üretimi artırmayı değil, üretilmiş el koymayı, gelirden daha fazla payı üretimsiz bir şekilde paylaşmayı amaçlamaktadır. Üretim artmayınca istihdam da artmaz, üretim teknikleri ve yeni teknolojiler gelişemez, ülke ekonomisi bir çöküntüye ve yozlaşmaya doğru sürüklenir, çoğunluğu genç nüfustan oluşan iş gücü de bu karanlık sona doğru sürüklenmiş olur. Tüm üretimini ithalata bağımlı olarak sürdürebilen, ileri tekniklerin tümünü dışarıdan sağlayan bir ülke gençliğine taşeronlaşmadan başka ne vadedilebilir bunu da merak ediyoruz.

İşte bu nedenledir ki, örneğin son çeyrek verilerinden yola çıkarsak, yüzde 5,2 büyüyen bir ekonomi aynı zamanda yüzde 10'un üzerinde seyreden işsizliği de üretmektedir. Hatta gençler arasındaki işsizlik oranının yüzde 20'yi aştığı açık ve nettir. İktidar, mali yönden sıkıştıkça vergi sopasını hatırlıyor ama vergilendirmediği kesimleri vergilendirmek -sınıfsal tercihleri gereği- bir türlü aklına gelemiyor. Yeni yıl için öngörülen vergi sağanağının hangi ihtiyaçlara karşılık geldiği sorusuyla şöyle başlayabiliriz.

Birincisi: Geçen yıl yapılan vergi ve sosyal sigorta indirimlerinin, ertelemelerinin bir şekilde telafisi gerekiyordu; indirimler vergisini ödemeyenlere, ceremesi halk kitlelerine diyebiliriz, bunu böyle açıklayabiliriz. Çünkü indirimler özellikle beyaz eşya ve benzerlerinde, 150 metrekareyi aşan konutlarda belirli ölçülerde halk tüketimine de yansdı. Öte yandan, getirilen vergiler, MTV artışı ve gelir vergisinin üçüncü dilimine yüzde 3'lük zam dışındakiler geniş kitleleri fazla rahatsız edecek türden

değildi. Gerçi gelir vergisi kaynakta kesildiği için orta-üst düzey ücretlilerin tepkisi de gecikmelidir. Meyveli gazozu yüzde 25 ÖTV uygulanacak olması ise, fiyatlar içine gizleneceği için, görünmez kılınabilir ama dahası da var.

İkincisi: Vergi barışlarının birinci derecede sorumlu olduğu ama diğer siyasi, idari etkenlerin de katkıda bulunduğu nedenlerle Maliyenin vergi tahsilat oranları dramatik ölçülerde gerilemiştir. Vergisini ödemeyen iş adamlarının vergi kaçırması önlenemediği gibi âdeti teşvik edilmiştir. Bu nedenle getirilen vergi artışları vergiden kaçınmanın çok güç olduğu alanlardadır. MTV, talih oyunları, mali kurumların kurumlar vergisi, bunlar sermaye kesimini de çok rahatsız edecek türden değildir.

Üçüncüsü: Vergi kaçakçılırlarına yönelik olarak yapılan vergi, sigorta primi indirimi ve ertelemelerini aşan daha kapsamlı teşvikler gündeme getirilmiştir. Bunların da tafisi gerekiyordu. Kredi Garanti Fonu üzerinden açılan 250 milyar liralık kredi bunun en görünen yüzü oldu ama bu başlığı, köprü, havalimanı, hastane yapımcılarına verilen araç, yolcu, hasta sayısı garantilerine ve bunların artık bütçeye yansımaya başlayan yüklerine kadar götürmek gerekir.

Dördüncüsü: Bütçeden savunma harcamalarının artışı ve daha da artmasının beklenmesi. Bunun için Savunma Sanayi Destekleme Fonu'na da yeni aktarımlar gündemdedir. Yukarıdaki diğer etkenlerle birlikte uzun zamandır ilk kez bütçe açıklarını başlangıç ödeneklerinin oldukça üzerine taşımıştır. Nihayet, bu indirimlerin ertelemelerde, Kredi Garanti Fonu gibi teşviklerde asıl amaç, durgunluk işaretleri veren ekonomiye kritik bir referandum döneminde canlılık kazandırmak veya durgunluk hâlini ertelemek, bu arada zora düşebilecek şirketleri kurtarmaktır. Nitekim, Başbakan Binali Yıldırım yaz başında "Eğer 250 milyar liralık kredi hacmi oluşturulmasaydı bugün 30 bin sanayici, iş adamı göçmüştü, bankalar zora girmişti, ekonomi de maalesef zora girecekti." diyebilecekti.

Bütününe baktığımız zaman, teşviklerin yükünün geniş kitlelere aktarıldığı açıktır. Şirketler, bankalar zora düştüğünde yardıma çağrılanlar yine geniş halk kitleleridir, bunların düşük bireysel tasarruflarıdır, eğer tasarrufları yoksa tüketimlerinin tayılanmasıdır. Ama bu daha başlangıçtır. Şimdi getirilen vergi artışlarıyla, bu yılki bütçe açıklarının tafisininin bile mümkün olmadığı görülmektedir. 2017 bütçesinin ek açıkları, torba kanuna eklenen ek borçlanma yetkisi veren maddeye göre, 37 milyar TL'dir. Oysa, getirilmek istenen vergi artışlarının getirisi 28 milyar TL olarak hesaplanmaktaydı. Dolayısıyla, hem yeni vergi, fiyat artışları gündeme gelebilir hem de zaten Orta Vadeli Program'da üç yıl üst üste 10'ar milyar dolarlık özelleştirme gelirleri tahmini, artık satılacak mal mülk azaldığı için doğrudan toplumsal tüketim alanlarına yönelebilir. Düşük memur ücretlerinin telafi mekanizması olarak çalışan kamu lojmanlarının satışının şimdiden dile getirilmesi bunun dışı vurumudur.

Şimdi gelelim vergilere dönük halk tepkilerine karşı iktidarın geri adım atmasına. Aslında bu vergilerden en görünür ve yakıcı olanı araç sahipliğine getirilen zamlardır. Bunlar hem araç parkının yarısından biraz fazlasını oluşturan özel otomobil sahipliğine hem de ticari araç sahipliğineydi ki ticari araçların büyük bölümü de esnafın kullandığı hafif ticari araçlardı. İktidar, tepkiden çekindiği için olacak, zam oranını da gizleyerek açıklamıştı. Her yıl yeniden değerlendirme oranıyla yükseltilen sabit miktarlı tarifede 2018 için öngörülen yüzde 40'lık zam oranı esasen devasa bir artışı ama asıl artış oranlarını gizliyordu. Yüzde 40'lık artış sadece 1.300 santimetreküp altındakiler ile 1300-1600 santimetreküp arasında olup vergisiz değeri 40 bin TL'yi aşmayan taşıtlarda geçerliydi. Yani 20 basamaklı olarak oluşturulan tarifinin sadece 2 basamağı için geçerliydi. Bu iki basamak toplam satışlar içinde yaklaşık üçte 1'lik bir pay almaktadır. Bu silindir hacimlerinde kalan ama değeri 40-70 bin TL arasındaki taşıtlarda artış oranı yüzde 54'e, 70 bin TL'yi aşanlarda da yüzde 68'e yükseliyordu. Tarifinin izleyen dilimlerdeki daha yüksek silindir hacimlerinde de artış oranı alt matrah basamağında yüzde 54, üst matrah basamağında ise yüzde 68 olarak düzenlenmişti. Ama şu çarpıklığa bakar mısınız:

Değeri 475 bini aşmayan 4.001 santimetreküp üstü bir araçta artış oranı yüzde 54 iken, değeri 70 bin TL'nin üzerinde ama 1.300 santimetreküp altındaki bir aracın MTV'si yüzde 68 arttırılabiliyordu. Maliye bu çarpıklığı gizlemesin de ne yapısın?

Tepkiler bir vergi sağanağı olarak algılanan düzenlemelerin bütününe oldu ama asıl tepki MTV'ye yönelikti çünkü giderek bir lüks ulaşım aracı olmaktan çıkan ve taşıt sahibi olmayan alt gelirli kesimlerin de ulaşmaya çalıştığı bir tüketim biçimini cezalandırıyordu. Bir başka ilginçlik de şuydu: Köprü yapımcılarına asgari araç geçişi üzerinden güvenceler veren siyasi iktidarın araç sahipliğini caydıracak düzenlemelerle kendi hazinesinin yükünü arttırmayı göze alması, kendi topuğuna silah sıkmasıydı.

Görüşmeye başlanan torba kanun dar gelirliileri yoksullaştıracak, bütçe kaynaklarının büyük şirketler lehine transfer sonucunu doğuracak çok sayıda mali düzenleme içermektedir. 130 maddeden, 76 sayfadan oluşan bu torba yasa tam 53 ayrı kanunda değişiklik yapmaktadır. 53 kanunu değiştirme iddiasındaki bir torba, 16 Nisan şaibeli referandumun büsbütün işlevsiz kıldığı Parlamento üzerinde ağır bir test sürüşünden başka hiçbir şey değildir.

Uçağa binen herkesin kişisel verilerini işleyip paylaşmaktan özel eğitilmiş silahlı güvenlik görevlisi buldurmaya, Saraçoğlu Mahallesi'nin satışından WhatsApp vergisine, İslami finansman kapsamındaki mudaraba-muşaraka araçlarının kullanımından fikir, sanat eseri çoğaltan cihaz ithalatçılarından kesilen paraların bütçeye aktarılmasına, ek bütçe kanunuyla getirilmesi gereken 37 milyar TL borçlanmanın araya sıkıştırılmasına kadar uzupuzun bir listedir. Bu uzun liste Mecliste sadece iktidar partisi varmış gibi yasalaşacaktır.

Torbadaki bir madde, şirketlerin döviz borcu yükümlülüğünün kaygı sebebi olduğu anlamına geliyor. Malum, reel sektörün döviz borçluluğu önemli bir risk. Merkez Bankası Kanunu'nda bu riski izlemeye dönük bir değişiklik yapılıyor. Tasarıya göre, Merkez Bankası artık sadece bankalar ve mali kurumlardan değil, şirketlerden de bilgi isteyebilecektir. 37'nci maddede gerekçe şöyle anlatılmış arkadaşlar: "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının temel amacı olan fiyat istikrarının sağlanması ile finansal sistemde istikrarı sağlayıcı para ve döviz piyasalarıyla ilgili düzenleyici tedbirler almak gibi birçok görevi bankanın sağlıklı, doğru, güncel ve sistemli olarak veri elde edebilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu bakımdan bankanın sadece bankalardan ve mali kuruluşlardan bilgi alması da yeterli olmayabilecektir. Reel sektörün yabancı paraıyla borçlanmasından kaynaklanan borçlanma ve kur riskinin bilinmesi değerlendirilmesi de bankanın amaç ve görevlerine hizmet edecektir." denilmektedir. Bu düzenleme, aslında Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in aylar önce açıkladığı "Sistemik Risk Veri Takip Modeli"yle uyumlu. Şimşek, geçen martta reel sektörün kur riskine yönelik sağlıklı bir gözetim imkânının oluşturulması, doğru politikaları belirlemek üzere çalışıldığını haber vermişti. Buna göre, toplam yabancı para borcunun yüzde 83'ünün borçlusunu olan 2 bin firmaya dair detaylı veriler toplanacaktı. Oluşturulan veri setiyle de firmaların stok döviz pozisyonu ve kısa vadeli döviz nakit akışı izlenebilecek. Reel sektörün borç yükünde ekonomiyi canlandırmak amacıyla kullanılan fakat nasıl kullanıldığı bir miktar şüpheli de olan Kredi Garanti Fonu kredilerinin payı büyük. Torba kanunun belki de en işlevsel maddesi, fotoğrafın tamamını gösterecek verileri derlemeye dönük bu madde olacak fakat bu konuda da olumlu düşünmeyi gölgeleyen bir başka düzenleme, yine aynı bu torba kanunda, tasarının Türk Ticaret Kanunu'yla uyumlu olması adına, Merkez Bankasındaki denetim kurulunun kaldırılmasını öngörüyor. Merkez Bankasının Denetleme Kurulu, her türlü işlemi denetleyerek rapor hazırlayıp sunma yetkisine sahipken yapılmak istenen değişikliğin gerçekten TTK'ya uyum mu yoksa bir başka nedene mi dayandığının tasarının görüşmeleri sırasında ortaya çıkacağını ve Sayın Bakanın ve ilgili Merkez Bankası yetkililerinin buraya gelerek bununla ilgili bizi geniş anlamda bilgilendireceğini ümit etmek istiyoruz.

Sonuç olarak, sanayileşme hamlesini tamamlamamış hiçbir ülke gelişmiş bir ülke hâline gelemez. Bunun yanı sıra, istihdam odaklı, öncelikli sektörlerdeki bölgesel kalkınmaya yönelik sanayileşmeyi hedeflemedikçe sanayi hamlelerinden bahsetmek olanak dışıdır. Ülkemizin acil olarak halkçı, devrimci, emekten yana iktisadi bir yaklaşıma ve modele ihtiyacı vardır. Emeği, mühendisliği, bilimi, tekniği, sanayileşmeyi toplumsal refah amacına doğru yönlendirmeye, ülke kaynaklarını etkin bir dağılımla üretken ve istihdam yaratan sektörlerle yönlendirmeye, dolayısıyla toplumsal refahı sağlayıcı bir büyümeye gereksinim vardır. Tüm bunlarla sıkı sıkıya bağlantılı olarak bilimsel düşünce ve üretimin yasak ve sınırlamalarla yok edilmediği, özgür düşüncenin suç sayılmadığı, eğitim ve çalışma yaşamının gericileşmeye terk edilmediği, laik, demokratik bir anlayışa ihtiyaç giderek büyümektedir.

Bu dilek ve arzularla yeni yasama döneminde Parlamentoya ve Plan ve Bütçe Komisyonuna başarılar diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Çam.

Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de yeni yasama yılının hayırlı olmasını diliyorum.

Vefat eden Gaziantep Milletvekili Abdulkadir Bey kardeşimize de Allah'tan rahmet diliyorum.

Değerli arkadaşlarım, önce usulle ilgili birkaç cümle söylemek istiyorum. Tabii çok konuşuldu bu konu ama konuşulmaya değer. Bu torba yasa meselesi maalesef bir türlü vazgeçemediğiniz bir enstrüman, araç hâline geldi. Yani, aslında İç Tüzük'te torba yasanın nasıl, ne şekilde çıkarılacağı bilinmiş olmasına rağmen, bu yasada olduğu gibi, 60 küsur yasayı değiştiren farklı düzenlemeler yine bir torbaya doldurulup önümüze çıktı.

Değerli arkadaşlarım, bunlar şekildir, netice itibarıyla biz önümüze bir hedef koyduk, bu hedefe doğru gidiyoruz, işe bakın diyebilirsiniz. Aslında bu yaklaşım yeni bir yaklaşım değildir, belki de cumhuriyet tarihinin en önemli genellemesi var, işte “Bizi millet seçti, istediğimizi yaparız.” Yapıyorsunuz da fiilen ama aslında bu iş böyle değil yani sizi millet seçti ama hukuk ne istiyorsa onu yaparsınız, hukukun dışına çıkamazsınız. “Ya, çıkıyoruz işte, ne olacak?” Yani, bir gün bir şey olur arkadaşlar yani bunu bir şekilde bilmek lazım. Niye böyle yapıyorsunuz? En çok gerekçe olarak ortaya konulan şey, zaman. İşte “Bir an önce pratik bir şekilde işimizi yapmak istiyoruz.” falan diyorsunuz ama başka önemli bir şey daha var, o da aslında ne yapıldığını tam olarak milletin bilmesini istemiyorsunuz, özellikle böyle durumlarda torba yasaya başvuruyorsunuz, saklamak için. Herkesin onaylayacağı birtakım değişikliklerin yanında, aslında insanların onaylamayacağı rahatsızlık verici değişiklikleri de yerleştiriyorsunuz ve bu şekilde insanlara kabul ettiriyorsunuz. Bu yeni değil, sadece torba yasada değil, başka konularda da bunu yaptınız. Mesela 2010 Anayasa değişikliğinde “12 Eylülcülerini yargılayacağız.” falan diye yaptınız, onu öne çıkardınız ama öyle düzenlemeler yaptınız ki o düzenlemeler sonucunda yargıyı altüst ettiniz ve 15 Temmuzla karşı karşıya kalmamızın en önemli nedenlerinden biri bu.

Sayın Bakanım, şimdi bir düzenleme yapıyoruz gelir artırıcı, azaltıcı bir sürü şeyler var ama henüz milletvekillerine, Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin önüne bir etki analizi koymadınız. Bütçeye ne getirecek bu yasa, sunumunuzda da böyle bir şey yoktu, ben kaçırılmış olabilirim; bütçeye ne getirecek ve bütçeden ne götürecektir bu yasa, bunu belirtmeniz gerekirdi. Sanıyorum önümüzdeki saatlerde bunu yapacaksınız.

Değerli arkadaşlarım, şimdi çok açık, net ki bu bütçe yani 2017 bütçesi ciddi bir şekilde delindi, 2016 bütçesinde olduğu gibi bu bütçe de çöktü. Şimdi, böyle bir yasayla bir düzenleme yapmaya çalışıyorsunuz ve burada ortaya çıkan maliyetleri yani bütçe açığını yine geniş halk kitlelerine yükleyerek ortadan kaldırmaya çalışıyorsunuz. İşte, ne kadarını etkileyecek bilemiyorum ama 18 milyondan fazla emlak vergisi mükellefi var, 12 milyondan fazla otomobil sahibi var, sayısını tahmin etmek çok güçtür, internet, iletişim aracı kullananlar var; bunlara yükleyeceksiniz.

Şimdi, siz kendinizi tanımlarken –şimdi nasıl tanımlıyorsunuz bilemiyorum ama- “muhafazakâr, dindar, mütediyyin” değişik kelimeler kullandınız, “muhafazakâr demokrat” falan da dediniz ama hiç böyle değil. Neoliberalizm diye kapitalizmin yeni bir evresi var arkadaşlar. Bu neoliberalizmin en temel özelliği, “Nerede ne var, hangi köşede bir kuruş var, o kuruşu tespit edelim ve buna çökelim.” Sizin yaptığımız şey de budur. Dolayısıyla size “muhafazakâr”, “demokrat” falan, bunu demekten çok neoliberal, bal gibi neoliberalsiniz ve neoliberal politikaları uyguluyorsunuz. “Yerli, milli” falan bir sürü hamaset var ama uyguladığınız politikalar neoliberal politikalarıdır. “Nerede kaç kuruş var, o kuruşu bulalım, dâhil edelim, buradan bir şey alalım ve büyüklere aktaralım.” Bu bütçeniz de böyleydi, bu torba yasa da böyle bir yasa. Zayıf olandan, orta kesimden alıyorsunuz, geniş kitlelerden alıyorsunuz, daha büyüklere, iri olanlara aktarıyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, bu torba yasanın en çok tartışılacak konularından bir tanesi hiç kuşku yok ki bütçede borçlanma limitiyle ilgili yapmış olduğunuz değişiklikler; bunu siz biliyorsunuz. Bilmemesi mümkün değil Sayın Maliye Bakanının, borçlanma limiti, kamu finansmanı ve borç yönetimi yasasına uygun olması gerektiğini, ek bütçeyle gelmesi gerektiğini. Bunu çok iyi biliyorsunuz ama 2017 yılında koymuş olduğunuz borçlanma aşığı, yüzde 5 yapıldı, daha sonra, artı yüzde 5 yapıldı, bunlar yetmedi; şimdi 37 milyar TL daha bir borçlanma yapıyorsunuz ve bunu Anayasa’ya aykırı bir şekilde yapıyorsunuz, bütçe hakkına aykırı bir şekilde yapıyorsunuz. Yine, gerekçeniz var: “Biz seçildik, istediğimizi yaparız.” Bunu not edin arkadaşlar, siz seçildiniz, bir süre istediğinizi yaparsınız ama ondan sonra bu yapmış olduğunuz hukuk dışı işlerden dolayı hesaba çekilirsiniz arkadaşlar, çekileceksiniz; bundan hiçbir şekilde tereddüdünüz olmasın.

Şimdi, bu torba yasada vergiyle ilgili birçok düzenleme yapılıyor, bunları arkadaşlarımız çok geniş bir şekilde anlattılar, ben tekrara düşmemek için ayrıntılı bir şekilde üzerine düşmeyeceğim ama bu motorlu taşıtlar vergisiyle ilgili, kaç kuruş olacak, ne olacak, yüzde kaç olacak artış, henüz belli değil ama bugün Maliye Bakanının yapmış olduğu açıklamadan anlıyoruz ki yüzde 40’la 4-4,5 milyar TL’lik bir gelir bekleniyordu, bugün “2 milyar TL bir gelir.” dedi. Öyle anlaşılıyor ki yüzde 20-yüzde 25 oranında bir artış yapacaksınız Sayın Bakanım, öyle anlaşılıyor, tahminim. İnşallah daha düşük yaparsınız.

Şimdi, burada enteresan bir şey var -ne yapacaksınız, tabii onu şey yapacağız ama- enteresan olan şu: “Bu motorlu taşıtlar vergisi nasıl bir vergi, ne vergisi?” diye soru sormak gerekiyor. Bugüne kadar eskiliği, çevreyi kirletmesi, motor hacmi, bunlar dikkate alınarak düşünülüyordu, şimdi öyle anlaşılıyor ki bir servet vergisine de dönüşüyor çünkü bedeliyle ilgili de bir düzenleme var bu torba yasada.

Başka şeyler var tabii. Çalışanların üçüncü gelir dilimiyle ilgili yapılan düzenleme çok enteresan bir düzenleme. Yani bütçe açığı var ve adalet ilkesine uygun bir şekilde bu açığı kapatacağsak demek ki imkânları daha çok olanlardan bunu almak gerekiyor. Siz öyle yapmıyorsunuz, burada adalet ilkesini çiğniyorsunuz ve üçüncü vergi dilimi... Üçüncü vergi dilimi enteresan bir dilimdir, hani Özal’ın –Allah rahmet eylesin” sürekli “orta direk” dediği dilim yani 3 bin liradan yukarı geliri olan dilimdir. Bu zaten motorlu taşıtlar vergisi falan da hep bu kesimi ilgilendiriyor.

Değerli arkadaşlar, bu liberalizm falan bizim ülkemizde 1980’li yıllardan itibaren revaç bulduğunda en çok söylenen şey, insanların en temel hayali bir ev, bir arabadır ve zaten 3 bin lira, 4 bin lira, karı koca ikisi birlikte 5, 6 bin lira alan insanların da büyük hayali budur, Anadolu’dan büyük şehirlere falan bunun için gelmek ister, bunun için memur olmak ister falan; kötü bir hayal de değildir, iyi bir hayaldir tabii. Şimdi bu hayal üzerinden vergi koyuyorsunuz Sayın Bakanım yani insanların bir ev, bir araba hayali üzerine vergi koyuyorsunuz. Gerçekten, siz hukukun dışına falan çıkmıyorsunuz, böyle vicdan konusunda da çok kötü örnekler ortaya koyuyorsunuz. Yani bu vicdansızlık arkadaşlar, gerçekten, insanların hayallerine konulan bu vergi vicdansızlık.

Emlak vergisine fren iyi, iyi bir düzenleme yapıyorsunuz. Belediyeler emlak vergisini yüzde 300, yüzde 500 falan yapamayacak; yüzde 50. Bu da tartışılır gerçi, hangi vergilerde nedir, gerçekten öyle bir genellemeyle mi geçmek gerekiyor bunu, yoksa ayrıntılarına bakmak mı gerekiyor ama bir sınırlama getiriyorsunuz. Öbür taraftan da acıtırıcı reçeteler.

Bu özel iletişimle ilgili de bir indirim mi var burada, zam mı var; bu da çok belli değil. Bu da maddeler geldiğinde bunları ayrıca konuşacağız.

Bu taşınmaz satışından doğan kazançlardan istisna daraltılması, burada da ciddi bir şey gizli, aynen bu neoliberalerler “Nerede ne var, kaç kuruş var? Buradan pay alalım.” Değerli arkadaşlar, bu işletme sahipleri, şirketler, büyük şirketler fazla paralarını taşınmazlara yatırmazlar. Bunu daha çok Anadolu’da KOBİ’ler, küçük orta ölçekli işletmeler yaparlar, garanti görürler ve paralarını genellikle buralara yatırırlar. Şimdi, burada satışlarda istisna, yüzde 75’ten yüzde 50’ye düşürüyor yani onlardan bir şey daha alınacak. Yine bu açığın maliyeti. Bu açık nereden ortaya çıktı? Bu da ayrı bir tartışma konusu tabii. Bütçede niye bu kadar açık? Sizin gerçekçeniz “Savunma sanayiiyle ilgili ihtiyaçlar arttı.” Niye arttı? Tabii, savunma sanayisinde bir ihtiyaç varsa bu ihtiyaç karşılanacak fakat savunma sanayisinde ortaya çıkan bu ihtiyaçta sizin politikalarınız ne kadar etkili oldu? Uluslararası politikalarınız, bölge politikalarınız ne kadar etkili oldu? Bunların da bir şekilde tartışılması gerekiyor.

Başka... Daha evvel, buraya yine devrim niteliğinde Sayın Bakan buralara geldi ve bize anlattı; üretimi, istihdamı teşvik etmek için dünya kadar yasa çıkardınız, Kredi Garanti Fonu’yla 220 milyar TL civarında bir para dağıtıldı ama onlardan da beklenen sonuç henüz ortaya çıkmadı. Belki, umarım, önümüzdeki yıl çıkacak, ortaya çıkmadı. İstihdamda da beklenen şeyler olmadı, üretimde de beklenen şeyler olmadı. Büyümeyle ilgili kalemler ayrıca tartışılır, üretimden mi geliyor bu büyüme, yoksa başka kalemlerden mi geliyor, bu da ayrıca tartışılan bir şeydir.

Değerli arkadaşlarım, bu torba yasada dikkat çeken konulardan bir tanesi de madencilikle ilgili yapılan değişiklikler. “ÇED işlemleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından diğer izinlere ilişkin işlemlerde ilgili bakanlıklar ve ilgili kamu kuruluşlarıyla ÇED süresince en geç üç ay içinde bitirilecek. Aksi takdirde, ÇED ve diğer tüm izin başvurularıyla ilgili olumlu karar verilmiş sayılacak, buna göre işlem yapılacaktır. Maden işletmeleri ruhsatı alan ancak arama döneminde gerekli çalışmalarını yapmayan ruhsatlar devredilecek...” vesaire, gidiyor. Madencilikle ilgili yine çevre düşünülmeden, gelecek kuşakların hisseleri, hakları düşünülmeden cesurca adımlar atılıyor.

Değerli arkadaşlarım, bütün bunlar aslında torbayla geliyor ve uzun uzun burada konuşamıyoruz. İhtisas komisyonlarının, ilgili komisyonların bu konuları konuşmaları gerekiyor. Çevre Komisyonunda, enerjiyle ilgili komisyonlarda böyle bir şeye ihtiyaç var mı yok mu, konuşulması gerekiyor.

İşte kurnazlığımız da bir de bu. Yani gerçekten bu yasanın, bu düzenlemelerin Türkiye Büyük Millet Meclisinde bütün boyutlarıyla tartışılması, medyayla, kamuoyuyla paylaşılması ve vatandaş “Ne oluyor, ne olmuyor? Buradan bana ne geliyor, benden ne alıyor?”u bilmesini önlemek istiyorsunuz, böyle bir durumla da karşı karşıyayız.

Şimdi, bu çifte açıkla ilgili probleminiz var tabii. Cari açıkla ilgili sıkıntılar var ama onu izah etmek için, işte, uluslararası dengeler, dünyada olup bitenler, Amerika'da olanlar, FED ne yaptı, Orta Doğu'da ne oluyor, petrol, böyle rahat bir şekilde bunları anlatabiliyorsunuz. Tabii, bütün bunlar da yine sizin politikalarımızla... Şimdi, sorarız: Ya, Almanya'yla niye bu kadar itiştik, didiştik arkadaşlar? Ne oldu? Gerçi, Sayın Başbakan en son dedi ki: "Seçim bitti, artık bundan sonra her şey normale döner." Şu işe bakın arkadaşlar ya, şu hâlimize bakın ya. Bizde seçim vardı, Almanlar, Hollandahılar problem çıkardı falan, biz seçimi aldık; e, şimdi onlarda seçim var, biz problem çıkarıyoruz, sıkıntılar oluyor, onlar seçimi alıyorlar. Ondan sonra diyoruz ki: Eh, mesele yok işte, işler artık bundan sonra normale dönecek. Bu kadar basit yani bir ülkenin idare edilmesi bu kadar basit. Tamam, biz böyle bakıyoruz da acaba Almanlar nasıl bakıyor? Bu da ayrı bir şey. Çifte açıkla düzeltmeyle ilgili çalışma ve maalesef, faturanın olduğu gibi dar gelirliye, orta sınıfa, orta direğe yüklendiği bir paketle karşı karşıyayız.

Bu torba yasada yapılan düzenleme, 76'ncı maddede sanıyorum, burada çok karmaşık ve üstü kapalı cümlelerle "Hazinenin, bütçeye konulacak ödenekten Bakanlar Kurulunca belirlenecek alt ve üst sınırlara bağlı olarak fonlara..." Ama Varlık Fonu kastediliyor, çok enteresan bir şey. Bu Varlık Fonunu buraya gelince, yasayı konuşurken çok tartıştık falan ama Bakan hiç oralı olmadı, Hükümet hiç oralı olmadı, bildiği gibi bu Varlık Fonu'nu çıkardı. Şimdi, Varlık Fonu'yla ilgili ne oldu, ne olmadı bilmiyoruz. Arkadaşlarım, ben defalarca soru önergesi verdik, çok fazla cevap verilmiyor. Sonra, Varlık Fonu Başkanı görevinden alındı, Sayın Cumhurbaşkanı dediler ki: "Reorganize edeceğiz." Yahu, organize olan neydi de şimdi reorganize edeceksiniz? Allah aşkına, bu Varlık Fonu ne yaptı? İşte, Savunma Sanayii Fonu'ndan mı, nereden aktarmıştık Sayın Bakanım 3 milyar TL'yi? Başka yerlerden paralar aktardık, şimdi oraya biz tekrar para arıyoruz. Soruyorum: Ne yaptı bu Varlık Fonu on ayda arkadaşlar? Ne oldu? Hangi kaynakları oluşturdu? Hangi büyük kamu yatırımlarına katkı sağladı? Bunu bilmiyoruz ama şimdi bu düzenlemeyle, bizim vergilerimizle tekrar Varlık Fonu'na para aktarılacak. Çok enteresan, ilginç, düşünülmesi, hatta üzerinde kara kara düşünülmesi gerekli bir düzenleme.

Şimdi, tabii, açık kapatmayla ilgili bir şey aslında, yapılan şeyler açık kapatma. Bu açık kapatma da iki önemli alandan geliyor. Savunma sanayisiyle, sürekli Türkiye'nin güvenliğiyle ilgili problemlerden söz ediliyor. Sanki işte, her an her şey olabilir, bir gece ansızın gelebiliriz, o sebepten dolayı gibi gösteriliyor ama başka büyük açıklar var. Daha ileride hiç hesap veremeyeceğiniz, ülke olarak bizi felakete sürükleyecek bir başka düzenlemeniz var, kamu-özel ortaklığı, yap-işlet-devret, yap-kirala-devret işi. Buradan ne kadar açık oluşuyor? Yani 2017'de ne kadar oluştu? 2018'de, 2019'da ne kadar oluşacak? Verilen garantiler, işte, hasta, geçiş garantileri ne olacak? Bununla ilgili çok ciddi bir kara delik oluştu, biraz buna yönelik. Tabii, Kredi Garanti Fonu'yla ilgili de bu verilen krediler nerelerde kullanıldı, nasıl kullanıldı? Umarım, bütçe görüşmelerinde sayın bakanlar tarafından bilgiler verilecek. Ne kadarı battı? Hakikaten istihdama ne kadar katkı sağladı? Bu paralar alınıp başka yatırımlar mı yapıldı, döviz mi alındı? Çocuklarının düğünleri mi yapıldı yoksa gerçekten üretime bir katkı sağladı mı, gerçekten istihdama bir katkı sağladı mı bunlar bilmiyoruz.

Bu yasa değişikliği yine, aynen neoliberal mantıkla, köşede kenarda ne varsa onları toplamaya yönelik. İşte, bu, memurlarla ilgili kefalet sandığı nakit fazlası, zimmet mimmet problemlerinde kullanılanlar şeye aktarılıyor. Kültür Bakanlığında fikir, sanat eserleriyle ilgili oluşan fon şeye aktarılıyor. Yani köşede kenarda ne varsa toplanıyor, hani, meşhur, müflis tüccar hesabı, bir şekilde toplanıyor.

Şimdi, hazine birliği falan diye bir gerekçe de ortaya konulmuş ama bu hazine birliği nasıl bir hazine birliği? İşte, sizin Varlık Fonu gibi bir iddianız var, diyorsunuz ki: "Orada 200 milyar dolarlık bir kaynak oluşacak." Hazineden de sürekli olarak oraya para aktarıyorsunuz ve ona hiçbir hesap da

soramıyoruz, Sayıştay denetiminin dışında yapılan bir düzenleme. Bu kamu-özel iş birliği, yap-işlet-devret, yap-kirala-devret; burada da aynı şekilde. Bütün bunlar olurken nasıl bir hazine birliğinden söz edilebilir, ayrıca bunların üzerinde konuşulması gerekiyor değerli arkadaşlarım.

Evet, iddiamı tekrar ediyorum: Burada yapılan düzenlemeler büyük çoğunluğuyla –iyi olanlar da var, çok az- dar gelirliden, orta sınıftan alınıyor ve büyük şirketlere, büyük olanlara naklediliyor, bu çok açık, net arkadaşlar.

Ek bütçeyle gelmesi gereken madde, işte, torbaya konulma, borçlanmayla ilgili... Bunun altını bir daha çizmek istiyorum, bunlar gerçekten, ileride hepinizin, hepimizin başını ağrıtaacak düzenlemelerdir.

Şimdi, çok güldüğüm bir tartışma var, işte, Sayın Bakanımız çıktı, yüzde 40 –yüzde 40 da değildi, yüzde 60’ı da geçiyormuş- açıklamasını yaptı, ondan sonra, gazeteciler, birileri sustu, durdu, çok uyanık olanlar çıktı, “Şimdi Cumhurbaşkanı çıkar ‘Böyle olmaz.’ falan der.” dedi. Gerçekten de öyle oldu. Sayın Bakanımız kendi kafasına göre iş yapmış. Niye öyle iş yapıyorsunuz Sayın Bakanım kendi kafanıza göre? Sorun büyüklerinize, sorun arkadaşlarınıza. Bu, gerçekten, bu milletle, bu halkla, dalga geçmek sözü falan beni çok rahatsız ediyor ama en azından ciddiye almamak anlamına geliyor. Yani koca bir Hükümet bunları oturur, ne olacağına, ne olmayacağına, bunlara karar vermez mi?

Meralarla ilgili madde gelince konuşacağız. Geri çektiniz daha evvel, toplumsal muhalefeti gördünüz, geri çektiniz. Defalarca buna benzer şeyler yaptınız; muhalefeti görüyorsunuz, geri çekiyorsunuz, sonra bir yerlerde getiriyorsunuz. İyi ki yasayla falan getirip tartıştırıyorsunuz, yoksa OHAL kanun hükmündeki kararnameleriyle de bunu yapabiliirdiniz, yapıyorsunuz da zaten. Hele yaz ayında çıkan, Meclis tatile çıktıktan sonra çıkarılan olağanüstü hâl kanun hükmündeki kararnamesi zaten Meclisi falan ortadan kaldırmıştır. Kalıcı düzenlemeler yapıyor sizin yerinize geçerek değerli arkadaşlarım, Anayasa’nın verdiği yetkileri aşarak düzenlemeler yapıyor. Şimdi, meralarla ilgili iş bu şekilde, daha evvel devredışı olan konu, meralar geliyor. Ondandır, efendim, bizde et fiyatları... İthal et gelecek de, Sayın Fakıbaşa marketlere verecek de ucuz satılacak falan, bunları şey yapıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bakın, elbette problemler var, elbette dünya zor bir dönemden geçiyor, Türkiye’deki bütçeyi denkleştirmek için, refahı biraz daha artırmak için çırpınacağız, çalışacağız, edeceğimiz ama adalet ilkesi diye bir ilke var. Bakın, büyük bir kaynak var. Şimdi, Kadir Topbaş’ı gönderdiniz ya Kadir Topbaş’ı, ben iddia ediyorum buradan, Kadir Topbaş görevde kaldığı on üç sene içinde İstanbul’da asgariden 300 milyar dolarlık imar rantı toplandı ve dağıtıldı, kaç kuruş vergi aldınız? 300 milyar dolardan söz ediyoruz, fazlası olabilir. İddia ediyorum, eğer “Gel, ispatla.” falan dersenez otururuz, ispatlayabiliriz, bunlara bakabiliriz.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Son cümleler, bağlıyorum.

Eğer bu açığı kapatmak istiyorsanız bunlara el atmak gerekiyor.

Bir şey daha: Ne kadar ekonomik tedbirler alırsak alalım arkadaşlar, açığı kapatamayacağız. Siz liberal bir ekonomiyi şey yapmışsınız, kapitalist ekonomi içinde gidiyorsunuz ve dünyanın bir parçasısınız. Burada nereye yatırım gidiyor, nerede refah olduğu belli. Eğer demokraside iyileştirme olmayacaksa, eğer hak ve özgürlüklerde iyileştirme olmayacaksa, eğer Türkiye’nin kuvvetler ayrımını ihmal ettiği düşüncesi, gölgesi devam edecekse hangi ekonomik tedbirleri alırsak alalım biz Türkiye’yi düze çıkaramayız, bu arabayı düze koyamayız diyorum.

Bir cümleyle de bitireyim değerli arkadaşlarım. Tütünle ilgili var ya, Reji İdaresini yeniden getiriyorsunuz. Ya, bu insafsızlıktır, insafsızlık. Seksen sene sonra, yüz sene sonra aynı şeyi getiriyorsunuz. Ya, bizim tütünlerimizi, tütüncülerimizi... Neoliberal... İşte, Kemal Derviş’in on

beş günde 15 yasasından biri buydu, Reji İdaresi. Şimdi, bakın, burada cezalar getiriyorsunuz, size bir öneride bulunayım Sayın Bakanım: Bunu ihale edin, bu yasaları takip etmeyi ihale edin, yabancı şirketlerin kuracağı kolcu birliklerine verin, yüz sene evvel olduğu gibi Fransız şirketler nasıl insanlarımızı kovalıyorduysa, tavşan öldürür gibi öldürüyorduysa takip etsinler, kolcu güçler öldürsünler, yaptığımız iş budur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Bekaroğlu, sağ olun.

Sayın Böke, buyurun lütfen.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri; doğrusu yani neresinden tutup konuşulabilir olduğunu anlayamadığımız bir kez daha bir torba yasayla karşı karşıyayız. Öyle bir şey ki hakikaten “Ülkeyi çökertmek için makroekonomik bir ölüm fermanı yazın.” deseniz iktisat bilenler tam da böyle bir şey yazarlardı. Bugün tartışıyor olduğumuz bu torba yasa tek kelimeyle şöyle özetlenebilir: Bu Türkiye’nin makroekonomik ölüm fermanıdır. Bu ölüm fermanın içerisinde sınıfsal bir tercih yapıldığı açıktır. Bu sınıfsal tercihe dair tartışmanın da detaylı yapılması gerektiği aşikârdır. Burada ortaya çıkan vergiler, ortaya çıkan ekonomik yük tamamen orta sınıfın üzerine yüklenmektedir. Ama ben bugün orta sınıfın üzerine yüklenen vergiyi küçümsediğim için değil, ona daha sonra maddelerde detaylı gireceğim için bir kenara bırakıyorum ama makroekonomik çerçevede ortaya konan yıkımın Türkiye’ye ne getireceğini tartışmak için daha genelden bir tartışmayı daha değerli buluyorum.

Bugün Türkiye’de hukuk bırakmadınız. Yani sokaktan size oy veren seçmeni de çevirseniz, muhalefete oy veren seçmeni de çevirseniz ve “Bir haksızlık olduğu takdirde seni koruyacak bir düzen var mı?” diye sorsanız yanıtın “hayır” olacağını siz de bizim kadar iyi biliyorsunuz. Adalet duygusunun olmadığı yerde kurallı işleyen bir ekonomik düzenin olması mümkün değil. Dolayısıyla, bugünkü torba yasadaki çok önce zaten siz bu ölüm fermanını yazmaya başlamıştınız hukuku ortadan kaldırarak. Ama üstüne bir şey daha yapıyorsunuz bugün: Hukukla beraber demokrasiyi de yok ettiniz. Yani bunca tartışılması gereken meseleyi bir tane iyinin yanında yüz tane kötüyü koyarak o iyi üzerinden insanları ikna edip torba yasalarla köşeye sıkıştırarak iş yapmak demokraside olmayacak şeydir. Demokraside bireyi dâhil eden, ortak aklı üretmek için birlikte düşünen, kimi zaman birbirine itiraz eden ama sonunda da ortak bir hedef için ortak iş yapan bir kültür vardır. Demokrasiyi de yok ettiniz. Bu da ölüm fermanının ekonomik olarak zaten bir parçasıydı. Bununla birlikte umudu yok ettiniz. Bu ülkenin ekonomiden anlayan insanların tutarlı bir dizi varsayıma dayanan, tutarlı hedefleri kendisine amaç edinen, dolayısıyla kendisine yön çizmek için bakacağı bir orta vadeli program yok artık. Zaten hedefler hiçbir zaman tutmuyordu ama hiç olmazsa bir hikâye çıkartılabiliyordu içinden. Bugün böyle bir tutarlı program ve bir çıpa da yok ortada, bu ölüm fermanının bir parçası. E, bu da yetmedi, artık makroekonomik veriye bakıp “Ya buradan biz bir şey anlayabiliyoruz, hakikaten ne ölçtüğünü görüyoruz, bu ölçülen üzerinden Türkiye’deki sorunları birlikte tespit edebiliyoruz, bu tespit ettiğimiz sorunlara da farklı da olsa çare üretebilecek bir ortak zemin yakalayabiliyoruz.” diyeceğimiz bir ölçüm de kalmadı artık. Millî gelir serisine bakıyoruz, bir eskisinden, bir yenisinden bahsediyoruz ama hangisinin gerçekten bu ülkeye dair bir ölçüm yaptığını ne biz biliyoruz ve korkarım ki siz de bilmiyorsunuz.

Şimdi, durum böyleyken bütün bu tablonun üzerine bugün tartışmaya başladığımız bu torba yasayla makroekonomik çerçeveyi de çöpe atıyorsunuz. Bu makroekonomik çerçeve siz iktidara gelmeden önce koalisyon hükümetinin size teslim ettiği ve bu sayede ekonomide başarı yakalanmış olan temel unsurları barındırıyor. Çöpe attığınız tam da o.

Şimdi, izin verirsiniz bunu 4'e ayırarak anlatacağım. Sayın Bakan, yaptığımız sunumda, ilk slaytta siz 9 ayrı sınıflama yapmıştınız, ben aynı tartışmayı 4 sınıflamayla yapmayı tercih edeceğim. Zira, o, ana, genel anlayışı da ortaya koyuyor diye düşünüyorum. Mali disiplin tamamen yok ediliyor. Bağımsız Merkez Bankası zaten yoktu, artık denetim de ortadan kalkıyor. Üretenden geliri kadar vergi alan, hakkaniyetli bir ekonomik düzen tamamen ortadan kalkıyor. Kurallı işleyen bir ekonomi yani keyfiyete dayanmayan, ne için neyin yapıldığı belli olan, partizanca değil bilim temelli ekonomi politikası üretilen bir çerçeve de tamamen çöpe atılıyor. Doğrusu, bu 4 temel unsurda eğer biz anlamazsak bundan sonra Türkiye'ye ne bir ortak yön vermek mümkün olur ne de Türkiye ekonomisinin başını kaldırması mümkün olur. Yani bilimden gittikçe uzaklaşan bu yaklaşım hakikaten beni çok endişelendiriyor. Bizlerin daha 1'inci sınıfta iktisat öğrencisiyken öğrendiğimiz en temel bilgiler siyaset tarafından sorgulanıyor. Enflasyon ile faizin ilişkisi siyasetin tartışmasına açık konular değildir nasıl ki verginin düzeyini makul diye tarif etmek iktisat değilse. Verginin rakamsal bir düzeyi olur. Bu rakamı ortaya çıkaran bilimsel etki analizleri olur. "Yüzde 40'tan vazgeçtim, şimdi yüzde 20 yapacağım." deyip siyaset yapmak Türkiye'ye fayda sağlamaz. Eğer ihtiyaç duyulan vergi yüzde 40'sa bunu etki analiziyle ortaya koyar, bilimsel akıl üzerinden bir tartışma zemini yaratır, ondan sonra tartışmaya devam ettirirsiniz. "Şimdi makule çekeceğiz." diyen popülist yaklaşım bugün makroekonomik çerçeveyi çöpe atan en temel siyasi yaklaşımdır ve bu siyaset düzelmezse en iyi palyatif çözümü de ortaya koysanız Türkiye ekonomisini kendi ellerinizle ölüme itiyorsunuz. Sizden bu ülkenin, bu ülkeye sevdası olan vatandaşları adına lütfen yeniden bilime dönmenizi, yeniden bu ülkede bilim konuşan insanlara kulak vermenizi bekliyoruz. Ben, doğrusu, yeniden üniversiteye dönecek olursam birinci hafta şunu söylemeyi düşünüyorum: Makulü bulun ve gelin. Makul nedir? Makul diye bir kavram yok iktisatta. Dolayısıyla, bugün ortadan kalkmış olan en temel şeyin bilimsel yaklaşım olduğunu da bir kez daha görüyoruz. Ya, etki analizini, hani, ben geldiğimden günden beri görmedim Mecliste, görmek istiyoruz. "İletişim vergilerinde tekleştirici bir uygulama." diyorsunuz, yüzde 7,5'a çekiyorsunuz, neden yüzde 5'e değil. Neden en düşük oranda birleştirmiyoruz bu oranları? Yüzde 7,5 ile yüzde 5 arasındaki etki farkını ben bilmek istiyorum bir iktisatçı olarak. Yani bütün bunlar esasında yasal düzeni yok saymaktan, Meclisi yok saymaktan, esasında vatandaş yok saymaktan gelen bir siyaset anlayışından ortaya çıkıyor bence.

Şimdi, o 4 ana ayaktaki temel unsurları da hızlıca paylaşmak istiyorum. Mali disiplin... Ya, bu ülkeye güven sağlamış olan en temel unsurlardan biriydi, siz de en az bizim kadar değerini biliyorsunuz fakat mali disiplini ortadan kaldıran çok somut şeyler var bu torba yasanın içinde. Değerli arkadaşlarım zaten söylediler ama tekrar etmeyi önemli buluyorum: Birincisi, ya, yasal olmayan bir biçimde ek borçlanma yetkisi alıyorsunuz. Ya, yasaya da uymuyoruz artık. Şimdi, bununla beraber bir ek bütçe kanunu da görmüyoruz. Bu 37 milyar nereye harcanacak, hangi derdimize deva olacak? İnsanların sıkıntısı var. Biz bütçe hakkında ödediğimiz vergiden bu verginin borçlanma da üzerine geldiğinde nereye harcanacağını bilme hakkına sahibiz. Dolayısıyla, bununla da zaten demokrasiyi öldürüyorsunuz.

İkincisi, bütün itirazlarımıza rağmen paralel bir hazine kurdunuz. O zaman söylemiştik hazineye paralel bir hazine kurduğunuz. Adına "Varlık Fonu" dediniz ama bir ipotek fonuydu. Nitekim "Borçlanamıyoruz, kaynak yaratmak istedik, istediğimiz kadar yaratamıyoruz." diye itiraflar da geliyor en üst düzeyden. Şimdi, açıkça o paralel hazineye hazinenin kendisinden kaynak aktarmak üzere Bakanlar Kuruluna yetki veriyorsunuz. Yani diyorsunuz ki: "Biz var olan bütün kurumları kapatıyoruz, bundan sonra kurduğumuz paralel evrende kendi kendimize çalıp oynayacağız." Kendi kendinize çalıp oynadığımız takdirde Türkiye ekonomisi ölecek, bunu söylemek bizim yükümlülüğümüz. Şimdi, bununla beraber, savunmada ihtiyaç var, o ihtiyacın neden doğduğunu siyaseten tartışmak gerek ama vakit yok, onu başka zaman yaparız ama diyorsunuz ki: "Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na para aktaracağız." Ya, en son bu Savunma Sanayii Destekleme Fonu'nu savunma sanayisini desteklemek

yerine Varlık Fonu'na 3 milyar lira aktarmak için kullanmıştınız. Şimdi, ben soruyorum: Bugün aktaracağınız bu paranın doğrudan Varlık Fonu'na gitmeyeceğinin garantisini verebiliyor musunuz? Vermeniz mümkün değil. Mali disiplini aldınız ve çöpe attınız. Mali disiplini olmayan yerde bu kadar çok dış sermayeye bağımlı bir ekonominin yürütmesi mümkün olmaz. Kendi ölüm fermanınızı da yazıyorsunuz ama sizinki bizim için önemli olmayabilir, ben Türkiye için yazdığımız ölüm fermanından büyük endişe duyuyorum.

Şimdi, ikinci ayağı, Merkez Bankası bağımsızlığı. Yine, 2000'lerin başında devraldığımız programda çok önemli unsurlardan biriydi, onu zaten hiç ettiniz. Şimdi, bugün diyorsunuz ki: "Bir veri toplanması gerekiyor." Çok doğru, Türkiye'de reel sektörün dış borcuna dair sağlıklı bir verinin elimizde olması gerektiği aşikâr. Fakat bağımsızlığı hiç kalmamış bir kurumda bu veri toplandığında nasıl bir politika üretimi için kullanılacağına dair bir güvence görmüyoruz bu torba yasada. O yetmiyormuşuz gibi, zaten denetleme kurumunu da kaldırılıyorsunuz, kendi denetim kurulunu. Türk Ticaret Kanunu'na uyumda Merkez Bankasına, bu ülkenin para basan kurumuna herhangi bir anonim şirket muamelesi çekilemez. Her birimizin cebinde gururla taşıdığı parayı basıyor olan merciden bahsediyoruz. Şimdi, siz bu mercie herhangi bir şirket gibi davranarak esasında kamuya nasıl yaklaştığınızı bir kez daha ortaya koyuyorsunuz.

Üçüncü ayak, hakkaniyetli bir ekonomik düzen. Ya, böyle bir düzen olsaydı eğer gelire göre vergi olurdu, o zaman sadece orta sınıfın vergisini artıran bir yaklaşım ortaya konmazdı. Bunu neredeyse her maddede görüyoruz. Mesela iletişim vergisinde yurt dışında kullanılan "roaming" bedelinde muaf tutulacak ama yurt içinde kullanımlarda "Kusura bakmayın, Türkiye'de kullandınız." diyeceğiz. Gelir vergisinde tarifeyi üçüncü dilim için artıracamız ama en üst dilimlere asla dokunmayacağız. Veyahut da taşeron işçi için ücretten bahsederken "tavan" diyeceğiz ama taban asla konuşmayacağız. "Bankalara vergiyi artıracamız." diyeceğiz ama bileceğiz ki esasında bankalar o vergiyi borç batağında olduğu için bankaya muhtaç olan tüketiciye o tekel gücüyle zaten yansıtacak. Yani buradaki vergi bütünü'nün bir orta sınıf vergisi olduğu neredeyse her maddeyle çok somut ortaya konuyor. Açık bir siyasi tercih var burada. O zaman, bu siyasi tercihi de bence bu açıklıkla tartışmak gerek.

Dördüncü unsur, en az bunlar kadar önemli, kurallı işleyen ekonomiyi hukuku yok ederek, demokrasiyi yok ederek, siyasi anlayışımızla, burada sanki sizden başka hiç kimse yokmuş gibi iş yaparak zaten yok etmişsiniz. Ama keyfiyete dayalı düzen bu torba yasadaki kadar kendini net ortaya koymamıştı. Kişisel veriyi alacaksınız, istediğiniz gibi kullanacaksınız.

Bir gecede TEOG kaldırılıyor ülkede. Ben bunu bir TEOG annesi olarak söylüyorum. Bir gece çocuklar yattılar, sınav tarihi gelmişti onlar yatağa girmeden önce, onlar uyandıklarında artık sınavın olmayacağı iki dudak arasından deklare edilmişti. Yine aynı iki dudak arası yaklaşımı, aynı keyfiyeti bu torba yasada görüyoruz. Makul düzey vergi... Hepimizin kişisel tarihi olan Saraçoğlu Mahallesi, benim annemin büyüdüğü mahalle. O tarihin korunmaması bu ülkenin tarihinin yok edilmesi anlamına geliyor. Ama "Keyfiyet bu değil mi, yok edeceğiz kardeşim, istediğimizi kurarız, bugün bir hikâye anlatırız, yarın başka bir şey." diyorsunuz fakat bunun ortaya çıkarttığı çöküşün zaten maliyetini bugün yaşıyoruz. Onun için kaynağa ihtiyacınız var. Demokrasiyi yok ettiğiniz için, hukuku ortadan kaldırdığınız için, kimseyi dinlemeden "kamu-özel iş birliği" adı altında müthiş bir borç yükü yarattığınız için bugün yeniden kaynak arayışına girmek zorunda kaldınız. Ve bu torba yasayla o kısır döngüyü besleyen yeni bir adım daha atıyorsunuz, bari bu sefer yanlıştan dönün, her seferinde uyardık, yine uyarıya devam edeceğiz, Türkiye bunu hak etmiyor, müthiş bir potansiyeli var, kurallı işleyen bir ekonomiyle, kurallı işleyen bir kurumsal yapıyla gerçekten çok iyi işler yapabilir bu ülke ama bu siyasi anlayış maalesef bunun önünde engel oluşturuyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

(Oturma Başkanlığına Başkan Vekili Mehmet Şükrü Erdiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Böke.

Sayın Çakırözer, buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyelerimiz, Sayın Bakan, saygıdeğer bürokratlarımız, değerli basın mensubu meslektaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yine son iki yıldır âdet olduğu üzere, ondan öncesi de var, en azından benim kendi parlamenter deneyimimde son iki yıldır âdet olduğu üzere bir torba yasayla karşı karşıyayız, 130 maddelik bir torba yasa. Biz söyledik, söylemeye devam ediyoruz, yasaları bütünsel düzenlemeler içinde ele almakta fayda var. Örneğin, millî sivil havacılık güvenlik kurulunun kurulmasının bence Komisyonumuzla – daha birçok madde var ama onu ilginç bulduğum için söylüyorum- hiç ama hiç alakası yok. Bunun gibi 60’ın üzerinde yasada değişiklik yapacağız birkaç gün içinde. Bunun sağlıklı bir yasama tekniği olmadığını sadece bizler değil, sizler de, Hükümet kanadındaki değerli arkadaşlarımız da, iktidar partisindeki değerli arkadaşlarımız da çok iyi biliyorsunuz.

Öte yandan, bir kez daha vurgulamak isteriz nasıl bir Türkiye içinde biz bu torba yasayı tartışıyoruz, konuşuyoruz? Tabii ki, olağanüstü hâl rejimi içinde biz neyi ne kadar konuşursak konuşalım bugün itirazımıza “Haklısınız.” deyip geri çektiğiniz bir maddeyi rahatlıkla yarın, bir gece yarısı KHK’sıyla geçirebildiğiniz ve bundan da hiç rahatsızlık duymadığınız bir düzen içinde... İşte, burada daha önce konuştuk, kış lastiklerini bile, Varlık Fonu’na devredilecek olan millî varlıklarımızı bile, işte, KHK’yla belirlediğimiz bir OHAL rejimi altında biz yine de parlamenter sistemin işlemlerini, işleyeceğini göstermek için burada didiniyoruz, “Bu yanlış, böyle yapmayın.” diyoruz.

Diğer tarafta ise, ekonomimizin ihtiyacı olan en önemli şey, hep söyledik, bir kere daha söylemekte fayda var, o da bir an önce demokrasiye geri dönmektir, hukuk devletine, hukuk güvenliğine geri dönmektir. Bu, hem kendi girişimcimizin hem de başka ülkelerden, dışarıdan Türkiye’ye bakan, yatırım yapıp yapmamayı düşünenlerin de bence en temel beklentisidir uzun bir süredir.

“Biz torba yasaya karşıyız.” dedikçe torba getiriyorsunuz. Bu alışkanlıktan –“keşke” diyorum, biraz da tabii ki ironiyle, espiyile- keşke bir de, bir torba da demokrasi için getirsek. Gazeteciler getireceğimiz bir torba yasayla özgür kalsa, anayasal güvencelerine rağmen hapsedilen, aralarında İstanbul Milletvekili Sayın Enis Berberoğlu’nun da bulunduğu tutuklu milletvekilleri özgür biçimde, hür bir biçimde görevlerini yapabilseler. Gazetecilerin, milletvekillerinin tutuklu olduğu, akademisyenlerin işinden atıldığı, on binlerce yurttaşın işinden, aşından edildikten sonra adalete erişiminin engellendiği bir düzende ekonominin iyi gitmesi beklenemez. Tüm komşularla kavgalı olduğumuz bir düzende ekonomi gelişemez. “Türkiye’nin yeri Avrupa Birliği değildir.” şeklindeki açıklamaların olduğu bir düzende ekonomi düzelemez. İçeride demokrasimiz ve hukuk devletimizdeki eksiklikler hatalı dış politikamız nedeniyle kırılgan ülke statüsünü koruduğumuz sürece ekonomimiz düzelemez. Hangi torbayı getirirseniz getirin, ki, işte, burada ele aldığımız tahminim 10’uncu, 15’inci torba belki, yine konuşacağımız bizim, işte, önce vergi aflarıdır, arkasından o işlemeyince harcamalar nedeniyle yeni vergilerdir, yeni zamlardır.

Orta vadeli program açıklandı ama açıklandığı gün yine kamuoyuna açıklanan bu torba yasayla bu programın tutmayacağını kendi kendine aslında Hükümet itirafçısı oldu. Gerek makroekonomik hedefleri, gerekse para, döviz ve diğer hedefleri içerisinde tutarsız olan OVP’nin öngörülerinin gerçekleşmesi, hedeflerin tutması önceki OVP’ler gibi yine mümkün olmayacaktır. Hatırlarsanız, geçen

yıl hemen bütçe öncesinde OVP açıklanmıştı. OVP’de öngörülen kurdan bir ay sonra burada bütçe görüşmeleri için oturduğumuzda, yani bir yıl sonrası için öngörülen kur o gün aşılmıştı, bundan sonra da benzerini maalesef yine birlikte göreceğiz.

Bu torba yasanın, önümüzdeki torba yasanın bir tek anlamı vardır değerli arkadaşlarım: Hesapsız, kitapsız yapılan harcamaların ortaya çıkardığı sonuçtur. “Biz bu vergileri savunma için, savunma harcamaları için alıyoruz.” diyerek belki tepkilerin dindirilmesi amaçlanmaktadır. Ama yaptığınızı israfın, lüksün, şatafatın mazereti olarak güvenlik giderlerinin gösterilmesi son derece yanlış bir tercihtir. Çıkan açık nasıl çıktı ortaya? Hesapsız, kitapsız kullanılan bütçenin bir bedelidir bu. Torba yasaya baktığımızda ne görüyoruz? Sadece vergi ve zam görüyoruz. Fakiri daha da ezen, zengini daha da kollayan bir düzen. Yapılan hesapsız, kitapsız harcamaların, yüzlerce, 1.000’in üzerinde, 1.100 odalı sarayların maliyeti bedeli vatandaşın, özellikle de sabit gelirli orta direk vatandaşın sırtına yüklenmektedir. Neler var bu pakette? Esas itibarıyla hep dar gelirlinin, memurun, işçinin üzerine giden önlemler var. Sunum yaparken “Vergi mükelleflerine kolaylık getiriyoruz.” diyerek yaptıklarınıza bir bakalım: Bakın, motorlu taşıtlar vergisini yüzde 40’a çıkarıyorsunuz. Arkasından halk ayağa kalktığında, muhalefet ayağa kalktığında, daha doğrusu sadece muhalefet değil, inanıyorum ki, Adalet ve Kalkınma Partisine de oy veren değerli yurttaşlarımız ayağa kalktığında, iyi polis, kötü polis misali “Makul seviyeye indireceğiz.” denmektedir. Peki, Hükümet olarak, iktidar olarak, bakanlar olarak, bürokratlar olarak nasıl hesap kitap yapılmaktadır? Yani AKP Genel Başkanı da olan Cumhurbaşkanı söylemese milyonlarca yurttaşın sırtına bu kadar ağır bir yük koymaktan hiçbir rahatsızlık duymamaktasınız. Bu nasıl bir ülke yönetimidir? Neden o söyleyince, telaş içinde “Değiştiriyoruz, makulü gelecek. Önerilerle değiştireceğiz.” denmektedir? Niçin daha önce aklımıza gelmemektedir yüzde 40’lık bir artışın vatandaşlar tarafından hoş karşılanmayacağı? Yüzde 3’ler, 5’ler civarında memura, işçiye zam verirken şimdi makul seviye 25-30’u söylüyorsunuz, o bile çok. Yani verdiğiniz zamlara bakarsanız memura, işçiye, emekliye, yüzde 25, yüzde 30’luk bir MTV zammı yine çok aşırı bir rakamdır.

Gelir vergisinin üçüncü diliminin yükseltilmesi: Neden hep ücretlere yüklenilmektedir? Neden sadece bu aralık seçilmektedir? Neden tüm tarifeyi birlikte gözden geçirmiyoruz? Asgari ücreti tamamen vergi dışı bırakacak şekilde, dilimleri gözden geçirmiyoruz? Biz burada her seferinde Sayın Bakana söylüyoruz, sayın bürokratlara söylüyoruz: “Gelin, asgari ücreti vergi dışı bırakalım. Gelin, bu dilimleri tekrar düzenleyelim. İnsanlarımızın üzerindeki vergi yükünü biraz hafifletelim.” diye. Ama tam tersine, belli bir dilimi özellikle hedef alarak onların sırtına binilmektedir.

Motorlu taşıtlar vergisi: Neden kentsel rantlar vergilendirilmemektedir? Sayın müstafi Başbakan, hatırlarsanız “Kentsel rantları vergilendirmek istiyoruz.” demişti. Kısa bir süre sonra da görevinden oldu. Neden bunu düşünmüyoruz? Niye tasarruf edilmemektedir? Niye lüks arabalardan, bakanlıklar için, kamu binaları için astronomik fiyatlara kiralamar yapmaktan, yazlık saray, kışlık saray arayışından vazgeçmiyorsunuz? Yüzde 40’tan yüzde 25, yüzde 30’a düşmekle sorun kalkıyor mu MTV’de? Hayır. İşçiye, memura verdiğiniz zam artışına bakın. Yüzde 25-30 veriyor musunuz? Hayır.

Motorlu taşıtlar vergisinden bahsederken, tasarı kamuoyunun gündeme geldiği günden bu yana gerek telefonla gerek faksla bize ulaşan, ülkemizin, hepimizin en değerli varlığı olan gazilerimizden, engelli yurttaşlarımızdan ve onların sivil toplum örgütlerinden gelen talepleri de dikkatinize burada getirmek isterim. Şehit aileleri ve gazilerin ÖTV muafiyetli araç alımına malul gazilerin ve tüm engelli yurttaşların da dâhil edilmesini beklerken şimdi bu torba tasarıyla şehit yakınları ve gaziler ve engelliler sadece düşük bedelli taşıtlara mahkûm edilmektedir. Bu kabul edilemez. Şehit yakınları, gazilerimiz arasında infial yaratan bu düzenlemeden görüşmeler sırasında vazgeçilmesi gerekmektedir. Engelli aracı kullanan malul gazilerimizin de yapılacak bu düzenlemeyle mağdur olacağı bize aktarılmıştır.

Gazilerimiz ve engellilerimiz, bu durumu, bugüne kadar verilen hakların da sınırlandırılacağı ve geri alınacağı şeklinde değerlendirmektedir. Bizi arayan pek çok sayıda gazimiz, engelli yurttaşımız bu ayrımcılığı ve sınırlamaları üzüntüyle karşıladığını sizlerin de bilmesini istemektedir. Gazi ve engellilerimizin kendi özel ihtiyaç durumlarına göre araç alma seçeneklerinin sınırlandırılması kabul edilemez. Gün geçtikçe özlük haklarında yapılan kısıtlamalar şehit aileleri ve gazilerin devlete olan güvenini yıpratmaktadır. Yapılan düzenlemelerde şehit aileleri ve gazilerin muaf tutulması, engelli aracı alamayan malul gazilerin de ÖTV muafiyetine dâhil edilmesi gerekmektedir.

Kira geliri meselesi: Burada kira gelirinden alınan vergi artırılmaktadır. Bugüne kadar buraya getirilen düzenlemelerde aslında bir ihtiyacın ortaya çıktığı gözükmektedir, o da şudur: Bazı konularda muafiyet ve istisnalarda artan oranlı bir yapıyı Maliye bürokratlarının belki çalışması gerekmektedir. Yani şunu söylemek istiyorum: Tek bir evini kiraya veren bir yurttaş ile onlarca evini ya da dükkânını kiraya veren yurttaş arasında bir fark gözetilmesi gerekmez mi? Benzer şekilde, bin liralık bir kiradan aldığı gelir ile 300 bin liralık bir kira geliri arasında da bir ayrıma ihtiyaç yok mudur? Bunu Komisyondaki görüşmeler sırasında sağlayamaz mıyız?

Pakette ne var? Kamu-özel iş birliği projeleri yine var, bunlara ilişkin düzenlemeler var. Burada – tabii, inşallah açıklamalar yapılırsa- harç ve damga vergisi muafiyeti getirilmesi izaha muhtaçtır. Bu tür işlemlerin kontrolsüzlüğünün sağlanması için mi getirilmektedir yoksa bu tür trilyonluk, katrilyonluk projelerdeki vergi muafiyetinin amacı nedir? Belki izaha muhtaçtır. Keza, Merkez Bankası Denetleme Kurulu neden kaldırılmaktadır? Kuralsız, kanunsuz bir sistemin sadece kime faydası vardır? Neden böyle özerklik olsun, denetleme olsun, bundan kaçınılmaktadır? Bunun kamuoyuna açıklanmasında fayda vardır. Benzer şekilde, Vakıflar Genel Müdürlüğünün vakıflar üzerinde denetim yetkisinin sınırlandığını görüyoruz. Bu düzenleme niye getiriliyor? Hangi vakıf için, hangi vakıflar için getiriliyor? Benzer şekilde, yine yurt dışındaki vakıfların... Yurt dışındaki vakıflara ya da projelere desteğinin yolu açılmaktadır? Yine burada da adrese teslim özel vakıflar mı bulunmaktadır?

61'inci madde ve onunla ilgili birkaç madde yani madencilikle ilgili getirilen konu kabul edilemez yani ÇED raporu üç ayda sonuçlanmazsa olumlu verilmiş sayılıyor, sonuç olumlu sayılıyor. Aslında bakarsanız normal bir hukuk devletinde tam tersi olması lazım; üç ay içinde sonuçlanmadıysa eğer, olumsuz sayılması lazım ki yeniden oturulsun, tartışılsın, konuşulsun, görüşülsün. Çevre katline, geri dönüşü olmayacak biçimde kullanabileceğimiz, verimli kullanabileceğimiz arazilerin elden gitmesine neden olacak bu düzenlemeye de kesinlikle karşıyız. Örneğin, şimdi bugünlerde Eskişehir'de Alpu'ya termik santral yapımı çok gündemde. Alpu'yu, yine sizin Hükümetiniz döneminde biz "Büyük Ova" ilan ettik; sit alanı, doğal sit alanı. Şimdi "Termik santral yapalım." deniyor. Eğer üç ayda bu ÇED raporu çıkmaz ise itirazlar nedeniyle vesaire, olumlu sayılacak ve oraya termik santral dikilecek. Bundan daha büyük, daha fazla Eskişehir'imize, Türkiye'mize zarar verecek bir yaklaşım olamaz. Bu konu zeytinlikleri de yakından... Yani kısa bir süre önce geri çektiğimiz, zeytinlikleri de, zeytinliklerin kullanımını, sanayi için kullanımının yolunu açacak bir madde olarak da kullanılabilir kaygısı taşıyoruz. Bu konuda da kamuoyuna bilgi verilmesi gerekmektedir. Dediğim gibi, bu asla kabul edilemez. Eğer bir düzenleme yapılacaksa ÇED raporu konusunda, üç aylık sınır içinde bir sonuç çıkmıyorsa ortaya, olumlu değil, tam tersine olumsuz olduğu düşünülmelidir.

Yine, OSB'ler, işte meralarla ilgili düzenleme... Daha önce geri çekilmişti, şimdi yine getirilmektedir. Gerekçesi nedir? Tabii ki biz organize sanayi bölgeleri olmasın demiyoruz ama kıraç alanlara kurulsun. Verimli mera bölgelerine kurulmasının hem de ot parasından da vazgeçilerek kurulmasının önünün açılmasına kesinlikle karşıyız.

Tütün meselesi hep tartışıldı, o konuda da... Bir bölgede üretilen tütün üretimini ve tüketimini suç sayan bir düzenleme kabul edilemez. "Üretimi yasaklamayacağız." dediniz konuşmanız sırasında ama tüketimi yasaklıyorsunuz ya da o aradaki ticareti yasaklıyorsunuz. O tütün ne olacaktır? Tütünde yapılmak istenen, Osmanlı'nın çöküşünde maalesef en önemli kurumlardan biri olan Reji İdaresinin yeniden kurulmasından başka bir şey değildir. Sarmalık kıyılmış tütünün yasa dışı ticaretindeki büyümenin temeli yükselen sigara fiyatlarından dolayı yurttaşın düşük maliyetli tütüne yönelmesinden kaynaklanmaktadır. Bu neden ortadan kaldırılmadan tanımlanacak olan adli, idari tedbirler yeni sorunları da beraberinde getirecektir sadece. Yasa bu hâliyle geçtiğinde 2017 yılı mahsulü en az 20 milyon kilo tütünün ne olacağı belli değildir. Bunu üretenlerin hapis ve para cezalarıyla karşı karşıya kalacağı bilinmektedir, vatandaş ayaklanmış durumdadır. Öte yandan, yasaya eklenen maddeyle elektrikle ısıtılan tütün ürünleri satışının serbest bırakılması toplumu yeni bir tüketim yönetimiyle tanıştırmaktadır. Bu cihazların insan sağlığı üzerindeki etkilerinin tam olarak bilinmediğini dikkatinize getirmek isteriz. Bu düzenlemelerle tütün üretimi, satışı, ticareti çok uluslu sigara tekellerine bırakılmaktadır. Getirilen cezalarla kayıt dışılık ve kaçakçılık âdeta teşvik edilmektedir. Bu hatadan umarız görüşmeler sırasında geri dönülür.

Hazinenin kaynak aktarımıyla ilgili de açıklamaya muhtaç çok husus bulunmaktadır. Az önce değerli mevkidaşımız sordu, Varlık Fonu buradan mı fonlanacaktır? Yurt dışındaki hangi fonlara, hangi amaçla Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının vergi gelirleri aktarılacaktır?

Torba yasanın içinde yine ticaret borsalarında tescile tabi olacak ürünleri belirleyen, sınırlama getiren bir madde var. Bu konuda da Eskişehir Ticaret Borsamızın da aralarında olduğu çok sayıda ticaret borsasından bunun yanlışlığını anlatan talepler yağmaktadır. Aslında sizler de biliyorsunuz, borsalarda tescile tabi olacak ürünleri belirleme yetkisi Gümrük ve Ticaret Bakanlığındadır. Sadece bir tebliğle istenen ürünleri tescil kapsamı dışına çıkarabilir ya da kapsam içine alabilir ama burada bunun için bir kanuni düzenleme yapılmaktadır. Bu konuda borsalarımız rahatsızdır, 85'inci maddeden de vazgeçilmesi yönünde bize aktarılan talepleri dikkatinize getirmek isteriz.

Vakıfların yurt dışına yardımı konusunu az önce söylemiştim. Kimdir, kime yardım yapılacaktır, kime yardımın önü açılmaktadır? Bugün iyi niyetle düşündüğünüz yani işte, örneğin New York'ta Birleşmiş Milletler binasının karşısında diyelim ya da orada Türkiye'den gidecek çocukların okuması için, yurt yapacak bir vakfa yardım için bunun yolunu açarsınız ama yarın hiç aklınıza gelmeyen bir şekilde teröre, teröre destek veren uluslararası bir örgüte, bir varlığa eğer Türkiye'den yardım yapılırsa bunun doğuracağı sonucu nasıl ortadan kaldıracacağız, bunun iyi düşünülmesi gerekmektedir.

Saraçoğlu Mahallesi konusu, lojmanların satışı kamuoyunun gündeminindedir. Burada biliyorsunuz, Mimarlar Odasının başlattığı bir itiraz süreci var, yargı süreçleri var. Acaba buradaki satış maddeleri bu yargı süreçlerini engellemek için mi böyle getirilmiştir?

Turizm tesislerinin tahsisi konusunda bir yıl içinde satışa gidilmesi yöntemi bizce sakıncalıdır, üzerinde düşünülmesi gerekmektedir ya da yapılacaksa mutlaka bu, şu anda kirayla, kırk dokuz yıllık, uzun dönemli kirayla tahsis edilen bu arazilerin satışı hâlinde yurttaşların bu bölgelerden faydalanmalarının, şu anda faydalanabiliyorlar ama bunun önüne geçilmesinin, faydalanmalarının engellenmesinin nasıl kısıtlanabileceğinin düşünülmesi gerekmektedir. Satıştan doğacak zararların mutlaka düşünülmesi gerekmektedir.

Özel iletişim vergisi konusunda az önce Selin Hanım da söyledi, ben de aynı düşüncedeyim. Tabii ki cep telefonu ve sabit telefon vergisinin -ki bugüne kadar kabul edilemez nitelikteydi, hep düşürülmesini biz istedik- bugün düşürülmesi olumludur ama milyonlarca internet kullanıcıyı neden cezalandırıyorsunuz? Telefon vergilerini düşürüyoruz diye onların vergisini yüzde 5'ten yüzde 7,5'a

neden çıkarıyorsunuz? Her ikisini de yüzde 5'e düşürün, daha da aşağıya düşürün. İlla tek bir vergi olacaksa, eğer amacımız oysa -ki öyle aktarıldı bize sunum süresinde- o zaman yüzde 7,5 olmasın, yüzde 5 olsun, cep telefonu da yüzde 5 olsun. Niye onu 7,5'a çıkarıyoruz diye internet kullanıcısının ödediği vergiyi yüzde 7,5'a çıkarmaktayız? Bu da yine yanlış hesaptır diye düşünüyoruz.

Para basan TELEKOM şirketlerinin borçları, ödemeleri için af getirilmesi yoluna gidilmesinin de izaha muhtaç olduğunu düşünüyoruz. Burada başka tür düzenlemelerde de geçmiş yasalarda hep bu TÜRK TELEKOMLA ilgili iddialar gündeme geldi. Bu konuda eğer yine kamuoyuna bir açıklama yapılırsa, ödenmeyen paraların bir şekilde, nasıl bu afarla ortadan kaldırılacağına ilişkin kamuoyundaki sorulara da yanıt verilmesi gerekmektedir.

Borçlanma yetkisi hep söylendi ama bir kere daha bunu yapabilmek için ek bütçe getirmeniz gerektiğini sizler de biliyorsunuz ama "Biz yaptık oldu." mantığı başka konularda olduğu gibi burada da geçerlidir. Ayrıca "Neden ihtiyaç var, bu paralar nereye gidecek?" diye sordüğümüzde savunma harcamalarının arkasına sığınıyorsunuz. Tabii, burada savunma harcamalarını konuşabiliriz ama ben... En lüksünden 40 yolcu uçağına 11 milyar dolar verileceğine ilişkin anlaşmanın üzerindeki mürekkep daha kurumadı. Yani okuduğumuz projelerin, basında gördüğümüz projelerin, bunlara tabii ki kaynak yaratacağız derken bu projelerin bedeli, yükü, Sayın Zekeriya Temizel'in ifade ettiği gibi madem bu dönemde rant elde eden kesimler inşaat sektörü, onların sırtına bindirmek yerine dar gelirlinin, orta gelirli vatandaşın sırtına yüklenmemesi gerekmektedir. Mesela en çok konuşulan S 400'ler konusu, ne işe yarayacağı belli değil. Biz NATO üyesi ülkeyiz, NATO üyesi ülkeler diyor ki: "Bunlar bizimle uyumlu değildir." yani alacağız ama bizim ortak savunma içinde olduğumuz, kendi ittifak içinde olduğumuz bir uluslararası kuruluşla uyumu olmayacak. Daha önce biliyorsunuz aynı tartışmayı Çin sistemleri için yaptık, uzun süre onlarla müzakere edildi. İşte "Oldu, oluyor." dendi, sonra dendi ki: "Ama bu uyumlu değilmiş." Ne dendi hatırlayın "Ama Çinliler yazılımı vermiyormuş, teknolojiyi vermiyormuş." dendi. Yine basında okuyoruz, Rusya "Biz bunun yazılımını vermeyeceğiz." diyor. O zaman milyarlarca liramızı niye biz böyle bir sisteme, niye böyle bir şeye yatırıyoruz? Kullanmayacağımız, ittifak içinde yani NATO ittifakıyla entegre olmayacak bir sisteme bu kadar para yatırmanın, bu parayı yatırırken de arkasından vatandaşa dönüp "Ya biz buna para yatıracağız, S 400 alacağız ama senin de işte motorlu taşıtlar vergini yüzde 40 artıracacağız, kira gelirinden sana daha fazla vergi keseceğiz." demenin ne âlemi vardır? Benzer şekilde savunma harcamalarımız, "Bizim savunma ihtiyacımız neden kaynaklanmaktadır, niye bizim güvenlik riskimiz artmaktadır?" diye de sormamız lazım.

Altı yıl öncesine gidelim, bizim güney sınırımızda muhatabımız kimdi? Güney sınırımızda bu kadar risk var mıydı, bizim bu kadar silah almamızı gerektirecek bir güvenlik riski var mıydı? Kimdir muhatabımız? Suriye'de Beşar Esad yönetimiydi. Şimdi kim bizim muhataplarımız sınırda? Bir tarafta IŞİD, bir tarafta PKK ile doğrudan ilintili, ilgili PYD, bir tarafta bilmediğimiz, ismini yeni öğrendiğimiz Ahraruş Şamlar, Nusralar, Kaideler. E, böyle bir yanlış yönetimin, yanlış dış politikanın faturasının ondan sonra "Ama savunma harcamamız var." diyerek vatandaşın sırtına binmesi kabul edilemez.

Bir de bu torba yasada olmayanlar var, taşeron, yüz binlerce, milyonlarca taşeron işçimiz aynı şekilde durmaktadır. Madem bu kadar, 130 madde geldi, 131'inci madde konabilirdi taşeronluğu kaldırır. Benzer şekilde asgari ücretten alınan vergiler kalkmamaktadır. Şeker fabrikaları, demir yolları, ÇAYKUR'daki binlerce geçici işçimizin beklediği müjde bu torba yasada yoktur. 132'nci madde geçici işçilerin kadrosu olabilirdi. İstense bir dakikada birlikte çıkarabileceğimiz bu hususlar maalesef burada yoktur. Peki, ne yapmamız lazım? Bitirirken... Büyümemiz, üretmemiz, istihdam yaratmamız lazım.

Değerli arkadaşlarım, önce hukuk devleti ve demokrasi gerekli. Herkes hakkını, özgürlüğünü istediği gibi kullanabilsin. 80 milyon yurttaşımızın her birinin kaderi sadece tek bir kişinin iki dudağı arasında olmasın, hukuk güvencesi altında olsun. İçeride toplumsal huzur, dışarıda ulusal çıkarlarımızı koruyan barışçı politikalara ihtiyaç var. İnsanlar Türkiye’imizde olsun, yurt dışında olsun bu ülkeye, hukukumuzla güvenmeli. Bu israftan, lüksten, şatafattan, binlerce odalı saraylardan vazgeçmeliyiz ancak bunun için 80 milyonun talebini, huzurunu öngören bir yönetim lazım. AKP’nin bugüne kadar gösterdiği yaklaşımla bu ülkede huzuru, mutluluğu, kardeşliği hakça bölüşmeyi sağlamak mümkün gözükmemektedir. Maalesef, bu torba yasa da bunun en son örneğidir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çakırözer.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar ve basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanın sunumu olduğu için özellikle Sayın Bakana hitap ederek konuşmak istiyorum. Sayın Bakanım, Meclis açılır açılmaz bu hafta bu tasarımı getirdiniz, torba tasarı çok geniş kapsamlı, 130 madde, 60’a yakın da farklı kanunu içeriyor, çok kapsamlı görünüyor. Ben dün tasarımı edindim, daha önceden medyadan edindiğim bilgilere göre, onlara baktığımda şu anda sorun olarak bildiğimiz, sıkıntı olarak bildiğimiz ekonomideki birçok konuyla ilgili çözüm getirdiğini düşünmüştüm gerçekten de samimi olarak ifade ediyorum ama gördüğüm kadarıyla bunlardan hiçbirisiyle ilgili neredeyse çözüm yok. Yani neler? Önce işsizlik mesela Sayın Bakanım, işsizlikle ilgili, istihdamla ilgili bir şey getirmiyor bu, bir çözüm getirmiyor. Yurt dışına gidiyoruz, farklı Parlamentolarda, Avrupa’da falan – görüştüğümüzde- iktisadın önceliği “Makroekonomiyle ilgili rakamlara baktığımızda insanla ilgili olanı düzeltmek gerekiyor.” diyor. Yani makro rakamların ne olduğundan ziyade kişiyle ilgili, vatandaşla ilgili, insanla ilgili rakamlar düzgünse o ülkede demokrasi vardır, o ülkede refah vardır, huzur vardır, buna bakmak gerekir diyor. Önceliği dolayısıyla OVP’de de hazırladığınız bütçede de bu tür kanun tasarılarında da insana vermek zorundasınız. Bizim de bu yaklaşımla kanun tasarılarına bakmamız lazım. Ben insana yönelik, önceliğin insan olduğu bir yaklaşım görmedim, buna bakmak lazım. Yani evet, açıklar, daha fazla vergi almak, ekonomik bazı hedefler olabilir ama öncelikle hedefin de insan olması lazım, vatandaşımızın olması lazım.

Türkiye’nin acil reformlara ihtiyacı var Sayın Bakanım. Ben daha önceki konuşmalarımda, Sayın Bakan, bunları getirdiniz ama Türkiye’nin acil reformlara ihtiyacı var, bunlarla ilgili neden bir şey yapmıyoruz dediğimde, hatta bir keresinde Genel Kurulda bağırdınız “Onları da yakında getireceğiz.” demiştiniz, birkaç yıl oldu, hâlâ bu acil reformlarla ilgili bir şeyler gelmiyor.

Sayın Bakanım, bu sene Sosyal Güvenlik Kurumuna yaptığınız transfer tutarı ne oldu? Daha önce öngörülenin de çok üzerinde değil mi? Çok çok üzerinde. Neden sosyal güvenlikle ilgili bazı tedbirler alınmıyor, bir reform yapılmıyor?

Sayın Bakanım, bakıyorum şu aylık ekonomik göstergelere, buradaki rakamlara göre KDV’yle ilgili tahsilatımız geçen yıllardan daha kötü vaziyette, SGK daha kötü vaziyette. Bunlarla ilgili neden bir şeyler yapılmıyor? Tahsilat yapamıyoruz, büyük sıkıntılar var. Maliye Bakanlığı vergi tahsil edemiyor, gelir ve kurumlar vergisini yani doğrudan vergileri tahsil edemiyor, ödemesi gereken, iade

etmesi gereken vergileri tahsil edemiyor. Sayın Bakanım, ne kadar KDV iademiz var, piyasaya ne kadar borcu var Maliye Bakanlığının, biliyor muyuz? Geçen yıl 500 milyar olduğunu biliyorum, bu sene ne kadar oldu acaba? Yani bütün bunlara cevap veremiyorsanız, bütün bunlarla ilgili...

Sayın Bakanım, sunum yapmak, burada bir bürokratin yapabileceği şekilde gelip de maddelerle ilgili bir şeyleri anlatmak değil, maddeleri gerçekleştirmektir, gerekçelerini açıklamaktır, etki analizini sunmaktır, işin siyasi boyutunu anlatmaktır. Bunları yapmadınız sunumunuzda, “Şunlar şunlar var, 130 madde bunları içeriyor.” dediniz. Bu mudur bir Maliye Bakanının yapması gereken sunum? Ben isterim ki “Burada bu 130 madde şu gerekçelerle getiriliyor, bunlar şu şu etkileri yapacak piyasada, şu olumlu etkileri yapacak, vatandaşa şunları getiriyor, bütçe açığımızı şöyle kapatıyor, şunu şu şekilde kamufle ediyoruz, derdimize deva oluyor.” diyebilmenizdir. Hiçbir şekilde bu şekilde bir açıklama yok, tek bir etki analizi yok, bunlar ne getiriyor, ne götürüyor hiçbir şekilde bilmiyoruz. Böyle bir teknik komisyon olur mu? Teknik komisyona, bir Plan ve Bütçe Komisyonuna böyle bir açıklama yapılır mı? Geçmişe bakın, Maliye Bakanlığının açıklamaları, sunumları böyle değildir. Her zaman için bu konular, getirilen tasarılar didik didik edilmiştir. Sayın Bakan, burada bu kadar rahat, bu kadar üstünkörü bir şekilde bu kadar kapsamlı bir kanunun gelmesini ve geçmesini beklemeyiniz. Belki arkadaşlarımız, iktidara mensup arkadaşlarımız nezaketlerinden bir şey demiyorlar ama herkesin rahatsız olduğunu, bu şekilde bir yasama anlayışının olmayacağını bilmeniz gerekir.

Sayın Bakanım, vergide durumumuz nedir, Maliye Bakanlığının durumu nedir, tahsilat yapabiliyor musunuz, vergi alabiliyor musunuz, iadeleri yapabiliyor musunuz? Yok.

Sosyal güvenlikle ilgili olarak çok rezil vaziyetteyiz. Bu sene 150 milyara ulaşacak Sosyal Güvenlik Kurumuna transfer. Bununla ilgili hiçbir şey yok. KDV’yle ilgili geçen yıldan daha kötüyüz, hiç bir şey yok. Nedir peki bu? Aslında konuşulması gereken getirdikleriniz değil de getirmediklerinizdir. Değerli arkadaşlarım, yapılması gereken, getirilmesi gereken konular getirilmemiş, konuşmamız gereken onlar, biz bunları konuşuyoruz, bunlar da aspirin tedbirler. Ya memleket elden gidiyor, bütün bunları konuşmamız lazım, güvenlik tedbirlerinden, askerî tedbirlerden bahsediyorsunuz, askerî cenaha para vermekten bahsediyorsunuz ama bütün bunları konuşmadan, ne olduğunu anlatmadan geçiştiriyoruz. Böyle bir şey olabilir mi?

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlarım; sadece 2016 yılında 6 bin, bakın 6 bin, 1 milyon dolar ve üzerinde hesabı bulunan kişi Türkiye’den çıkmış, başka ülkelere gitmiş; 2015’te de bu bin kişiydi, 7 bin kişi iki yıl içerisinde Türkiye’yi terk ediyor, 1 milyon ve üzerinde hesabı olan. Yani Türkiye’de para yatırmaya bile, bankaya para yatırmaya bile korkuyor artık, güvende hissetmiyor kendisini. Bütün bunlara karşı bir tedbir alabildiniz mi? Bir ülkede hukuk yoksa, hukuk anlayışı yoksa kimse kendisini güvencede göremez. Bunlar Türk vatandaşları, 1 milyon dolar ve üzerinde hesabı olan 6 bin kişi, bunlar başka ülkelere gidiyorlar. Hem sermaye göçü yaşıyoruz hem beyin göçü yaşıyoruz. Bilgisi olan insanlar, biraz dili olan insanlar gidiyorlar, başka ülkelerde hocalık yapıyorlar, Türkiye’nin dışına kaçıyorlar iş bulabildiklerinde. Bütün bunları düşünüyor musunuz? Bütün bunları öngörmeden, bunlarla ilgili tedbir almadan getirdiğiniz bu tasarının ne anlamı vardır? Kendimizi mi kandırıyoruz ya da siz bizi kandırığınızı mı zannediyorsunuz? Olur mu böyle bir yasama anlayışı?

TÜRK TELEKOM: “Özelleştirdik.” denildi, parası ödenmemiş vaziyette, yurt dışına kaçmış hissedarı. Onlarla ilgili hiçbir şey yapamıyoruz, bir taraftan zam yapıyoruz. Onu kurtarmak için mi, biraz önce arkadaşlarımızın dediği gibi. Bir anlamı olmalı yaptığımız işlerin. Evet, yanlışlıklar olabilir ama bunları hep beraber düzelteceğiz, burası teknik bir komisyon, buraya da bilgi vermek zorundasınız. Hiçbir şekilde hiçbir bilgi verilmiyor, bunlar gelsin geçsin, iyi vallahi gelsin geçsin. Yani bunlar dikkate

alınması gereken konular. Bu OHAL ortamında ne Türk yatırımcıyı tutabiliriz ne yabancı yatırımcıyı getirebiliriz, hepsi biraz önce söylediğim şekilde yurt dışına kaçır gider. Ama bunların bir anlamı olmalı, bunlarla ilgili bir şeyler yapılabilmeli.

Bir ekonomik kriz varsa ya harcamaları artırırsınız, tüketimi artırırsınız, devlet harcamalarını artırırsınız ya vergi salarsanız, bir politikanız olur. Şu tasarıya bakıyorum ben, şu torbaya, nedir Hükûmetin buradaki stratejisi, anlamak mümkün değil. Kurumsal bir akılla, bir stratejiyle her şey çözümlür ama hiçbir şeyin tabii ki sihirli bir sopayla çözümü yoktur. Oturacağız, beraber kararlaştıracacağız, beraber çözeceğiz, sorumluluğu da birlikte alacağız iktidar ve muhalefet olarak ama siz bunlara yanaşmıyorsunuz ki, bunlardan o kadar uzaksınız ki değil muhalefette iktidardaki arkadaşlarımızla bile bu sorumluluğu paylaşmak niyetinde değilsiniz. Bu anlayışla, Hükûmetin bu anlayışıyla hangi çözüm bulunabilir? Hiçbir şekilde hiçbir iktidara mensup arkadaş da muhalefette olan bizler de bu sorumluluğu almayız, paylaşmayız Hükûmetle. Böyle bir anormallik olamaz, böyle bir yönetim anlayışı olamaz.

Merkez Bankasından denetleme kurulunu kaldırıyoruz, gerekçe olarak şu yazılmış: “Ticaret Kanunu’na tabi, anonim şirkettir. Merkez Bankası Ticaret Kanunu’na tabidir, Ticaret Kanunu da kalkmıştır, burada da aynı paralelde düzenleme yapıyoruz.” Merkez Bankası çok basit bir anonim şirketse, özel hukuka tabiyse neden o zaman kanunla bilgi alma zorunluluğu getiriyoruz, bütün şirketlerden bilgi alabiliyor, hani basit bir anonim şirketti? Her türlü firmadan bilgi alabiliyor, firmaların borçlanmasına yasak koyabiliyor.

Sabah buraya gelirken radyoda Başbakan Yardımcısı Sayın Mehmet Şimşek’i dinledim, diyor ki: “Merkez Bankası tabii ki bu bilgileri isteyecek çünkü artık borç yükü, özel sektörün borç yükü sadece kendilerini ilgilendiren bir durum olmaktan çıktı, ülkeyi, kamuyu ilgilendiren bir hâle geldi, bir sıkıntı oldu. Onun için özel sektörün borçlanmasına bir limit koymamız lazım, özellikle döviz geliri olmayan firmaların borçlanmaması lazım dövizle.” diyor. Peki, bunu 2009’da kim getirdi? Siz getirdiniz. 2009’da döviz geliri olmayan firmaların borçlanmasına izin verildi ve bu noktaya getirildi, bugün ülkenin, kamunun durumunu olumsuz etkileyen bir duruma getirildi. Bunun bir müsebbibi olması lazım, bir sorumlusu olması lazım, “Bir yanlış yaptık, bu yanlış düzeltiyoruz, şöyle düzeltmemiz gerekir.” denmesi lazım, “Sorumlusu da şudur.” denmesi lazım; bunlar yok ortada. Bunu yapıyorsunuz, ondan sonra da onunla ilgili bir çözüm yok, o da aspirin tedbirlerle giderilmeye çalışılıyor.

Bu ek borçlanması konusu, ek borçlanmanın gerekçesi olması lazım. Bir Maliye Bakanı olarak buraya, Plan ve Bütçe Komisyonuna ek borçlanmanın gerekçesini getiriyor olmanız lazım. Bütün hakları kullanmışsınız, yasanın dışına çıkmışsınız, fazladan borçlanma yapmışsınız, bütün bunları açıklayabilir olmanız lazım. Sayın Maliye Bakanı bunlarla ilgili hiçbir bilgi vermedi. Böyle Bakanlık olmaz, Meclise bu şekilde hesap verilmez. Terör mağdurlarına kamuda iş veriyoruz, bunu gaziler için yapıyoruz ama şehit yakınlarının da böyle bir talebi var. Ayrıca, engellilere kanunla kamuda belli bir yüzdeyle iş olanağı sağlıyoruz ve bunu kullanamıyoruz. Engelliler için kullanamadığımızı terör mağdurları için getiriyoruz. Bunu kullanabilecek miyiz Sayın Bakanım? O da belli değil tabii ki.

Yatırımcının kaçtığı, yabancı yatırımcıyı getiremediğimiz, hukukun olmadığı bir ortamda yine bir tasarı geldi, torba tasarı ve bunu da doğru dürüst konuşmadık, Sayın Bakan da bunlarla ilgili bilgi vermediler, bizim eleştirilerimizi de sağ olsun pek dinlemedi.

Hayırlı uğurlu olsun, maddelerde görüşürüz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, tasarı üzerindeki konuşmalar tamamlandı. Şimdi görüş ve eleştirilere cevap vermek üzere Sayın Bakana söz vereceğim.

Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Öncelikle tasarıyla ilgili çok değerli, önemli katkılar, eleştiriler yapıldı. Bu tasarının görüşülmesi sırasında yapılan tüm bu eleştirileri, değerlendirmeleri ve katkıları da tabii ki Hükümet olarak dikkate alacağız. Sadece Komisyonunda değil, tasarıyla ilgili farklı değerlendirmelerin hepsini birlikte değerlendirmek suretiyle de inşallah bu tasarının çok daha iyi bir noktada Genel Kurula gitmesi için elimizden gelen gayreti göstereceğiz.

Tabii, torba yasa tabir edilen bu kanun tasarısında çok sayıda konu var. Ben ifade etmiştim, 9 ayrı başlık altında toplayabildiğim düzenlemeler birbirinden çok farklılık arz eden konuları ifade ediyor. Ama belki de en öncelikli konu, belki de bu tasarının buraya gelmesinin en önemli sebebi tabii ki borçlanma limitinin artırılması. Kamu Borçlanma Kanunu'na göre ve 2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na göre Hazine Müsteşarlığına verilen borçlanma limiti yeterli olmadığı için, burada Komisyonumuza bu limitin artırılmasıyla ilgili bir madde önerisiyle geldik. Burada kanun tasarısında yer alan 37 milyar liralık limit tabii ki tek başına 2017 yılındaki bütçe açığına ilişkin artıştan kaynaklanmıyor. Nitekim hatırlarsanız geçen hafta Hükümet olarak 2018-2020 yılına ilişkin Orta Vadeli Program'ı kamuoyuyla paylaştık ve burada da sadece 2018-2020 yıllarına ilişkin makro büyüklükleri ve kamu maliyesi büyüklüklerini kamuoyuyla paylaşmadık, aynı zamanda 2017 yılına ilişkin makro büyüklüklere ve kamu maliyesi büyüklüklerine ilişkin de revizeler yaptık. Dolayısıyla buradaki revizelere bakacak olursanız hedeflenen bütçe açığı 2017 yılı için 47 milyar civarında iken şu anda yaptığımız değerlendirmelere göre yıl sonunda bu açığın 61 milyar lira civarında yani 14 milyar lira daha fazla gerçekleşeceğini görüyoruz.

Tabii, Kamu Borç Yönetimi Kanunu'na bakıldığında temel bir kural var orada. O kurala göre Hazine Müsteşarlığı herhangi bir mali yılda ancak bütçe açığı kadar borçlanabilir. Hâlbuki Hazine Müsteşarlığının nakit yönetimi, doğası gereği sadece merkezi yönetim bütçesinin nakit gelir gider dengesine dayanmıyor. Biliyorsunuz, Hazine Müsteşarlığının bir emanet nakit yönetimi var, merkezi yönetim bütçesi dışında varlıkları, gelirleri ve yükümlülükleri var. Burada 37 milyar lira ile 14 milyar lira arasındaki fark, tabii ki bu diğer yükümlülüklerden ve görevlerden kaynaklanıyor. Nitekim, ilgili madde geldiğinde de burada Hazine Müsteşarlığımız 37 milyar liralık borçlanma limiti artışının kaynaklarını bizlerle teker teker paylaşacak.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yasaya aykırıysa...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok. Şimdi, bakın, yasanın yasaya aykırılığı diye bir şey olmaz yani.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Olur.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir yasa var, yeni bir yasa yapıyoruz. Aynı normlar arasında aykırılık olmaz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öbür yasa kalkıyor mu?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Anayasa var, bütçe hakkı var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan yani “Yasaya aykırı.” dediniz, ona cevap verdim.

BAŞKAN – Sayın Bakan, ben ilgiyle dinliyorum, devam edin lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben de ilgiyle anlatmaya devam ediyorum.

Dolayısıyla Kamu Borç Yönetimi Kanunu'yla ilgili meselede, Hazine Müsteşarlığı, burada kendileri, teknik arkadaşlarımız değerlendirmelerini ve açıklamalarını yaparlar.

2018-2020 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program'da on beş yıldır olduğu gibi önümüzdeki üç yılda da bütçe disiplinine, mali disipline devam eden bir kamu maliyesi politikası çerçevesi oluşturduk.

Türkiye gerek tarihsel olarak gerek uluslararası karşılaştırmalarda gerçekten bütçe disiplinine AK PARTİ hükümetleri döneminde hiçbir şekilde vazgeçmeden devam etmiştir ve bugün ekonomimizin sağlam olmasının, 2009 ekonomik krizinden bu kadar hızlı çıkmasının ve 15 Temmuz 2016 alçak darbe girişiminden de bu kadar hızlı çıkmasının en önemli belirleyici faktörlerinden bir tanesi de bütçe disiplini sağlamış olduğumuz performans olmuştur. Çünkü 2016 yılında hatırlarsanız, bizim bütçede hedeflediğimiz açık tutarı 27 milyar liraydı, yaklaşık olarak milli gelirin yüzde 1,1'i idi ve 15 Temmuz darbe girişiminin bütün olumsuzlarına rağmen biz 2016 yılını yüzde 1,1 bütçe dengesiyle kapatmayı başardık. Yani ekonomide oluşan bütün kırılmalara rağmen bütçe disiplini konusunda titiz bir gayretle, özel bir çalışmayla da bunu sağladık.

2016 yılında -2017 yılı- bu Komisyondan geçen bütçe de zaten hedefi 27 milyar liralık dengeden 47 milyar liralık dengeye taşıdık. Daha sonra bütçe kanununun Komisyondan ve Genel Kuruldan geçmesinden sonraki süreçte de evet, ekonomide ortaya çıkan kırılmalıkları, ekonominin talep tarafında veya üretim tarafında ortaya çıkan yavaşlamayı gidermek amacıyla arka arkaya önemli tedbirler aldık. Bunun iki temel başlığı vardı: Bir, genişlemeci bir maliye politikası çerçevesi üzerinden kamu maliyesine, ekonomiye teşvik vermek, destek vermek. İkincisi ise yatırımı, üretimi, ihracatı ve tüketimi destekleyerek, tetikleyerek talebi desteklemek suretiyle ekonomide bir büyümeyi tekrar hızlı bir şekilde yakalayabilmektir. Bunu da daha önceki açıklamalarımızda paylaştık. 2017 yılı bütçesine, vazgeçilen vergi olarak yaklaşık 7-7,5 milyar liralık bir vergiden vazgeçtik ve yaklaşık 3,5-4 milyar liralık da bir kamu harcamasını 2017 yılı bütçesinde yaptık. Yani açıklamış olduğumuz 47 milyar liralık bütçe açığının, tek başına bir kalem olarak bakacak olursanız ekonomik destek paketinin zaten buradan 11 milyar liralık bir yukarı yönlü katkısı olduğunu görüyoruz. Bu dönemde bütçe sadece ekonominin yukarı yönlü gitmesine destek vermedi, artan bütün jeopolitik riskleri yönetmemizi sağlayacak bir şekilde çevrildi ve 2017 yılı yıl sonunda gerçekleşecek olan 61 milyar liralık açığın bu şekilde oluşmasında tabii ki jeopolitik risklerin getirdiği yükler de var. Ama, bakın, birçok alanda bu kadar ortaya çıkan risklere rağmen ortaya çıkan -milli gelir cinsinden ifade etmem gerekirse- bütçe açığı hedefine göre gerçekleşme milli gelirin 0,4'ü kadar farklılaşmış durumda. Bu bizim ekonomimizdeki büyümenin tabii ki bir sonucu, onun önemli bir etkisi var. Ama aynı zamanda da gerçekten bir taraftan gelir, bir taraftan da giderlerde yakaladığımız politika var.

Bakın, demin ifade ettim: 7 milyar lira vergiden vazgeçmiş olmamıza rağmen, yıl sonunda bizim bütçe gelirleri hedefimiz 10 milyar lira, 2017 yılında bütçe gelirleri hedefimiz 10 milyar lira yukarıda gerçekleşecek. Belki yanlış hatırlıyor olabilirim ama yaklaşık 7-8 milyar lirası da sadece tek başına vergiden geliyor. Dolayısıyla, vergide vazgeçmiş olmamıza rağmen, başlangıç hedefinin bile üzerinde bir performans kaydettiğimizi de söylemem gerekiyor.

Harcama tarafında, bugüne kadar, ülkemizin birliği için, ülkemizin güvenliği için bir masraf gerekirse bundan asla kaçmadık, kaçamayız, bunun gereklerini yerine getiririz ama onun dışında, bu süreçte ortaya çıkan riskleri yönetmek için, kamu kurumlarımızın harcamalarının kontrol altına alınması, bunların yönetilmesi, yeni gelir kaynaklarının üretilmesi için gerçekten büyük bir çaba ve

gayret gösteriyoruz ve ben inanıyorum ki 2017 yıl sonunda da eğer yeni riskler gelmezse bütçe ağıımız daha düşük seviyede de gerçekleşebilir, bu yönde de özellikle gelir üretici tarafta ciddi gayretlerimiz var.

Bütçemiz sağlam. Yani burada iade edildi, kimsenin mali disiplinden vazgeçtiği yok, kimsenin AK PARTİ hükümetlerine mali disiplini öğretmeye geçmiş tecrübesi yetmez, onu da söyleyeyim. Yani geçmiş kamu maliyesi tarihine bakın...

MUSA ÇAM (İzmir) – Çok iddialı konuştunuz, bu cümle çok iddialı oldu, hiç olmadı yani!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kibir kokuyor, kibir!

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok basit. 1990'lı yılların ortalama bütçe açığı yüzde 5 ile 6 seviyesindedir, AK PARTİ hükümetlerinin ortalama bütçe açığı yüzde 3 ile 3,5 arasındadır, o da 2002 yılından gelen yüzde 10, yani AK PARTİ iktidara geldiğinde devraldığı bütçe, millî gelire oran olarak yüzde 10 açık veren bir bütçeydi.

MUSA ÇAM (İzmir) – On beş yılda kaç af çıkardınız Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Dolayısıyla burada, yani bu getirilen torba yasa, hiçbir şekilde ekonomimizde bir kırılma, bütçemizde bir telaş sonucu değil, biz ayağımızı yorganımıza göre uzatıyoruz. Ülkemizin ihtiyaçlarını bir taraftan karşılarken, bir taraftan da ihtiyatlı olmaya özel gayret gösteriyoruz. 2018-2020 döneminde Türkiye ekonomisi, inşallah, yine yüzde 5'in üzerinde büyüyecek.

Şimdi, burada ifade ediliyor, "Ne oldu, istihdamda işler kötü gidiyor, üretim tarafı kötü gidiyor, yatırım tarafı kötü gidiyor, büyüme yok."

Ben, acaba başka bir ülkenin mi rakamları veriliyor diyorum?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hormonlu büyüme!

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani hep böyle denildi, ne zaman büyüsek ona bir kulp takılmaya çalışıldı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – 500 kişiden fazla kişinin çalıştığı fabrika açıldı mı hiç?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Dolayısıyla merak etmeyin, bakın, bütün uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarına rağmen, bütün kredi derecelendirme kuruluşlarının tahminlerini bir tarafa koyun, IMF'in tahminini bir tarafa koyun, bizim, içeride böyle çok allı pullu analistlerin tahminlerini bir tarafa koyun, bir de Türkiye'nin ilk altı aylık büyüme rakamını koyun, yüzde 5,1; yıl sonunda da inşallah, Türkiye yüzde 5'in üzerinde büyüyecek. Ne gocunuyoruz bundan? Kötü bir şey mi? İyi bir şey, daha da büyüyelim. 5'te yetmez, 6 büyüyelim, 7 büyüyelim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, büyüme...

MUSA ÇAM (İzmir) – Ona itiraz eden yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika arkadaşlar, ben hiçbirinizin sözüne müdahale ettim mi? Hiçbirinizin sözüne müdahale etmedim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Dinlemediniz Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Dinledim, hepinizi can kulağıyla dinledim, hakikaten dinledim, onu söyleyeyim, hepinizin de eleştirilerine çok değer veriyorum, çok değerli, önemli eleştiriler yaptınız, o açıdan teşekkür ediyorum.

Dolayısıyla gerçekten, hep beraber, 15 Temmuz alçak darbe girişiminden sonra ekonomide bu kadar hızlı bir toparlanmayı milletçe hep beraber yaptık.

Bakın, ihracat son derece iyi gidiyor. İhracatın, bu sene büyümeye net katkısı önceki yıllardan daha iyi olacak.

Tüketim tarafında ılımlı bir tüketim artışı var, gayet iyi, yatırım tarafında ikinci çeyrekte itibaren bir miktar hareketlenme var.

Doğru, makine teçhizat harcamalarına ilişkin bir miktar düşük gittiği söylenebilir, bunun birtakım istatistiksel izahları yapılsa da doğru, bence, biz 2018 yılında özellikle yatırım tarafında makine teçhizat harcamalarına özel olarak birtakım imkânlar sunmalıyız, o tarafı desteklemeliyiz, onu son derece önemsiyorum.

Dolayısıyla istihdamda rakamlar iyi gidiyor, son bir yıl karşılaştırıldığında 1 milyonun üzerinde istihdam sağlanmış. Burada hepimiz açısından önemli olan, istihdamın kesintisiz devam ettirilmesi.

Bakın, 15 Temmuz darbe girişimine rağmen, Türkiye’de istihdam hiçbir zaman için azalmadı, artmaya devam ediyor. İş gücüne katılma oranının yukarıya gelmiş olması, tabii, özellikle kadınlarda çok güzel bir şey. İş gücüne katılma oranının yukarıya gelmesi, belki işsizlik oranlarının aşağıya gelmesini sınırlıyor.

Dolayısıyla şunu söyleyeceğim: Bugün, Komisyonumuza arz edilen torba yasada yer alan gelir tedbirleri, borçlanma limiti konuları Türkiye ekonomisinin ortaya koyduğu olumlu, güçlü performansı hiçbir şekilde gölgelemez, tam tersine ileriye dönük olarak Hükümet, bir orta vadeli program hazırladı, eğer bazı konularda bugünden tedbir almazsak, yarın başka konuları konuşacağız.

Onun için, 1990’lı yıllarda yapıldığı gibi mi yapalım? Yani borçlanmayı bir ana, günü kurtarıcı politika olarak belirleyelim, sonra 2002 yılına geldiğinde de 100 liralık bütçe harcamasının 45 lirasını faize yapalım, 100 liralık vergi gelirin 85 lirasını faize verelim. Faiz bütçesi mi yapalım?

Dolayısıyla bakın, bu ülke faiz bütçelerinden çok çekti, son on beş yıldır ciddi anlamda hizmet bütçelerini konuşuyoruz. Yani burada, AK PARTİ hükümetleri döneminde, gerek sosyal devlet uygulamaları, gerek sağlık, gerek eğitim, gerek altyapı, her alanda bu bütçe vatandaşa hizmet üretti, bu bütçe büyümeye destek verdi, büyümeyi destekledi.

O açıdan, burada, maddeler geldiğinde teker teker bu konuları, inşallah, üzerinden geçerek konuşacağız ama 2017 yılının yıl sonu ekonomik parametrelere ilişkin beklentiler -artık uluslararası kuruluşlar da açıklamaya başladı- herkes bakımından gayet olumlu. Biz, şu anda 2018, 2019 ve 2020 yıllarına çok ciddi anlamda odaklanıp, bir taraftan yapısal reformları yapmaya devam edeceğiz, bir taraftan bütçe disiplini hiçbir şekilde, bugüne kadar şaşımadığımız gibi bugünden sonra da devam ettireceğiz ama her ikisini yaparken aynı zamanda da vatandaşa hizmet edeceğiz.

Bütün bunları yaparken, vatandaşımıza bir hizmet götürürken de olabildiğince en kaliteli, en doğru, en hızlı hizmeti de götürmeye devam edeceğiz.

Değerli Başkanım, burada çok kıymetli, çok değerli eleştiriler yapıldı ama tek tek maddeler üzerinde geldiğinde de ayrıca değerlendirmeleri Komisyonumuzla paylaşmak isterim. Ben, bugün yapılan bütün eleştirileri ve değerlendirmeleri not aldım, bunlarla ilgili olmak üzere, maddelerle ilgili sizlerden sorulan sorular var, merak etmeyin soruları da not ettik, hepsiyle ilgili maddeler geldiğinde ayrı ayrı cevap vermeyi de istiyorum ve bu tartışmayı da çok önemsiyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Sayın Bakan.

Değerli üyeler, tasarımın geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan özellikle genel vurgu yaptı ama şu vergi adaleti konusunda hepimiz vurgu yaptık. Yani vergileri orta ve dar gelirli ile zengini eşit tutarak alıyor bu torba ve bu konuda Sayın Bakan herhangi bir işaret vermedi bunun düzelmesiyle ilgili. Bu vergi adaleti boyutuyla ilgili birkaç cümle etmesini istirham ediyorum, hiç değilse içimizi rahatlatın, şu hafta sonuna rahat girelim.

BAŞKAN – Sayın Bakan önümüzdeki hafta maddeler üzerinde bol bol bunları vurgulayacaktır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yo, belki bir şey söylemek ister.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, önümüzdeki hafta Salı günü saat 15.30’da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 17.28

